

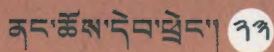

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26068	ImageGroup:	I1KG26081
LCCN:	n/a	ISBN:	9789383441761

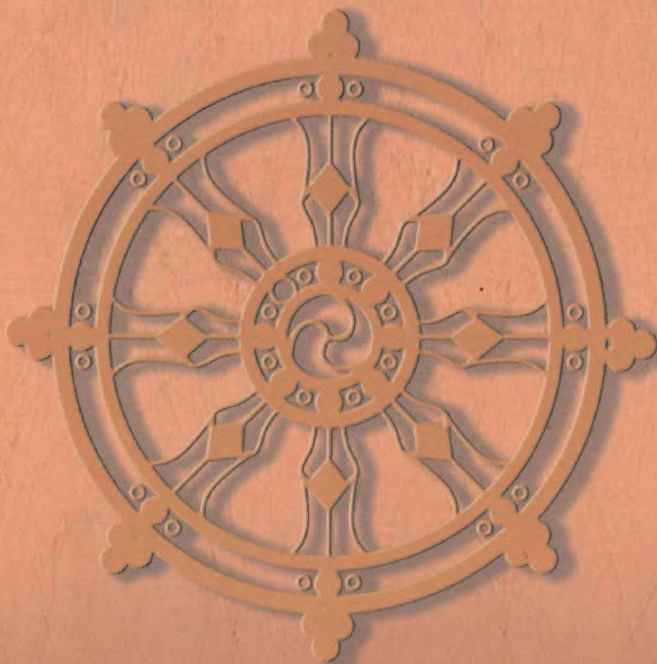
Title:	བློ་བྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་ཟིན་བྲིས། blo sbyong mtshon cha 'khor lo dang de'i zin bris/
Author:	ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། chos kyi grags pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	nang chos deb phreng /;23
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	bod kyi dpe mdzod khang /
Date:	2016
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 1/2017

5-7

D35355

ཐོ་སྒྲིབ་མཆོག་ཆ་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་ཟིན་བྲིས་
གཞན་པར་སྒྲུ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་བརྒྱུད་མེ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

མོ་སྒྲིང་མཆོན་ཆ་ལའོར་ལོ་དང་དེའི་ཟིན་གྱིས་
གཞན་པན་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཅི།

རྣམ་རྒྱུད་དང་ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས།

ཐོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

© 2016 Library of Tibetan Works & Archives
All rights reserved.

སྒོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་འཛིན་གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་གཞན་པན་
སྒྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱ་བ།

Series title: *nang chos deb phreng Vol. 23*
Volume title: *blo sbyong mtshon cha 'khor lo'i zin bris
gzhan phan myu gu bskyed pa'i bdud rtsi*
Subject: Mind Training
Author: *khri chen bstan pa rab rgyas*

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལོར་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བསྐྱུན།

ISBN: 978-93-83441-76-1

Published by Library of Tibetan Works & Archives,
Dharamsala and printed at VEE ENN PRINT-O-PAC,
A-5, New Delhi-110020.

དཀར་ཆག

དབར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	v
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ།	1
ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོ་ནས་སྐྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་བཤད་ལུང་ སྐུལ་སྐྱབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཐེན་ཐེས་གཞན་པན་སྐྱ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་ བདུད་ཅི་ཞེས་བྲ་བ།	33
• ཆོས་སྐྱན་དང་པོ།	34
• ཆོས་སྐྱན་གཉིས་པ།	40
• ཆོས་སྐྱན་གསུམ་པ།	46
• ཆོས་སྐྱན་བཞི་པ།	50
• ཆོས་སྐྱན་ལྔ་པ།	60
• ཆོས་སྐྱན་དྲུག་པ།	68
• ཆོས་སྐྱན་བདུན་པ།	81
• ཆོས་སྐྱན་བརྒྱད་པ།	87
• ཆོས་སྐྱན་དགུ་པ།	98
• ཆོས་སྐྱན་བརྒྱ་པ།	114
• ཆོས་སྐྱན་བརྒྱ་གཉིས་པ།	135
དབར་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆོག	155

དབར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། །ཚོ་སྦྱོར་མཚན་ཆ་འཁོར་ལོ་འདི་ཡི་ཙ་བའི་མ་ཕྱི་ནི་ཤིང་སྤར་དཔེ་སྤར་
 བོད་ཤོག་སྒྲེབ་མ་བཅུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛད་ཁང་གི་དཔེ་མའི་
 ཡང་གངས་ ང་ ༩, ༡, ༢༠༥༢ ཡིན་ཞིང་། ཚོ་སྦྱོར་འདི་ཡི་འབྲེལ་ལ། གསུང་
 བཤད་ཅིན་ཐེས་གཞན་མན་སྒྱ་ཀྱ་བསྐྱེད་པའི་བདུན་ཅིའི་མ་ཕྱི་ནི་བོད་འཕྱིར་སྒྲེབ་
 མ་དོན་བདུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛད་ཁང་གི་དཔེ་མའི་ཡང་གངས་
 བ་ ༡༢༥༥ ཡིན། ཙ་བའི་མཐུག་ཏུ་བཀོད་བ་མན་ངག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་རིམ་བྱོན་
 ཀྱི་མཚན་བྱང་ནི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་མེད་དང་མོ་སྒྲེག་བ་ཆེན་པོ་
 ཚོ་སྦྱོར་བརྒྱ་ཙ་ལས་ཁ་སྒོར་བྱས། ཐུན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཁ་འབར་པའི་ཚོ་སྦྱོར་འདི་
 བོ་སྐྱ་མ་གསེར་སྤྱིང་བ་སྒྲེ་རྣམ་རྒྱུ་ཏས་དབལ་མར་མེ་མཛད་དེ་རྩོ་བོ་དབལ་སྤན་
 ཡ་ཉི་ཤ་ལ་གནང་བའི་གདམས་ངག་ཆེག་གི་ཐེགས་མ་རེ་ཡང་གསེར་སྤར་འབྲུམ་
 རྒྱག་རི་བ་ཞིག་ཡིན། ལོ་བཟང་ཁྱད་རྒྱལ་བ་ལལ་སྤམ་ཉེ་རྩོ་འབྲེམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
 མཛད་པས་འབྱུར་གྱི་ལེགས་ཚད་དུ་བྱོན་ཡོད། ཚོ་སྦྱོར་འདི་ཡི་གསུང་ཆོས་གནང་
 མཁན་ནི་རུ་སྒྲེར་ཁྱི་ཆེན་ཚོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་བ་རབ་རྒྱས་དབལ་བཟང་པོ་
 (༡༢༥༢-༡༥༡༥)དང་། ཐུན་ཐེས་གནང་མཁན་ནི་མེར་སྟོད་མཁན་སྤུལ་ཚོ་བཟང་
 འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་པ་གཞུང་གི་མཐུག་བྱང་དུ་གསལ། དེ་སྟོན་དཔེ་སྤར་
 རྣམས་སྒྱ་ཙ་བའི་ཆེགས་བཅད་རྣམས་དཔྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་འདུག་ཅིང་། ད་

ལམ་འདིར་གཟིགས་བདེའི་སྤྲད་ཅ་བའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་
 ཡང་གངས་བཀོད་ཡོད། སྐབས་འགར་ཆོགས་བཅད་རྣམས་སུ་ཡང་གངས་འགོད་
 སྐབས་གཙོད་མཆམས་ཐད་ཅུང་ཟད་དཀའ་ངལ་འབྲད་པས། ཆོགས་བཅད་ཆང་
 མར་རྐང་བ་བཞི་རེར་ཅིས་ཆེ་གོང་འོག་མཆམས་སྤྱར་མི་བདེ་བ་བྱུང་། དེས་ན་
 མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་འདིར་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཆོགས་བཅད་བཞི་རང་
 ལ་རྐང་བ་གསུམ་རེ་དང་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལ་རྐང་བ་ལྔ་འགོད་དགོས་བྱུང་།
 གཞུང་འདི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ས་བཅད་རྣམས་ཆོས་
 ཐུན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་བཀོད་པས་འདིར་ཆོས་ཐུན་བཅུ་གཅིག་ཡོད། མ་
 དཔེ་ནོར་བུ་སྒྲོལ་མ་ལགས་ནས་ནང་འབྲུག་དང་། ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་
 ཆ་མེལ་སྤྲད་འདི་གའི་སྡེ་ཆོན་ནས་ཞུས་དག་ཤིས་འཛོངས་དང་བཀོད་བ་ལེགས་
 གྱིག་བགྱིས། ཀུན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པན་པར་འགྱུར་སྤྲད་ནང་ཆོས་དེབ་ཐེང་ཉེར་
 གསུམ་ཏུ་དཔར་ཏུ་བསྐྱུན། མོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་རིག་གཞུང་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་
 ཆོན་གྱི་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་གྱིས་དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད་
 ཏུ་བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྡེལ།

༡༡། རྟེན་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ།^[1]

དགྲ་པོ་གནད་ལ་དབབ་བའི་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ།

སྒོ་པོ་ཆེན་པོ་གཤིན་ཇའི་གཤེད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།

བཅན་དྲུག་ནགས་སུ་མ་བྱ་བྱ་བ་ན།

སྤྲུལ་གྱི་ལྷ་མ་ར་ལེགས་པར་མཛེས་སྒྱུར་གྱང་།

མ་བྱའི་ཆོགས་ནམས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི།

བཅན་དྲུག་བཅུད་གྱིས་མ་བྱ་འཆོ་བ་ལྟར།

དབང་པོ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག་པ་ན།

བདེ་སྤྱིད་དབང་གྱི་ལྷ་མ་ར་མཛེས་སྒྱུར་གྱང་།

དབང་པོ་དག་ནི་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

སྤྲུག་བསྐྱེད་ནགས་སུ་སེམས་དབང་འཆོ་བ་ཡིན།

དེ་མྱིར་བདེ་སྤྱིད་དང་དྲུ་ལེན་ལེན་བའི།

སྤྲུལ་མའི་དབང་གིས་སྤྲུག་ལ་སྤྱེལ་བ་ཡིན།

སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དྲུ་ལེན་བའི་སེམས་དབང་དེ།

དབང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱིས་ཉག་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན།

[1] རྣམ་རྒྱུ་ཉམ་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནད་བའི་སྒོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་བཞུགས་སོ།

དེ་འདིར་འདོད་ཆགས་བཅན་དུག་ནགས་དང་འབྲ།

དབའ་མོ་མ་བྱ་ལྟ་བུས་འཆུན་པར་འགྱུར།

སྒར་མ་བྱ་རོག་ལྟ་བུའི་སྟོག་ལ་འཆི། ༤།

རང་འདོད་ཅན་གྱིས་དུག་འདི་ག་ན་འཆུན།

ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན་སྦྱར་བ་ན།

བྱ་རོག་ལྟ་བུའི་ཐར་བའི་སྟོག་ལ་འབབ། ༥།

དེ་སྤྱིར་སེམས་དབའ་མ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིས།

དུག་གི་ནགས་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས།

བཅུད་དུ་སྦྱར་ལ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འབྱུག །

དང་དུ་ཐོང་ལ་དུག་འདི་གཞོམ་པར་བྱ། ༦།

ད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི།

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བདུད་ཀྱི་མོ་ཉ་འདི།

རང་འདོད་སྦྱིད་འདོད་བདེ་དང་ཐར་འཕུལ་ལ།

གཞན་དོན་དཀའ་སྦྱད་དང་དུ་ཐོང་བར་བྱ། ༧།

ལས་གྱིས་བདས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གོམས་བ་ཡིས།

རིགས་མཐུན་སྦྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱུག་བསུལ་རྣམས།

སྦྱིད་འདོད་བདག་གི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བར་བྱ། ༨།

གལ་ཉེ་རང་འདོད་འཇི་བ་ཁྱགས་བའི་ཆེ།
 བསྐྱོག་ལ་རང་གི་བདེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་སྲིན།
 རི་ལྷ་ར་བདག་ལ་འཁོར་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་ཆེ།
 རང་གིས་གཡང་བས་ལན་ཞེས་སྒྲིང་ཆོས་བསྐྱེད་། ༩།

ལུས་ལ་མི་བཟོད་ན་ཆ་བྱང་བའི་ཆེ།
 འགྲོ་བའི་ལུས་ལ་གཞོད་བ་བསྐྱལ་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ན་ཆ་མ་ལུས་རང་ལ་བྱངས། ༡༠།

རང་གི་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱང་བའི་ཆེ།
 དེས་བར་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དཀྱགས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་དུམ་མ་ལུས་བདག་ལ་བྱང་། ༡༡།

རང་ཉིད་བཞེས་སྒྲོམ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་ན།
 ཁམ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་སེར་སྒྲ་བྱས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བཞེས་སྒྲོམ་མ་ལུས་དང་དུ་བྱང་། ༡༢།

དབང་མེད་གཞན་གྱིས་འཁོར་ཞིང་མནར་བའི་ཆོ།

དམན་ལ་སྤང་ཞིང་བྱན་དུ་བཀོལ་བ་ཡིས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ལུས་སྟོག་གཞན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ། ༡༣།

མི་སྣམ་ཆོག་ནམས་ན་བར་བྱང་བ་ན།

བྲ་མ་ལ་སྟོགས་ངག་གི་ཉེས་བ་ཡིས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་ངག་གི་སྟོན་ལ་སྤང་བར་བྱ། ༡༤།

གང་ཡང་མ་དག་ལུས་དུ་སྦྱེས་བ་ན།

མ་དག་སྤང་བ་ཉུག་བར་སྦྱོམ་བ་ཡིས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་དག་སྤང་འབའ་ཞིག་བསྦྱོམ་བར་བྱ། ༡༥།

ཕན་ཞིང་མཇའ་བའི་སྟོགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ།

གཞན་གྱི་འཁོར་ནམས་བདག་གིས་ཁ་བྲངས་བས།

ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ནི་གཞན་དག་འཁོར་དང་བྲལ་མི་བྱ། ༡༦།

དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་ན།
 དམ་པ་བོར་ནས་གྲོགས་ངན་བསྐྱེན་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ངན་བའི་གྲོགས་རྒྱུ་སྤང་བར་བྱ། ༡༡

སྐྱོ་སྐྱོ་གཞན་གྱིས་སྤྲིག་གསོག་བྱུང་བའི་ཆོ།
 རང་གིས་དམ་པ་རྒྱུ་སྤང་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གཞན་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྤང་མི་བྱ། ༡༢

མཁོ་བའི་ལས་ལ་ཁུད་ཐོས་བྱུང་བའི་ཆོ།
 གཞན་གྱི་མཁོ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བསྐྱབ་བར་བྱ། ༡༣

སེམས་མི་དགའ་ཞིང་སྤྲིང་མི་གསལ་བའི་ཆོ།
 སྤྲི་བོ་གཞན་ལ་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིན་སྤང་བར་བྱ། ༡༤

བྱ་བ་མ་གྲུབ་སེམས་ཅད་ཀྱུགས་པའི་ཆོ།
 དམ་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ། ༡༡

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མ་མཉེས་ཆོ།
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཆོས་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་བར་བྱ། ༡༢

སྒྲིབ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁ་ལོག་བྱུང་བའི་ཆོ།
 ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་བསད་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་མི་རུང་བ་ལ་འཛེམ་བར་བྱ། ༡༣

འཁོར་ཆོགས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲས་པའི་ཆོ།
 སྤྱག་གཤིས་ངན་བ་ཕྱོགས་སུ་བཙོངས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གང་ལའང་མི་གཞི་ལེགས་པར་བྱ། ༡༤

ཉེ་ཆོད་ཐམས་ཅད་དབྱ་བོར་ལངས་པའི་ཆེ།
བསམ་བ་ངན་བ་ནང་དུ་བརྟུག་པ་ཡིས།
ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
ད་ནི་ཕུག་སྒྲི་བླ་ནམ་རྒྱུང་བར་བྲ། ༡༥།

བད་གཙང་སྒྲན་དང་དམ་རྒྱུ་ན་བའི་ཆེ།
ཁྱིམས་མེད་དཀོར་ལ་བག་མེད་འབགས་བ་ཡིས།
ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
ད་ནི་དཀོར་འཕྲོག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྲ། ༡༦།

སྒྲི་བྲུང་འགོ་ནད་ལུས་ལ་ཐེབས་པའི་ཆེ།
དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་བྲ་བ་བྲས་བ་ཡིས།
ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
ད་ནི་མི་དགའི་ལས་རྒྱམས་སྤང་བར་བྲ། ༡༧།

ཤེས་བྲ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་བྲོས་སྤངས་པའི་ཆེ།
གཞག་དུ་འོས་བ་ཆོས་ལ་བྲས་བ་ཡིས།
ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
ད་ནི་ཐོས་སོགས་ཤེས་རབ་བསྒྲིམ་པར་བྲ། ༡༨།

ཆོས་ལ་སྤྱད་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཆོ།
 དས་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་བ་བསགས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཆོས་བྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་བྱ། ༡༤

ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་རྣམ་གཡེང་ཆེས་པའི་ཆོ།
 མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་བསྐྱོམས་བས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་བར་བྱ། ༡༥

རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་མར་འགྲོར་ཤོར་བའི་ཆོ།
 ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསད་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་བཟོད་ལས་སོགས་ལ་འབད་བར་བྱ། ༡༦

རིམ་གྲོ་བྱས་ཆད་ལོག་པར་སོང་བའི་ཆོ།
 རྟག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རེ་སྤྱོས་བྱས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་རྟག་པོའི་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱ། ༡༧

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་ཆོ།།

སངས་རྒྱལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་བས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་དགོན་མཚོག་ཁོན་བསྟེན་བར་བྱ། ༣༣།

རྣམ་རྟོག་(ཉམས་སྤིག)གི་བ་དང་གཞོན་དུ་ལངས་པའི་ཆོ།།

ལྟ་དང་སྤྲུགས་ལ་སྤིག་བ་བསགས་བ་ཡིས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་བར་བྱ། ༣༤།

དབང་མི་ཐོབ་བར་བྱས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ།།

སྒྲ་མ་ལ་སོགས་གནས་ནས་བསྐྱད་བ་ཡིས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་གང་ཡང་ཡུལ་ནས་དབྱུང་མི་བྱ། ༣༥།

སད་སེར་ལ་སོགས་མི་འདྲི་བྱུང་བའི་ཆོ།།

དམ་ཚིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱངས་བས།།

ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།

ད་ནི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་གཙང་བར་བྱ། ༣༦།

འདོད་པ་ཅན་ལ་འབྱོར་བས་ཐོངས་བའི་ཆོ།
 སྦྱིན་དང་དགོན་མཚན་མཚན་པ་མ་བྱས་བས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་མཚན་སྦྱིན་ལས་ལ་བཅོན་བར་བྱ། ༣༧

སྦྱི་གཟུགས་ངན་ཏེ་འཁོར་གྱིས་བརྟུས་བའི་ཆོ།
 སྦྱི་གཟུགས་ངན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོས་བསྐྱེགས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ལྷ་བཞེངས་ངང་རྒྱུད་རིང་བར་བྱ། ༣༨

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྣང་འབྱུགས་བའི་ཆོ།
 མ་བྱངས་རྒྱུད་ངན་རེངས་སྤྱ་བཅུག་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་རེངས་ཁྲོད་བྱང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། ༣༩

སྦྱི་བ་པ་གང་བྱས་དམིགས་སྤྱ་མ་སོང་ཆོ།
 ལྷ་བ་དམན་པ་ཁོང་དུ་ཞུགས་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཉིད་དུ་བྱ། ༤༠

དགེ་སྒྲིང་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་སྤུལ་ཆེ།
 ཆེ་འདི་ཆེ་ཐབས་དང་དུ་བྲངས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཐར་པ་འདོད་ལ་བསྐྱིམ་པར་བྱ། ༤༡

འདུག་མ་ཐག་ལ་བརྟགས་ཤིང་འགྲོད་པའི་ཆེ།
 ཁྲིལ་མེད་གསར་འགྲོགས་མཐོ་ཁ་འགྲིམས་པ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཡོངས་ལ་འགྲོགས་ལུགས་གཟབ་པར་བྱ། ༤༢

གཞན་གྱི་སྤྱད་སྒྲིས་རང་ཉིད་བསྐྱས་པའི་ཆེ།
 རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་ལྷོགས་འདོད་ཆེ་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་གང་ལའང་འདོད་པ་རྒྱུང་བར་བྱ། ༤༣

ཉན་བཤད་ཆགས་སྤང་གྲོགས་སུ་སོང་བའི་ཆེ།
 བདུད་གྱི་སྒྲོན་རྣམས་སྤྱིང་ལ་མ་བསམས་བས།
 ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་འགལ་ཁྱེན་བརྟགས་ནས་སྤང་བར་བྱ། ༤༤

བཟང་བྱས་ཐམས་ཅད་ངན་དུ་ལོག་པའི་ཆོ།
 ཟིན་ལན་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གཞལ་བ་ཡིས།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཟིན་ཆེན་སྤྱི་པོས་སྒྲང་བར་བྱ། ༥༥

འདོད་དང་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་བ་ནམས།
 མགར་བ་རང་གི་རལ་གྱིས་བསད་བ་ལྟར།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། ༥༦

ངན་སོང་ནམས་སྤྱད་པ་ལྷོང་བ་ཡང་།
 མདའ་མཁན་རང་གི་མདའ་ཡིས་བསད་བ་ལྟར།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 དེ་བས་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། ༥༧

སྤྱི་ག་སྤྱི་སྤྱི་ག་ཐོག་ཏུ་བབ་བ་ཡང་།
 བསྐྱངས་པའི་བྱ་ཆས་པ་མ་བསད་བ་ལྟར།
 ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།
 ད་ནི་ཏྲག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རིགས། ༥༨

དེ་ལྟར་ལགས་པས་དག་པོ་བདག་གིས་ཟེན།
 འདྲེན་ནས་བསྐྱ་བའི་ཚེ་རྒྱ་བདག་གིས་ཟེན།
 རང་དུ་བརྟུས་ནས་བསྐྱ་བ་བདག་གིས་ཟེན།
 ཨེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཟེ་ཚེ་གཅོད། ༤༩

དཀི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཆ་ལྟར་ལ་བསྐྱོར།
 ཁྱིས་བའི་རྩལ་གྱིས་ལན་གསུམ་ལྟར་ལ་བསྐྱོར།
 བདེན་གཉིས་ཞབས་བཟད་ཐབས་ཤེས་སྤྱན་མིག་གདངས།
 སྒྲིབས་བཞིའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་དག་ལ་བསྐྱུན། ༥༠

དག་པོ་གཟེར་བའི་རིག་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་ཡང་།
 འཁོར་བའི་ནགས་སུ་རང་དབང་མ་མཆིས་བར།
 ལས་ཀྱི་མཚན་ཆ་ཐོགས་ནས་རྒྱག་བ་ཡི།
 བདག་འཛིན་འཁོར་པོ་ཞེས་བའི་གདུག་རྩལ་ཅན།
 རང་གཞན་ཕྱང་དུ་འདྲུག་བའི་དམ་ཉམས་ཁྲག་༥༡

ཁྲག་ཅིག་ཁྲག་ཅིག་ཁོ་པོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད།
 རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་ཅིག་དག་བདག་སྤྱིང་ལ་བསྐྱུན།
 ཕྱང་ཁྱེད་རྩྱག་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱིང་ལ། ༥༢

རྩྱ་རྩྱ་ཡི་དམ་ཆེན་སོ་རྩུ་འབྲུལ་བ་སྦྱེད།
 རེ་རེ་དག་སོ་འདི་ནི་དམ་ལ་ཐོགས།
 བཏ་བཏ་འཆི་བདག་ཆེན་སོས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ།
 ཤིག་ཤིག་འཛིན་སའི་མདུད་བ་གཅད་དུ་གསོལ། ༥༣

ཚུར་བྱོན་ཡི་དམ་ཆེན་སོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།
 འཁོར་བར་ལས་ཀྱི་འདམ་རྩལ་སྒྲར་བ་ཡི།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡའི་རྒྱལ་བ་འདི།
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤག་ཤག་དབལ་དུ་གསོལ། ༥༤

དན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲུག་ལ་བསྐྱལ་གྱུར་གྱང་།
 བྱེད་མི་ཤེས་བར་རྒྱ་ལ་རྒྱག་བ་ཡི།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་སའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྒྲར་ཡ། ༥༥

འདོད་ཐག་ཉེ་ལ་སྒྲུབ་སའི་བཙོན་འབྲུས་རྩྱང་།
 བྱ་བྱེད་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་མི་བྱིན།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་སའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱིང་ལ་སྒྲར་ཡ། ༥༦

སྒྲིབ་འདོད་ཆེ་ལ་དེ་རྒྱ་ཆོག་ས་མི་གསོག།
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆུང་ལ་འདོད་ནག་ཁྲམས་སེམས་ཆེ།
 སྒྲིབ་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེམས་ཆེ།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་ལ། ༥༡།

གསར་འཕྲོགས་ཆེ་ལ་ཁྲམས་གཞུང་ཕྱི་ཐག་སྒྲིབ།
 སྒྲིབ་འདོད་ཆེ་ལ་རྒྱ་ཆོག་འཆོལ་འཕྲོ་རེ།
 སྒྲིབ་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེམས་ཆེ།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་ལ། ༥༢།

ཁ་གསལ་གཞོགས་སྒྲིབ་མཁས་ལ་ཞེ་སྒྲིབ་ཆེ།
 བསྒྲིབ་འཕྲོག་རེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སེར་སྒྲིབ་བཅེངས།
 སྒྲིབ་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེམས་ཆེ།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་ལ། ༥༣།

ཀྱན་ལ་བྱས་པ་ཆུང་ཞིང་སྒྲིབ་ཕྱུག་ཕྱུག་ཆེ།
 རང་ལ་བྱེད་ཁ་མེད་ལ་ཁྲམས་པོ་ཆེ།
 སྒྲིབ་ཕྱེད་རྒྱུ་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེམས་ཆེ།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་ལ། ༥༤།

སྒྲོ་བ་དཔོན་མང་ལ་དཔ་ཚིག་ཁྱར་གས་རྒྱུང་།
 སྒྲོ་བ་མ་མང་ལ་ཕན་ཐོགས་སྒྲོང་རན་ངན།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༤༡

ཁས་སྒྲངས་ཆེ་ལ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུང་།
 སྒྲིན་པ་ཆེ་ལ་བརྟགས་ན་སྒྲ་འདྲེ་ཁྲེལ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༤༢

ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་སྒྲོང་སྒྲོང་བྱེད་ཁམ་ཆེ།
 ལུང་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་མི་རྟོག་དགུ་ལ་རྟོག།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༤༣

འཁོར་གཡོག་མང་ལ་ཁྱར་མཁན་སྒྲ་ཡང་མེད།
 དཔོན་པོ་མང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་མགོན་དང་བྲལ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༤༤

གོ་ས་ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲེ་བས་རྩུང་།
 བླ་མ་ཆེ་ལ་ཆགས་སྤང་བདུད་བས་རྩུབ།།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱ་ར་ཡ། ༤༥།

ལྟ་བ་མཐོ་ལ་སྤྱོད་བ་བྱི་ལས་ངན།།
 ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་རྩུང་ལ་ཤོར།།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱ་ར་ཡ། ༤༦།

ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྱགས་སུ་བཅུག །
 སྤྱགས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད།།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱ་ར་ཡ། ༤༧།

དུར་སྤྱིག་ཁྱོན་ནས་སྤང་སྤྱོད་འདྲེ་ལ་ལྷ།།
 སྤྱོད་པ་བླངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བདུད་དང་བསྐྱུན།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱ་ར་ཡ། ༤༨།

བདེ་སྲིད་ལྷ་ཡིས་བྱིན་ནས་སྤྱག་འདྲེ་མཆོད།
 འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་ནས་དགོན་མཆོག་བསྐྱུ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༤༩།

རྟོག་ཏུ་དགོན་པར་བསྐྱད་ནས་གཡེང་བས་བྱིར།
 དམ་ཆོས་གཙུག་ལག་ལྷས་ནས་མོ་བོན་སྤྲོད།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༥༠།

རྩལ་བྱིམས་ཐར་པ་བོར་ནས་ཁང་བྱིས་འཛིན།
 བདེ་སྲིད་རྩལ་པོར་(འཛིན་སྤྱག་ལ་སྤྲེག།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༥༡།

ཐར་པའི་འབྲུག་རྟོགས་བོར་ནས་ས་མཐའ་འགྲིམ།
 མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་དཔྱལ་ཁམས་སྐྱབ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༥༢།

ཆོས་ཀྱི་འགྲུར་ཁྱད་བཞག་ནས་ཆོང་ཁེ་སྒྲུབ།
 བླ་མའི་ཆོས་ར་བོར་ནས་གོང་ཡུལ་འགྲིམ།
 ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༡༣།

རང་གི་འཆོ་བ་བཞག་ནས་འདུ་སྒོ་འཕྲོག།
 རང་གི་ཁ་ཟས་བཞག་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ།
 ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༡༤།

ཨེ་མ་སྒྲོམ་སྒྲན་རྒྱང་ལ་མངོན་ཤེས་ནོ།
 ལམ་སྒྲ་མ་བེན་དོན་མེད་རྒྱང་བ་མཁྲོགས།
 ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༡༥།

ཕན་བར་སྒྲས་ན་ཕྱང་སེམས་དག་ཏུ་འཛིན།
 མགོ་བསྒྲོར་བསྒྲན་སྒྲིང་མེད་འིན་ཏུ་འཛིན།
 ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༡༦།

ནང་མིར་བརྟེན་ན་སྤྱིང་གཏམ་དག་ལ་འཆད།
 ཐེབས་པར་འགྲོགས་ན་ཁེལ་མེད་སྒོ་(སྒོ་)སྤྱིང་རྒྱ།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༡།

གོ་ལོང་དམ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྱ་བས་རགས།
 འགྲོགས་པར་དཀའ་ཞིང་གཤིས་ངན་རྒྱན་དུ་སྒྲོང་།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༢།

བཅོལ་བ་མི་ཉན་བརྒྱུག་ནས་གནོད་བ་སྤྱེལ།
 བརྟེན་ན་མི་འདུད་རྒྱང་ནས་ཅོད་བ་འཆོལ། .
 སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༣།

བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་འགྲོགས་པར་རྟག་ཏུ་དཀའ།
 མོག་དུག་མང་ལ་རྟག་ཏུ་འཛིན་བ་དམ།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༤།

མཐོ་གཞོན་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་དག་ཏུ་འཛིན།
 འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་ཏུ་དང་དུ་ལེེ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱར་ཡ། ༡༡

ཕྱི་ཐག་ལུང་བས་སྤར་འདིས་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར།
 གསར་འགྲོགས་ཆེ་བས་ཀུན་ལ་ཁ་ཐོད་འདིངས།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱར་ཡ། ༡༢

མངོན་ཤེས་མེད་བས་རྒྱན་སྤྱར་དང་དུ་ལེན།
 སྤྱིང་རྗེ་མེད་བས་རྫོ་གཏད་སྤྱིང་ལ་བྲབ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱར་ཡ། ༡༣

ཐོས་པ་རྒྱང་བས་ཀུན་ལ་སྤར་ཆོད་བྱེད།
 ལུང་རྒྱ་རྒྱང་བས་ཡོངས་ལ་ཤོག་ལྟ་སྤྱེ།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱར་ཡ། ༡༤

ཆགས་སྤང་གོམས་བས་གཞན་སྤྱགས་ཡོངས་ལ་སྤོད།
 བྲག་དྲོག་གོམས་བས་གཞན་ལ་སྤོ་སྤྱར་འདེབས།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༥།

སྤོབ་གཉེར་མ་བྱས་རྒྱ་ཆེན་བྱ་གསོད།
 རྫོ་མ་མ་བསྟེན་བྱང་ལ་སྤོད་བར་བྱེད།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༦།

སྤེ་སྤོད་མི་འཆད་རང་བཟོ་རྩན་བྱ་སྤྱིག་།
 དག་སྤྱང་མ་འབྱོངས་ལ་བ་ཆད་འབར་ག་མང་།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༧།

ཆོས་མིན་ལས་ལ་སྤོད་བར་མི་བྱེད་བར།
 ལེགས་བཤད་ཡོངས་ལ་སྤྱན་འབྲིན་སྤོ་ཆོགས་གཏོང་།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤྱང་ལ་ལྷ་ར་ཡ། ༡༨།

ངོ་ཆའི་གནས་ལ་ངོ་ཆར་མ་འཛིན་པར།
 ངོ་མི་ཆ་ལ་ངོ་ཆའི་ཆོས་ལོག་འཛིན།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེས་ས་སེ་ཆེས་ས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༡༩།

བྱས་ན་རུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར།
 མི་རིགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི།
 ལུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེས་ས་སེ་ཆེས་ས།
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་ར་ཡ། ༢༠།

ཨེ་མ་བདག་སྒྲིང་འགོང་པོ་འཛིན་ས་པ་ཡི།
 བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མངའ་མཐུ་སྟོབས་ཅན།
 བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཆ་དབྱུག་ཐོ་ཅན།
 ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ལན་གསུམ་གྲུང་ལ་བསྐྱོར། ༢༡།

རམས་སྒྲུབས་ཆེན་པོས་དག་འདི་བསྐྱེད་དུ་གསོལ།
 ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྟོག་ངན་གཞོམ་དུ་གསོལ།
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལས་ལ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ།
 དེས་པར་བདག་འདི་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ༢༢།

འཁོར་བའི་ས་ལ་དུཁ་མཆིས་པ་ཀུན།
 བདག་འཛིན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤྱང་དུ་གསོལ།
 གང་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ཅི་མཆིས་པ།
 དེགས་མཐུན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤྱང་དུ་གསོལ། ༤༣།

འདི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ།
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེག་པས་ངོས་ཟིན་ཡང་།
 ད་དུང་འདི་ཡི་ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ན།
 འཛིན་མཁན་འདི་ཡང་བརྒྱུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ༤༤།

ད་ནི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདལ།
 སྤྱི་འཁོ་གཞན་ལ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བར་སྒྲོམས།
 གཞན་གྱིས་མི་འདོད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ལེན།
 བདག་གི་དགེ་བ་འཁོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྒྲོ། ༤༥།

དེ་ལྟར་འཁོ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས།
 དུས་གསུམ་བགྱིས་པ་བདག་གིས་བླངས་པ་ཡིས།
 མ་བྱ་དུག་གི་མདོངས་དང་ལྡན་པ་ལྟར།
 ཉོན་མོངས་བྱང་རྩལ་སྒོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག ༤༦།

བདག་གི་དགེ་ཅ་འཕྲོ་ལ་སྒྲིན་བ་ཡིས།
 བྱ་རྒྱུ་དུག་ཐོས་སྒྲིན་གྱིས་སོས་ལྟར་ཤོག།
 སྒྲེ་ཐོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐར་བའི་སྒྲིག་བཟུང་ནས།
 བདེ་བར་ག་ཤེགས་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བར་ཤོག༥༡།

ནམ་ཞིག་བདག་དང་པ་མར་གྱུར་བ་རྣམས།
 འོག་མིན་གནས་སུ་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར།
 འཕྲོ་བ་དུག་ཏུ་ལས་ཀྱིས་འབྱམས་བ་རྣམས།
 ཕན་རྒྱུན་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་འཛིན་བར་ཤོག༥༢།

དེ་ཆེ་འཕྲོ་བ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་།
 ངན་སོང་གསུམ་དུ་བདག་གིས་ཡོངས་ཞུགས་ནས།
 སེམས་དབའ་ཆེན་པོའི་སྒྲིད་པ་མ་ཉམས་བར།
 ངན་སོང་སྤྱག་བཟུལ་བདག་གིས་འཛོངས་བར་ཤོག༥༣།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས།
 བདག་ལ་ཁྱ་མའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིས་གྱུར་ཏེ།
 མཚན་ཆ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཏྲོག་ཆར་དུ་གྱུར།
 གཞོད་པ་མེད་པར་ཞི་བདེས་བསེལ་བར་ཤོག༥༤།

ངན་སོང་བ་ཡང་མངོན་ཤེས་གཟུངས་ཐོབ་ནས།
 ལྷ་མིའི་ལུས་སྒྲངས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
 བདག་གིས་ཐིན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་གསོས་སྤྱར་ཅིག །
 བདག་ལ་སྒྲ་མར་བཟུང་ནས་བསྐྱེན་བར་ཤོག༡༠༡།

དེ་ཆེ་མཐོ་ངེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 བདག་དང་མཆུངས་པར་བདག་མེད་རབ་བསྐྱོམས་ནས།
 སྤྱིད་དང་ཞི་བདེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར།
 མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རང་ངོ་འཛོད་བར་ཤོག༡༠༢།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་འདི་ཆོམས་པར་འགྱུར།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་རྟོག་ཆོམས་པར་འགྱུར།
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བདག་མེད་གོམས་སྤྱར་ནས།
 གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་སྟེ་ཐོབ་མི་འགྱུར།༡༠༣།

ཀ་ཡེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
 རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་པ་རང་རྒྱགས་མེད་བ་ཡིན།
 བར་བསྐྱར་ཚུར་བསྐྱར་རྟེན་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན།༡༠༤།

མགལ་མེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན།
 ཅུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད།
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད།
 ལྷག་སྒྲིང་བཞིན་དུ་བཏུང་ན་འཛིག་པ་ཡིན། ༡༠༥།

སྒྲིག་གྲུ་བཞིན་དུ་རྒྱང་ནས་མཛེས་པ་ཡིན།
 མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་བདེན་བདེན་འདྲ།
 སྒྲིན་དང་ན་བུན་བཞིན་དུ་སྒྲིང་སྒྲིང་འདྲ།
 དག་བདག་གཤེད་མ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། ༡༠༦།

ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་སྒྲིང་།
 བདེན་བདེན་འདྲ་སྟེ་གང་དུ་འདྲ་བདེན་མ་སྒྲིང་།
 སྒྲིང་སྒྲིང་འདྲ་སྟེ་སྒྲིང་སྒྲིང་ལྷ་ལས་འདས།
 དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཞིག་ཡོད། ༡༠༧།

འདི་ན་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 ཅུ་ནང་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར།
 ལས་འབྲས་འདི་ནི་རྩུན་བ་སྒྲིང་ཆོགས་འདྲ།
 སྒྲིང་བ་ཅམ་དུ་རྒྱང་དོར་བྱའོ་ཨང་། ༡༠༨།

མི་ལམ་ཡུལ་དུ་ལ་མའི་མེ་འབར་ཆོ།
 རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆ་བས་འཛིགས་བ་ལྟར།
 དཔུལ་ཁམས་ལ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 བཙོ་སྟེག་ཆོགས་ལ་འཛིགས་བས་སྤང་བར་བྱ། ༡༠༩།

ཆད་བས་འབྲུལ་ཆེ་སྟན་ནག་ཡོངས་མེད་ཀྱང་།
 གཉིང་རིང་ཕྱགས་སུ་རྒྱ་ཞིང་འཛུབ་བ་ལྟར།
 མ་རིག་ཆོགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་བསལ་བར་བྱ། ༡༡༠།

རྩལ་མོ་མཁན་གྱིས་མི་མང་གྲུ་རྒྱངས་ཆོ།
 དབྱད་ན་སྒྲ་དེ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་མོད།
 མ་དབྱད་ཆོགས་བས་སྟན་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བས།
 སྒྲེ་མའི་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལྟར། ༡༡༡།

ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡོངས་ལ་དབྱད་བ་ན།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།
 སྤང་སྤང་ལྟ་བུར་ཆོས་ནམས་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད།
 ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་བདེ་སྟེག་སྤྲོ་ཆོགས་མྱོང་། ༡༡༢།

རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པས་བྱམ་བ་འགངས་བ་ན།
 རྒྱ་ཐིགས་དང་པོས་བྱམ་བ་མི་ཁེངས་ཤིང་།
 ཐ་མ་ལ་སོགས་རེ་རེས་མ་ཡིན་མོད།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པས་བྱམ་བ་གང་བ་ལྟར། ༡༡༣།

བདེ་སྤྱག་འབྲས་བྱ་གང་གིས་ཐྱོང་བ་ན།
 རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པས་བདེ་སྤྱག་ཐྱོང་བར་འགྱུར། ༡༡༤།

ཨེ་མ་མ་བརྟགས་གཅིག་པོར་ཉམས་དགའ་བའི།
 སྒྲུང་བ་འདི་ལ་སྒྲིང་པོ་མ་མཆིས་མོད།
 འོན་ཀྱང་ཡོད་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡི།
 ཆོས་འདི་ཟབ་སྟེ་དམན་པས་མཐོང་བར་དགའ། ༡༡༥།

ད་ནི་ཉིང་འཛིན་མཉམ་པར་འཛོག་བ་ན།
 རེས་བར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 ཡོད་བ་ཅི་ཡོད་མེད་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 ཡིན་མིན་དམ་བཅའ་གང་དུ་སྤྱ་ཞིག་ཡོད། ༡༡༦།

ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་།

ཟླ་དོར་ཀུན་བཤམ་སྒྲིམ་དང་བཤམ་བ་ཡི།

གཉུག་མའི་དང་དུ་རྫོ་མོས་མ་བཅོས་བར།

ལྷན་ཞེར་གནས་ན་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོར་འགྲུར། ༡༡༥།

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ནི།

དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སྦྱད་བ་ཡིས།

ཆོག་གས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་ནས།

རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་བར་ཤོག། ༡༡༦།

དགྲ་པོ་གནད་ལ་དབབ་བ་མཚན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། འཛིག་གས་པའི་གཅན་གཟན་སྒྲ་ཆོག་གས་རྒྱ་བའི་ནགས་ཁོད་དུ། བྱང་རིགས་དང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་ལ་འཛིག་གས་པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་ཁོད་དུ་ཉམས་སྦྱངས་སྒྲ་སྒྲངས་བཤོ། །དེས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་ནས། ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མཆོམས་མེད་པར་ཉམས་སྦྱངས་སྒྲ་སྒྲངས་ཏེ་རྟོགས་པ་འཁྱུངས་པའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་བ་འདི་གསུངས་སོ།

ཁོ་མོས་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲངས་ནས་དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་ཆོ།

བསོད་ནམས་བསགས་བས་སྒྲ་མ་མཚོག་དང་མཇལ།

དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་འདི་བསྐྱན་ཆོས་དབང་བསྐྱར།

དེང་སང་གཉེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོག་ཀྱང་བཟུང་།

བྱུང་བའི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མ་མཆིས་བས།
 ཐོ་སྒྲུང་བཟུམ་ནས་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་བའི་ཆོ།
 ལ་མཚན་དཔག་མེད་བདག་གིས་མཐོང་མོད་གྱི།
 སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་ཆོས་འདིས་ཕན་པར་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་ནས་ཀྱང་ཐོད་ན་སྒྲོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་བ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་བས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲོབ་མ་
 སྒོད་དང་ལྡན་བ་མུ་བ་སི་ཀ་ལ། དེས་མཐའ་ཁོབ་གྱི་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་བ་འདུལ་བའི་
 ཆོས་སུ་གནང་བ་སྟེ། ལོ་བཅ་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཉིད་གྱིས་མཛད་དོ།

རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཐོ་རྟོག་པ། བཞུགས་པ། འཆད་ཀྱི་པ། སྒྲིལ་བུ་པ། ལྟ་ཆེན་པོ། ལྟ་འགྲོ་
 བའི་མགོན་པོ། མོད་འཛོམས་པ། མཁན་པོ་དམར་སྟོན། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་རྩོམ་པ། དེས་
 མཁན་པོ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་མེད་པ། དེས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་པ། དེས་སྒྲུབས་
 ཆོས་ལུང་བ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་པ། དེས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་དཀོན་མཆོག་
 འབངས་ལ། ལྷ་མ་རྣམས་རྒྱུ་ཉིད་ཐོ་སྒྲུང་གི་སྒྲོར་རོ། ། ། སམ་ཉེ་འཇུག་

སམ་མཁྱེན་ལོ། །

༡༡། །ཁྱབ་བདག་རྩོམ་མཆང་ཆེན་པོ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་
བཤད་ལུང་སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཟེན་ཟིན་གཞན་པན་
སྒྲུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གང་མཆན་མཐོང་ཐོས་བྱན་པའི་མོད་ཉིད་ལ།།
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་ཐོན་བྱུང་སྤྱང་ནས།།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱས་མཛད་པ།།
བཀའ་ཤིན་མཚུངས་མེད་རྩོམ་མཆང་ལ་འདུད།།

མགོན་དེས་སྦྱིགས་དུས་འགྲོ་ལ་རྩིས་བཅེ་བས།།
ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་མ་ལུས་པ།།
འགག་མེད་གསུང་གི་གསང་བ་ལས་བྱུངས་ཏེ།།
སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་བགོ་བཤར་འགྱེད།།

དེ་ལས་ཆ་ཅན་བདག་སྒྲིའི་ཡོལ་གོ་བྱ།།
འབྲིལ་བའི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་བ་རྣམས།།
རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ལ་སྦྱན་བྱིར་བྱ།།
དེང་འདིར་རི་མོའི་ལམ་དུ་དགོད་པར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་སྤྲེགས་དུས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུའམ་གཅིག་ལུ་བྱུང་བ་དག་
 རྒྱུ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་བཞི་
 རྒྱེ་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་མྱིང་དུ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཙུག་མཛེད་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་སྤེལ་རྣམས་ལ་ལྷོ་ལྷོ་མཚོན་ཆ་འཁོར་
 ལོའི་བཤའ་ལུང་ཟབ་མོ་ཚོགས་ཆོས་སུ་སྦྱུང་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤའ་ཟབ་གནད་
 རགས་རིམ་ཆེག་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རང་ལྷོས་རི་ལྷུང་དཔོགས་པ་རྣམས་ཐེན་
 བྲིས་སུ་འཕོད་པར།

,

ཆོས་ཐུན་དང་པོ།

ཆོས་ཐུན་དང་པོའི་སྤྱི་བཤའ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷེ་དེ་མའི་ཞལ་
 ནས། དལ་འཕྲོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་ཡིན་ཏུ་དགའ། རྒྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་
 བྱུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེག་འབྲེལ་སྐབས་དལ་འཕྲོར་རྟེན་དགའ་དོན་ཆེ་ཚུལ་
 དང་། ལྷག་ཏུ་རྒྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་ཅེས་པ་ལ། རྒྱེས་བུ་ཆེ་འཕྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ཀྱི་
 དོན་གྲུབ་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མཐར། དེ་བས་ན་རང་
 ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་དགའ་བའི་དལ་འཕྲོར་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ།
 མཇལ་བར་དགའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཁམས་
 གསུམ་འཕྲོ་བའི་གླ་མ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲེགས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་
 དང་མཇལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སྐབས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་རང་དེ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོའི་བསྟན་པ་འདི་རྟེན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྦྱུང་བའི་རྗེས་སུ།

གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ད་རེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མོ་སྤྱོད་
 མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་སྔ་དུས་ལུང་བུ་ལྟོག་
 གྲམ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ལན་ཁ་ཡར་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ལོངས་འཛིན་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 གིས་ཀྱང་སྤྱིད་ཁོང་དུ་ལན་ཁ་ཤས་གནང་ཡོད་འདུག་པ་དང་། དེ་ནས་བར་སྐབས་
 སུ་འཆང་ཉན་ཆེར་མ་བྱུང་བས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལྟ་བུར་
 འདུག་ཅིང་། ལྷན་མི་ཉམས་པར་བྱ་བྱིར་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ལོས་ནི་སྤྱོད་
 གྲམ་སར་སྤྱོད་དུས་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཆང་རྗེ་རྗེ་འཆང་བྲམས་པ་སྤོན་ལམ་དེ་
 ཉིད་ལ་ཆོས་རའི་བར་གསེར་རྣམས་སུ་ཁྱས་བ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱོད་ཆང་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 གིས་ནི་གྲམ་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་གསན་ཞིང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གྲམ་
 བརྒྱུད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། ཡང་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་
 མཆོག་ལྟར་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་བརྒྱུད་པའི་རིམ་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མོ་སྤྱོད་ཞེས་པ་འདི་འགའ་རེ་ཞིག་ལམ་རིམ་སོགས་
 ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱང་། མོ་སྤྱོད་ཡིན་ན་ལམ་རིམ་
 མོ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མོ་སྤྱོད་ཡིན་མི་དགོས་ལ། སྤྱིར་ན་བཤེས་གཉེན་བརྩེན་
 ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མོ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མོ་འདི་
 ཉིད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མོ་སྤྱོད་ནི་ཐོག་
 མའི་མོ་སྤྱོད་སྟེ། དེ་ལ་འང་སྤྱེས་བྱ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་མོ་སྤྱོད་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཐོག་མའི་མོ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་སྤྱེས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མོ་སྤྱོད་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་
 གི་མོ་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་ལ། ད་རེས་ཀྱི་འདི་ནི་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མོ་སྤྱོད་སྟེ། འདིའི་
 མཆོན་ལ་འང་། རྣམ་རྒྱུ་ཉམས་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་གནང་བའི་མོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་པོ་གཞོན་པ་ལ་མཚོན་
ཆའི་འཁོར་ལོ་དང་འབྲ་བར་ཤིན་ཏུ་རུས་པ་དང་ལྷན་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད།

དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་དག་པོ་གནད་ལ་དབབ་བའི་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་
བྱ་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་གཞུགས་ཅན་གྱི་དག་དང་། གཞུགས་མེད་
གྱི་བགེགས་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་གཞུགས་མེད་གྱི་བགེགས་དེས་
སེམས་རྒྱད་ལ་ཞུགས་ནས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ལས་དངོས་སུ་གནོད་པར་མི་བྱེད་
ལ། གཞུགས་ཅན་གྱི་དག་དེས་དངོས་སུ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པས་ན་
དེ་ཉིད་དགའི་དྲངས་མར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་སྤྱག་ཏུ་འཇུག་མཁན་གྱི་དགའི་གཙོ་པོ་སྤྱག་ཤོས་རང་དེ་བདག་གཅེས་
འཛིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགར་བལྟས་བའི་རྫོགས་དེ་ཉིད་གནད་ལ་འབབས་དགོས་
ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པོ་ཞིག་ལ་མདའ་གྱི་མདུང་སོགས་བསྐྱུན་པ་ན། གནད་
དུ་མ་སོག་ན་དེ་ཙམ་གནོད་མི་རུས་པས་དེས་བར་གནད་དུ་སོག་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་ས་སྐྱ་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས། སིང་
མཁན་སིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ། བཤན་པ་སོག་གི་གནད་ལ་མཁས་པ། འབྲུལ་
འཁོར་མཁན་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སིང་
མཁན་སིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སིང་ཏ་ལའི་རྫོང་པོ་གཙོད་པའི་ཆེ།
སིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་རྩ་འཇུག་ལུལ་གྱི་བྲག་བ་རྩུང་དུ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྩད་བཅད་ནས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་གཙད་ན་ཆེགས་མེད་པར་
འབྲེལ་འབྲོ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་རི་ཙམ་བཅད་ཀྱང་ཏ་ལ་དེ་ནི་སྐར་འབྲུད་པར་འབྲུར་
བས་གཙོད་མི་ཐུབ་པ་དང་། བཤན་པ་སོག་གི་གནད་ལ་མཁས་པ་ནི། ལུག་གསོད་

མི་སྟགས་ཀྱིས་སྟོག་ཅ་ཅད་བཅད་ནས་ཅག་བྱ་ཚུང་དུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཀྱིས་གི་
འཕྲོ་བ་ལྟར་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་ལྷེ་མིག་ཚུང་དུ་
ཞིག་བསྐྲོར་བ་ཅམ་ཀྱིས་རང་སར་སྟོད་བ་དང་འཁོར་བ་ད་ལྟའི་ཚུ་ཆོད་འཁོར་ལོ་
སྟགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོ་སྟོང་ཚུལ་འདི་
དག་རེ་རེ་བཞིན་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དགྲ་པོའི་གནད་ལ་གིན་ཏུ་སྟག་
པར་འབྱུར་བས་ན་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།

ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་མེད་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི། དུལ་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་མཆོད་པར་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ལ་ཁྱོས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཉིད་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིན་པས། འདི་འདྲ་བའི་ཁྱོ་བོ་ལ་
ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་དག་བཞག་ཆོག་སྟེ། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་
བལྟ་བའི་སྟོ་ནས་ཁྱོ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལས་ཚུང་དུ་བ་ལས་དང་པོ་བ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་འབའ་
ཞིག་ཅམ་ལ་ཁྱོས་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་
གཤིན་མེད་གཤེད་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱོ་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། དེ་ལའང་བྲང་ངེས་གཉིས་
ལས་ངེས་དོན་གྱི་གཤིན་མེད་གཤེད་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
བྲང་དོན་གྱི་གཤིན་མེད་གཤེད་ནི་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཁྱོ་བོ་
གཤིན་མེད་གཤེད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་བའི་ཕྱག་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། འཆམ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གཅེས་འཛིན་ལ་
བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་གཅེས་འཛིན་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་ཡིན་
ཚུལ་སྟགས་བཀའ་སྤྲུལ།

དེ་ནས། བཅན་དྲུག་ནགས་སུ་མ་བྱ་རྒྱ་བ་ན། །སྤྲོ་གྱི་ལྷུ་ར་ལེགས་པར་
 མཛེས་གྱུར་ཀྱང་། །མ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། །བཅན་དྲུག་
 བཅུད་གྱིས་མ་བྱ་འཛོ་བ་ལྟར། །དཔའ་པོ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག་པ་ན། །བདེ་
 སྦྱིད་དཔལ་གྱི་ལྷུ་ར་མཛེས་གྱུར་ཀྱང་། །དཔའ་པོ་དག་ནི་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་
 གྱི། །སྤྲུག་བསྐལ་ནགས་སུ་སེམས་དཔའ་འཛོ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་
 ལྷལ་ནས། དེ་ཡང་མ་བྱ་རྣམས་བཅན་དྲུག་གི་ནགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆེ། སྤྲོ་གྱི་ལྷུ་ར་
 ར་མེ་རྟོག་དང་སྤྲོད་བྱ་འབྲས་སོགས་གྱིས་མཛེས་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་
 དགའ་བར་མི་འགྱུར་བར། བཅན་དྲུག་གི་བཅུད་གྱིས་མ་བྱ་རང་གི་ལྷུ་ར་གྱི་བཟླ་ག་
 མདངས་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་འཛོལ་ཞིང་འཛོ་
 བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་
 ཅོར་སྤྲོད་པའི་སྤྲོས་བྱ་རྣམས་ནི་དཔའ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་
 སྟེ། འཁོར་བ་འདི་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྤྲུག་གསུམ་གྱིས་ནགས་ཁང་ཁིང་
 འཁྲིགས་པ་གནས་མི་མཐོང་བའི་ཆོད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་དེར་དཔའ་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་རྣམས་འཇུག་པའི་ཆེ་བདེ་སྦྱིད་ཆེད་བཀྱར་སྤྲོ་གྱི་ལྷུ་ར་སོགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་
 ལྷུ་ར་ཚོགས་པ་མེ་རྟོག་གི་ལྷུ་ར་མཛེས་བ་དང་འབྲ་བ་ཇི་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་།
 དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་འབྲས་བྱ་སྤྲུག་བསྐལ་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པས་མ་བྱ་སྤྲོ་གྱི་ལྷུ་ར་ར་ལ་མི་དགའ་བ་ལྟར་དེ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆགས་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་བྱས་བཅན་དྲུག་
 ལ་ཡོངས་སྤྲོད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བློ་གསལ་སུ་
 འཁྲེར་ཞིང་། དང་དུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛོ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བྱང་མེས་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་
གནས་ཀྱང་འཁོར་བ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། རང་དེ་མཆན་ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མི་འཛོག་ཅིང་། མཐའ་མའི་མཐའ་འཛོག་པ་ཡིན་ཚུལ་
དང་། རྟེན་མ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱུ་ཉུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དང་
པོ་འབྲལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། རི་ཞིག་ན་འབྲལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པས་
འཁོར་བར་འབྲལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོག་མའི་མཐའ་ཞིག་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་ཡོད་
ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་བཞག་མི་རུང་ཚུལ་སོགས་
རྒྱུ་བར་བཀའ་སྒྲུལ། འདིའི་མཆན་པོ་ནས་བཞེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དལ་
འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སྐྱོར་སོགས་རགས་རིམ་ཁྱེད་བར་བྱ་བས། དེ་ལ་ཐུན་
ཁྱེད་པོ་དང་། ཐུན་མཆན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱེད་ཚུལ་
སོགས་སྐྱོར་ཆོས་བྱག་གི་ཉམས་ལེན་བདེ་ལམ་ལྟར་དང་། དེ་རྗེས་ཆོག་པ་ཞིང་རང་
ལ་བསྐྱེམས་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རང་གི་སྒྲ་མ་རྣམས་སྒྲ་མདོག་ཆ་ལུགས།
བཞུགས་སྐྱེད་སོགས་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་ངེས་པར་གསལ་བཟའ་ནས་དེ་
དག་ལ་སྐྱོན་ཉོག་གི་སྒྲ་འགོག་ཚུལ་སོགས་དང་།

དེ་རྗེས་དལ་འབྱོར་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་སྤར་བདེ་ལམ་གྱི་ཟིན་
ཟིན་སུ་གསལ་བ་ལྟར་བཀའ་སྒྲུལ་བས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་། དལ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམས་པར་དག་པས་གཞིར་བཟུང་ཞེས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་
དང་། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་
གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བྱི་མ་ལ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོམ་པ་མ་མཐའ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམས་པར་དག་པ་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་

ཀྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི། སོ་ཐར། བྱང་སེམས། དེག་པ་འཛིན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཆར་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས། འཕྱོར་
 པ་བཅུའི་ནང་གི་གཞན་སྤྱིར་སྤྱིར་ནས་བཅེ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་ཆར་ལ་ས་
 རོར་བའི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།

༩

ཆོས་ཐུན་གཉིས་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱོད་འཇུག་གི་ནང་ཆོན། བེན་ཏུ་ཉིད་དགའ་
 བན་པའི་ས་ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་
 འགེལ་གྱི་སྐབས་སུ། བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་ན་
 གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱི་དང་། བྱང་བར་དུ་ཡང་བདག་
 གཅེས་འཛིན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བདག་བདེ་བ་དང་སྤྱིད་པ་ཞིག་བྱང་ན་གཞན་ཇི་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤོའི་(སྤོའི་)སྤྱིམ་པའི་སྤོ་དན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་རང་ཅག་རྣམས་འཕྱང་
 དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཡུལ་ནས་འདོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་
 དག་པོ་གཞན་ཡུལ་ནས་བཏོན་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་
 བྱས་སྤང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བརྒྱུད་ནས། །རུས་པ་
 བརྟས་ནས་དེ་ནས་སྤྱིར་སྤྱོད་གི། །ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དག་པོ་ཐ་མལ་པ་གཞན་དག་རེ་ཞིག་ཅམ་ཡུལ་ནས་སྤང་ཡང་། ཇི་ཞིག་རུས་པ་
 བརྟས་པ་སྟེ་སྤོབས་རྒྱས་ན་སྤྱིར་ལྷང་བར་འགྱུར་བ་སྤྱིད་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་
 ཀྱི་དག་པོ་འདི་ནི་ལན་ཅིག་བཅོམ་ཐིན་རྗེས་སྤྱིར་ནས་དུ་ཡང་ལྷང་བར་མི་སྤྱིད་

བར་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གཅེས་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ངམ་ངམ་ལུགས་
 གིས་འབྱུང་ལ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྒྲིམ་གྱིན་ཆད་
 སངས་མི་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་དེ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་བར་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཚུལ་
 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་
 བར་བཀའ་སྒྲུལ་བའི་མཐར། དངོས་གཞི་གསན་བྱའི་ཆོས་ལ་ཁ་སང་དལ་འབྱོར་
 གྱི་སྒོར་རྣམས་རགས་རིམ་ཞུས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་ཚུལ་སོགས་
 ལ་སྒོ་ལེགས་བར་སྐྱེད་པའིང་། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་སྒོ་སྦྱང་བའི་
 ཆེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན། ཅ་བ་གསུམ། ལྷ་
 མཆོན་དགུ། ཐག་བཅད་བ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་དགོས་ཚུལ།
 བྱད་བར་དུ་ཆེ་འདི་སྒོས་མ་ཐོང་ན་ཆོས་པ་རྣམ་དག་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད་པས་ཆེ་
 འདི་སྒོས་བཏང་ནས། བྱད་བསྟེགས་ཐོབ་གསུམ་དང་། གཏང་བ་བཞི་དང་། རྟོ་རྟེ་
 གསུམ་སོགས་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་སོགས་ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་བཤད་
 གྱི་ལྟར་སྒྲུལ། དེ་ནས་ལས་འབྲས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་
 མི་དགེ་བཅུའི་བསྟོ་བཟང་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར། སྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་
 ལས་གང་ཡིན་དང་། དགེ་བའི་ལས་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་
 དགོས་ཚུལ་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་དང་སང་པལ་མོ་ཆེས་ཕྱི་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་མི་
 དགེ་བཅུའི་ནང་ནས་ལུས་ངག་གི་བདུན་སྒོར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྒོར་བ་
 མེད་པར་འདོད་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མང་ཡང་། བྱབ་པ་མེད་དེ་ཕྱི་རྩལ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་སེམས་སྦྱང་བ་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་། ལོག་ལྟ་

ཡང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་ལོག་ལྷར་འདོད་བ་ནི་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཁོ་རང་
 རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཐར་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་སློང་ན་འགའ་ཞིག་ལོག་ལྷར་བྱས་
 བས་སྤང་བ་ཡོད་པས་མི་དགེ་བཅུ་ཆར་སྤང་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱི་རོལ་བ་ཡོད་
 པས་འདི་དག་ཀྱང་མཐུན་པར་མཐོང་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས་མི་དགེ་བ་སྦྱང་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྦྱག་
 བསྐལ་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རགས་བསྐུས་གསུངས་ནས་དེ་དག་ལ་འཛིགས་
 ཤིང་སྦྱག་པའི་སློབ་ཅན་མ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་སོ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཞིག་
 སྤྱི་ཐུབ་པར་བྱས། དེ་བྱུང་ཆེ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློང་དང་། སྦྱག་བསྐལ་ལས་
 སྦྱོབ་བྱིང་དགོན་མཚོག་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་སློང་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱབས་
 འགྲོའི་ངོ་སོ་ལ་དང་སང་སློབ་གཉེར་མ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། ལྷ་མ་
 ལ་སྦྱབས་སུ་མཆོད། །ཞེས་སོགས་སྦྱབས་འགྲོའི་ཆོག་བཟོད་པ་ཅན་སྦྱབས་འགྲོ་
 ཡིན་པར་སློམས་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཤ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་བྱལ་མཆན་
 གྱིས། སྦྱབས་འགྲོའི་ངོ་སོ་ཡི་ཐེ་བ། །རང་ཉིད་སྦྱག་པར་འཛིགས་པ་དང་། །དགོན་
 མཚོག་སྦྱོབ་པའི་རུས་ལྡན་བྱ། །ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར། རང་ཉིད་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རུས་པ་
 དགོན་མཚོག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སློན་ནས་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་གཉིས་
 སྦྱབས་སྟོན་པ་སོ་དང་། ཆོས་སྦྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་སྦྱབས་སྦྱབ་པའི་སློ་
 མོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྦྱིད་སྦྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱོད་ཤེས་ཀྱི་
 སློ་མིངས་ཀྱིས་འགེལ་བའི་དད་པ་དང་བཅས་པའི་སློན་ནས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་
 དགོས་ལ།

དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་རྩོད་པའི་གྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་འཛིགས་ནས་སྐྱབས་
 ལུ་འཁོ་བ་སྐྱེས་ལུ་རྩེད་ཅམ་སྐྱབས་འཁོ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་གྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྐྱབ་ལྷིང་སྐྱབས་ལུ་འཁོ་བ་འཁྱིར་གྱི་སྐྱབས་འཁོ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཐར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ལས་བསྐྱབ་
 ལྷིང་སྐྱབས་ལུ་འཁོ་བ་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་བྱུང་མོང་བའི་སྐྱབས་འཁོ། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་
 བ་ལ་འདྲ། ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་ཟབ་གསལ་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབས་ལུ་ལྷི་
 རྩ་བར་ཤར་བར་ཤེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱབས་ལུ་འཁོ། རྩ་བ་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབས་ལུ་ལྷི་རྩ་བར་ཤར་བ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་
 ལུ་བདེ་སྐྱོང་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབས་ལུ་ལྷི་རྩ་བར་ཤར་བར་ཤེས་པའི་སྐྱོ་
 རྩ་སྐྱབས་ལུ་འཁོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལུ་མོང་བའི་ལག་རྩེས་ལས་མཐར་
 སྐྱབས་ལུ་འཁོ་ལུ་ལྷི་མོ་འཐར་དེར་ནས་སྐྱེད་བ་ན་སྐྱབས་འཁོ་མཐར་ལྷིན་བ་ཡིན་
 པས་འདི་དག་གི་གནད་ཀྱང་མཐུན་པའི་སྐྱོན་སྐྱབས་ལུ་འཁོ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་
 ལྷ་རྩ་མས་ལ་འདྲ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་གསུངས།

དེ་ཡང་དལ་འཁོར་དང་མི་རྟག་བ་དང་། སྐྱབས་འཁོ་ལས་འབྲས་དང་བཅས་
 བ་འདི་རྩམས་སྐྱེས་ལུ་རྩེད་ཅམ་གྱི་ཅ་བ་དང་། རྩོམས་བཞིའི་བཤགས་རྩོམ་
 སོགས་ལས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། དེར་ས་ཟད་སྐྱེས་ལུ་འཁྱིར་དང་། ཆེན་པོའི་ལས་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་འདྲ་དལ་འཁོར་དང་། མི་རྟག་བ་སོགས་སྐྱེས་ལུ་རྩེད་ཅམ་བྱུང་
 མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་ལ་སྐྱོ་མ་སྐྱངས་བར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པས་འདི་
 དག་ལ་སྐྱང་རྒྱུད་ལྷ་སྐྱེན་ན། ཀ་དག་ཡེ་མོལ་ལྷན་ལུ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། གཉུག་
 མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བ་སོགས་ཟད་ཁམ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་སྐྱོགས་ཅམ་

ཡང་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་བཙུག་གཉེན་ཞེས་པའི་དོན། རྒྱལ་
 མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། མ་བཙུག་མའི་གཤེས་ལུགས་དྲངས་པའི་
 འོད། །གསལ་རྫོགས་བྱུང་པའི་ཚོགས་རྣམས་བྱུག་གི་ལུལ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། དེའི་དོན་མ་བཙུག་མའི་གཤེས་ལུགས་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པའི་གནས་ལུགས་སམ། རོ་མ་བཙུག་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ནི་རང་རེ་
 མཚོན་ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དེ་མ་རྣམས་
 བྱི་སྒོ་བྱུར་བ། །ཞེས་རང་གི་རོ་པོ་ལ་དེ་མའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་
 པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེའི་སྤྲེང་གི་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དག་པའི་
 ཆེ་དྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཉ་ཅང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་དྲངས་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་
 ལ། ཤེས་སྤྲིབ་རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་ཆེ་གསལ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། བྱུང་པ་རྣམས་འབྱུང་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་
 བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། སྤྲོན་དུ་སྤྲེས་བྱ་ཅུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྒོ་མ་
 སྤྲངས་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་གསུངས།

དེ་ནས་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྲོད་དགོས་པས་འཁོར་བ་སྤྲིའི་
 རྒྱག་བསྐྱལ་བསམས་ཤིང་། དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ལ་འབད་དགོས་རྒྱལ་ལོགས་ཀྱང་ལམ་རིམ་སྤྱི་ལྟར་རྒྱས་པ་སྤྲེས་སྤྲེས་
 འདིའི་སྐབས་སྤྲེས་ལྷོ་སྤྲོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གསུང་བཤད་ལས་འཕྲོས་ནས། གདན་
 ས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འདུས་སྡེ་མཐའ་དག་གིས་འདུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
 བརྒྱ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། རྒྱགས་སྤོམ་གྱི་དམ་ཆོག་ལྔ་རྒྱས་སོགས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བྱང་དང་། རྒྱག་པར་ད་དུས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་

གི་ཕྱི་ལོ་ཀུན་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཅིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་པོ་མང་པོས་དགེ་འདུན་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལས་ངན་གསོག་བ་སྤང་བས་བྲལ། དེ་ཁྱོད་གཞིས་དགོན་པ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲོ་འདུག་སྒྲིབ་ལམ་སོགས་ཕྱི་ལོ་ཀུན་སྒྲིབ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་
 གཞན་དང་བ་འདྲེན་ཞིང་དད་ཀྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཀའ་
 ལྷན་ཞིང་། གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱིར་པོ་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བ་
 འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་
 འབད་དགོས་ཚུལ། འདི་དང་འདྲ་བ་ནི་དེང་སང་བྲལ་མཐའ་གཞན་དག་པལ་མོ་ཆེ་
 ལ་དགོན་ཏེ། དཔེར་མཆོན་ན་གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན་དེས་ན། ཆོས་
 ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ཟེར་མོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དེ་གང་ཡིན་དེས་པའི་ཆེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བར་བྱའོ་སྟེ་མ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བ་ལས་སྟག་པའི་པོ་ཁྱོད་འདོན་རྒྱ་
 མེད། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ན། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་།
 དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱ་
 སྒྲིབ་རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སྒྲ་མེད་ལའང་པ་
 རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་པར་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འང་མི་འདྲ་བའི་པོ་ཁྱོད་འདོན་རྒྱ་
 ཡོད་ཀྱང་མཐའ་དག་ཞུ་བར་མི་ལང་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལྷན་ཏོ།།

3

ཆོས་ཐུན་གསུམ་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་གསུམ་པའི་སྤྱི་བཤད་ཏུ། སིན་ཏུ་རྟེན་སྒྲིའི་ཅ་ཁམ་ལག་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་
 གྲང་རང་ཉིད་ཟ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲིའི་བརྟེན་བཀ་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེའི་སྤྱིས་བྱའི་
 ཅལ་དེ་འཕགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་སྦྲུལ་ཞིང་། འདི་སྐབས་དེ་བདེ་
 སྤྱིས་བྱའི་ཅལ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དབང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་བདེ་
 བར་མ་ཟད། སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ཏུ་འད་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འཁྲོ་བས་ན་དེ་ཞེས་པ་
 ཆོ་འདི་དང་། བདེ་ཞེས་པ་ཆོ་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་
 ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ཞེས་པ་འདི་ལའང་སྦྱ་རིས་ཕྱེ་ན་སྤྱི་རགས་གཉིས་ཡོད་
 བས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་ཏུ་བཞག་པའི་བདག་
 གཅེས་བར་འཛིན་པ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱགས་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ན་གཅེས་
 བར་འཛིན་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཡིད་ཤེས་སིན་ཏུ་སྤྱི་བ་རྒྱུང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 སྤྱིར་ནས་འཛིན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མོད་ཡང་། དེ་ཅམ་མ་བྱུང་
 ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁ་འཁོག་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འང་སྦྱ་
 དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཉིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཚུལ་
 སོགས་བཀའ་སྦྲུལ་མཐར། གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་འབྱིར་
 བྱི་ཆོས་རྟོར་རྣམས་རགས་བསྐྱུས་ཁྱུས་ཟེན་ནས། ད་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 རྟོར་རྣམས་ཁྱུ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྱོམས་
 བར་སྤྱབ་པའི་བཏང་སྦྱོམས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་མའི་ཐུག་

མཐའ་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བའི་རིགས་ལ་ལོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་ཁྲུལ་ལ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རེས་བརྟེན་བར་ཤེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གྲར་མ་ཁྲུལ་རེས་བཞིན་ཀྱི་ཆེ་བའི་ལོ་མས་རི་ལྟར་བསྐྱངས་ལ་བཞིན་ཀྱི་འོ་
ཀྱིས་བསྐྱངས་ཚུལ་ལས་མ་ལའི་འོ་འོན་པར་དང་། དེ་ལྟར་ཆེ་འོན་ཀྱི་གཞོ་བོད་ཀྱི་
མོ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ལྟུང་ཚུལ་ལོགས་ཀྱི་ལྟར་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་གསྐྱངས།

འདིའི་མཚན་སྙན་གྱི་འགྲམ་ཐོག་དག་བརྒྱུ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་པའི་ཆེ།
 འགྲམ་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་བསྐྱོན་དགོས་ཀྱང་ད་
 རིམ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་རྗེའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་ཡིན་པས་རིམ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་
 ཆེར་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་རྒྱལ་འདི་པ་འགྲམ་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་གཉིས་ཆར་གྱི་དམིགས་ཀྱིས་
 རིམ་པར་ཆར་བ་ཡིན། དེ་ནས་གཏོང་ལེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱོན་པས་གཏོང་ལེན་
 གྱི་རུས་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་པའི་ཆེ་སྟག་བསམ་ནས་དག་སྤྱད་པ་སྤྱེ་ཞིང་། སྟག་བསམ་
 མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟག་བསམ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་
 སྤྱད་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཀྱི་སྟག་དུ་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་འཁྲེར་རུས་པའི་སྒོ་
 རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་ཉི། དེ་སྤྱར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ནས་སྤྱི་སྤྱིར་འདིའི་འོག་
 ནས་རིམ་པར་འབྱུར་བ་སྤྱར་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱད་དུ་ཁ་སང་གི་བཤད་ལུང་གི་འཕྲོས་
 ནས་འབྲལ་བ་ལ། དེ་སྤྱིར་བདེ་སྤྱིད་དང་དུ་ལེན་ལེན་བའི། །སྤྱར་མའི་དབང་གིས་
 སྟག་པ་སྤྱེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྤྱར་བཤད་པའི་སྤྱི་
 མཚན་དེ་སྟ་བས་ན་སྟག་བསམ་དང་དུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་
 སྟག་སྤྱེ་རང་གཅིག་འདི་ན་གྱི་དབང་གིས་སྟག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་སྤྱིད་སྟགས་དང་
 དུ་ལེན་དང་ལྟེད་པ་པ་བཅོན་པའི་སྤྱིར་མའི་དབང་གིས་སྤྱར་ཡང་སྟག་བསམ་

འབའ་ཞིག་ལ་སྤྲོད་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་དེ་ལས་མ་ལྡོག་ན་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་
 སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱེལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤར་མ་ཞེས་བ་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་
 གིས་སྤར་མ་ཟེར་བ་འདུག་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་ཞེས་བ་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་
 ཡང་གློ་དབའ་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱག་བསྐལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱུང་ཡང་མི་བཟོད་པར་
 ཡིད་ལྷུ་ཞིང་། ལེགས་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱུང་ན་དགའ་བོད་ཀྱིས་སྤོད་མི་ཚུགས་བ་
 ལྟར་བྱེད་བ་རྣམས་ལ་གློ་སྤར་མ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་
 དང་དུ་ལེན་མི་རུས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྤར་མ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས།

སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་སེམས་དབའ་དེ། །དབའ་བའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་རྟག་
 ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། སྤར་མ་དེ་ལས་གློ་བྱེད་པར་དུ་གྱུར་བ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པའི་གློ་སྤོ་བས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དབའ་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཁོན་ཏུ་ནས་དབའ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤོ་བས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་འདི་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད་ཕྱི་མའི་ཆེ་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་རྒྱུ་
 མི་ཆད་དུ་འགྲོ་བས་ན་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ། དེ་འདིར་འདོད་ཆགས་བཅན་
 དུག་ནགས་དང་འདྲ། །དབའ་བོ་མ་བྱ་ལྟ་བུས་རྒྱན་བར་འབྱུང། །སྤར་མ་བྱ་རྟག་
 ལྟ་བུའི་སྤྱག་ལ་འཆི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདིར་ཞེས་གཉིས་གསུངས་པའི་དེ་
 ཞེས་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་འབྲེང་སོགས་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྤྲོར་
 འདི་དག་ཀྱང་། ཅུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་གློ་སྤྲོད་རྗེས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཁོང་དུ་ནི་གློས་མི་རྒྱན་ཞིང་ལམ་དུ་འབྲེང་མི་རུས་པས་ཉམས་སུ་
 ལེན་མ་རན་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་གློ་འཁྱོངས་ནས་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤེལ་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྤོན་བྱིར་

དུ་དེ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཉམས་ལེན་དེ་
ཡང་སྤྲུག་མོང་བ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་འགོར་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲུང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལྷགས་བྲག་པོས་གསང་སྤྲུགས་རྩོ་
རྩེ་རྒྱལ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་སྒོ་ག་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུགས་དུས་
ཀྱི་ཆེ་སྤང་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བྱུ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་བསྤྲུག་འདོད་ནས་
འདིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ལ་ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་སྒོས་པ་ནི་འདི་
ཉིད་སྟེ་སྤྲ་ཞིང་རིག་པར་གྱིན་དུ་དཀའ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐ་ན་རྩ་ཞེས་པ་རྩུན་ཆོད་ལའང་འདོད་ཆགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟེ་
བ་སོགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔེགས་པའི་འདོད་
ཆགས་མཐའ་ཁྲུས་པ་བཅོན་དུག་གི་ནགས་དང་འདྲ་བ་གྱིན་དུ་མང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
དག་གྲང་དབང་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་བྱ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྩུན་པ་སྟེ་
ལམ་དུ་འབྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤར་མ་བྱ་རོག་ལྟ་བུས་སྤྲད་ན་ནི་ལམ་དུ་འབྱེད་མི་
ཀྱས་པའི་ཁར་ཐར་པའི་སྒོག་ལ་བཞོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་བཅོན་དུག་དེ་ཡང་
མ་བྱས་ཐོས་ན་རྩུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད་གྲང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱ་རོག་
གིས་ཐོས་ན་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་འདི་
དག་ལས་འཕྲོས་ནས་བདེ་སྤོང་ལ་སྤྲུང་ཏེ་ལམ་དུ་འབྱེད་ལྷགས་དང་། དེ་ལའང་ལྟ་
བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་
མ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཆན་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཟུར་ཅུ་ཞིག་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ།།

ཆོས་ཐུན་བཞི་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་ཏེ་བཞོན་རྒྱ་བ་སྤང་བྱེད་གང་
 ཡིན་དང་། །ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་འདིག་ཉེན་པན་དང་བདེ་བའི་རོལ་གཅིག་ཏུ་
 གཞོལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་སྒྲུལ་སྐབས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོད་ལ་མེད་པ་ཉི་མ་དང་ས་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་
 ཚུལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཕྱིན་རང་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། གཞན་བདེ་
 བར་འདོད་པ་ཤིས་ལ་ཡིན་ཀྱང་ནང་སེམས་ལ་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་དུ་
 མ་ཡོད་པ་ནི། ཐོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སྐྱེལ་ཁྱི་དུག་སྤྱིང་གི་ནང་ནས་དཔེ་བྲལ་གྱིས་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་མཆོག་
 ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་པའི་སྤྱང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཚུལ། དེས་ན་སྤྱར་བཤད་པ་
 ལྟར་བདག་གཅེས་འདྲིན་ལ་དབྱར་བལྟ་བ་དང་གཞན་གཅེས་འདྲིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
 བལྟ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཉམས་ལེན་གཞན་མེད་ཚུལ། དེའི་རྒྱལ་སྐྱོར་དུ་སྒྲུ་མ་བྱམས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་རྣམས་དཀྱི་ཏས་ཀྱང་ཉམས་
 ལེན་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་ཚུལ་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་བོད་
 དུ་བསྐྱམས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྒྲུལ་མོད་ཀྱང་མཐའ་དག་འགོད་པར་མ་
 རུས་པས་མགོ་ཙམ་རེ་སྒྲིམ་ནས་བཤད་ལུང་དངོས་གཞི་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས།
 རང་འདོད་ཙན་གྱིས་དུག་འདི་གན་རྒྱན། །ཉོན་མོངས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱར་
 བ་ན། །བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཐར་པའི་སྒྲོག་ལ་འབབ། །ཅེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་

ཀྱི་དྲུག་འདི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྐྱར་བ་ལའང་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་
གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རང་བཤེ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་
རྒྱས་པས་ན་དྲུག་དེ་མ་ཚུན་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཞེ་སྣང་དང་།
གཉི་སྟག་། སེར་སྒྲ། སྟག་དོག་སོགས་ལའང་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲང་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྐྱར་རྒྱས་ཤིང་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་སྣང་མ་བྱ་རྟག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་སྐྱད་ན་ཐབས་སུ་བསྐྱར་
མི་རྒྱས་པའི་ཁར་སྣང་བཤད་པ་ལྟར་ཐར་པའི་སྟོག་ལ་འབབ་པ་སྟེ་སྟོག་ཅ་གཙོད་
བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་སྟགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ནི་འདོད་
ཆགས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཞེ་སྣང་སོགས་གྲང་ལམ་དུ་འབྱེད་རྒྱ་ནི་
ཡོད་མོད་གྲང་གཙོ་མོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་སྟོགས་
སུ་བསྐྱར་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཡིན། ཐུན་མོང་པའི་བཤད་པ་བྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ན་
དུ་འབྱེད་པ་ཞེས་ཐེར་མི་རུང་ཡང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྐྱར་ཤེས་པ་
ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ་དང་ཐབས་སུ་བསྐྱར་བ་གཉིས་
ལའང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་སེམས་དབང་མ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིས། །དྲུག་གི་ནགས་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་
མོངས་རྣམས། །བཅུད་དུ་སྐྱར་ལ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག། ཅེས་པ་ནི། རྒྱ་
མཆོན་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་མ་བྱ་ལྟ་བུ་དག་གིས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
ཤིན་དུ་ཆེས་མང་བ་བཅན་དྲུག་གི་ནགས་ཆལ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་བཅུད་དུ་སྐྱར་བ་
སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནས་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག་པར་
བྱེད་ལ། བཅུད་དུ་སྐྱར་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་མཆོན་ན་རང་ཉིད་

སྤྲོད་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་དགའ་བས་སྤྲོད་
འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་འདི་སྙམ་དུ། ག་རེ་ཁྱོད་རེ་ཞན།
སྤར་ཕན་ཆད་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་གློ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་
སྙམ་དུ་མགོ་འཕང་སྤྲད་རྗེས། ཁོ་མོས་ཕྱིན་ཆད་གནས་ཁང་འདི་ཉིད་རང་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གཞན་
གང་དུའང་མི་འགྲོ་བར་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་བསྤྲད་ནས་ལམ་སྐབས་པར་བཞུགས་སྙམ་པའི་
གློ་ནས་ཡོངས་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། དེས་མཚན་ནས་གཞན་ལ་འང་བརྟུང་དུ་སྤྲར་ཚུལ་
ཤེས་པར་བྲ།

སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྤྲོད་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་སྤྲར་བའང་སྤྲོད་
བྱས་དུག་ཟུམ་པ་ཁོ་ན་ཅམ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་སྤྲར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་དུག་
ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་དང་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཕྱད་ལྟ་སོགས་
རྒྱས་པར་བྱེད་པས་དེའི་གཙུག་ཕྱད་ལྟ་སྤྲོད་ཆུབ་སེམས་དབའི་ལམ་ལྟ་རིམ་
གྱིས་ཐོབ་པ་མཚན་བ་དང་། མདུན་གྱི་རི་མོ་སྤྲོད་པར་སོགས་གྱིས་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་
བས་འགྲོ་བ་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་ཡང་
སྤྲོད་མཐོང་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མཚན་བ་དང་། མ་བྱ་དེས་
དུག་མ་གཏོགས་གཞན་སྟོག་ཆགས་སོགས་ཆེར་ཟ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་
སེམས་གྱིས་ཀྱང་གཞན་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་རྩད་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་བྱེད་པ་
མཚན་བ་སོགས་ཡིན་ལ། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱས་དུག་ཐོས་པས་ལྷས་ཀྱི་
བཀྲག་མདངས་སོགས་རེ་རྒྱས་སུ་སྤྲར་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་འདོད་
ཆགས་སོགས་བདེ་ཆེན་སྐབས་པའི་གྲོགས་སུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་

ཉམས་ཚུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མཆོན་ཕྱིར་དུ་བྱས་
ཀྱང་རུང་ངོ་།།

དང་དུ་སྒྲངས་ལ་དུག་འདི་གཞོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་དང་དུ་སྒྲངས་ཚུལ་དང་
གཞོམ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྤར་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་ནི་གཞན་གྱི་
ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྦྱང་དམར་པོ་མཛོང་བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་
སྤང་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་འདོད་ཡོན་སོགས་ལ་མོངས་
སྦྱོད་པའི་ཆེན་ཡང་རང་འདོད་དང་ཆོས་སེམས་སོགས་མེད་པར་ནང་དུ་དེ་དག་
གི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཕྱི་
རོལ་དུ་གཞན་གྱི་ཆོགས་ཇོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་དུ་སྒྲང་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཡོན་སོགས་ཀྱིས་
གནོད་པར་མི་རུས་པར་མ་ཟད་དེའི་ནོས་པ་གཞོམ་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ཡིན། ད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་སྦྱི་བཤད་རྣམས་སོང་ཐེན་ནས་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ཕྱིར་ད་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། རང་དབང་མེད་
པར་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་བ་འདི་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་འཁོར་བ་དང་།
འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྒྲངས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ནི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཇུག་པར་འཁོར་བར་འཁོར་དུ་འཇུག་
མཁན་གྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་ཡིང་། དེས་ན་
བདག་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་པས། བདག་

འཛིན་སྤངས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པས་དེ་དག་ཀྱང་
མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བདུད་གྱི་མོ་ཉ་འདི། །ཞེས་པ་འདི་
ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཅེས་འཛིན་དེ་ཉིད་བདུད་ཡིན་
ལ། དེའི་མོ་ཉ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དཔོན་གཡོག་གི་ཚུལ་
ཏུ་ཡོད་དེ། རང་འདོད་སྦྱིད་འདོད་རྩོད་དང་ཐར་འབྲལ་ལ། །ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་
འཛིན་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཆར་རང་འདོད་གྱི་རྩོད་སྦྱིད་འདོད་གྱི་རྩོད་སྐྱེས་དང་
ཐར་འབྲལ་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་འདོད་པའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་བའོ།།

གཞན་དོན་དཀའ་ལྷུང་དང་ཏུ་ཁྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རང་འདོད་སྐྱེས་
ལས་སྒྲིག་སྟེ་གཞན་དོན་སྦྱིད་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩི་ཙམ་དཀའ་བའི་གཞན་དོན་
རྣམས་དང་ཏུ་ཁྱད་པར་བྱ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལུས་གྱི་འབྲུག་སྐྱེས་ལ་
མ་བཟུས་པར་ཆོས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ནོར་ལོངས་སྦྱོད་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་མིན་
པར་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་ནས་དཀའ་བ་དང་ཏུ་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་ཞུས་
པ་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་གསུངས། ལས་གྱིས་བདས་ཤིང་ཉོན་མོངས་
གོམས་པ་ཡི། །རིགས་མཐུན་སྟེ་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས། །སྦྱིད་འདོད་
བདག་གི་སྟེང་ཏུ་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་གྱིས་བསྐྱེས་
ཤིང་ཟེར་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་པས་ལས་གྱིས་བདས་ཤིང་ཟེར་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་
རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་འབྲུམས་ཤིང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབའ་
ཞིག་སྦྱང་བ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ངན་པས་
བདས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་བསྟེན་གོམས་ལན་མང་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་ཏུ་ཕྱིན་ཆད་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྟེ་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་

ས་ལུས་པ་རམས་ཅད་རང་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པར་འདོད་མཁན་བདག་ཁོ་ནའི་སྤྱེད་དུ་
སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རང་འདོད་འཁྲི་བ་ཞུགས་པའི་ཆེ། །ལྷོག་(བརྒྱག)ལ་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་
འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བརྒྱག་པ་མཐའ་བརྒྱུད་བ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབང་རྣམས་པལ་ཆེར་ལ་ནི་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཞུགས་པ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་
མི་སྤྱིད་མོད། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་སྤྱིད་
ན་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་རེ་ཞེན། ཞེས་རང་ལ་སྤྱང་བའི་སྟོན་ནས་ལྷོག་(བརྒྱག)པར་བྱས་ནས་
རང་གི་བདེ་སྦྱིད་སོགས་ལེགས་པའི་ཆ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་རམས་ཅད་འགྲོ་བ་སེམས་
ཅན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །**ཇི་ལྟར་བདག་ལ་འཁོར་**
གྱིས་ལོག་སྐྱབ་ཆེ། །རང་གིས་གཡེང་བས་ལན་ཞེས་སྤྱང་ཆོམ་བསྐྱེད་ས། །ཞེས་
ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་གི་འཁོར་གཡོག་ཐ་ན་དགེ་བླུག་ཚུན་ཆད་ལ་རང་གིས་པན་ཇི་ཅམ་
བཅགས་ཀྱང་། ཚུར་དེའི་ལན་དུ་གཞོད་བ་སྤྱེལ་བ་སྟེ་མི་སྦྱན་པར་སྐྱབ་བ་དང་། སྐྱར་
བ་འདེབས་པ་སོགས་ཕྱིན་ལན་ལོག་པར་སྐྱབ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ། གཞན་དུ་མི་སེམས་
པར་རང་གིས་གཡེང་བས་ལན་བ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཡེང་བ་ནི་བདག་གཅེས་
འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་གྱི་དོན་ལས་གཡེངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཞན་དུ་དེ་
ལྟར་བཤད་ལ། དེ་བས་ན་སྤྱར་རང་གིས་བདག་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ཞིང་གཞན་ལ་
གཞོད་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེལ་བས་ལན་བ་ཡིན་པས་ད་ཁྱོད་ཉིད་པན་སོ་ཨེ་བྱུང་ཞེས་
རང་གིས་རང་ལ་སྤྱང་ཆོམ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

ལུས་ལ་མི་འདོད་(བརྟོད)ན་ཆ་བྱུང་བའི་ཆེ། །འགྲོ་བའི་ལུས་ལ་གཞོད་བ་
བསྐྱེལ་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ལུས་ལ་

ན་ཆ་རྒྱག་གཟེར་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེན་ལང་འདི་སྙམ་དུ། དེ་ཡོང་བ་བདག་གིས་
སྤྱོད་བ་སྤྱོན་མ་རྣམས་དང་ཆེ་འདི་ཉིད་བཅས་ལ་འགྲོ་བའི་ལུས་ལ་བརྟུངས་པ་དང་།
བདེག་པ་དང་། བཙོན་རར་འཇུག་པ་སོགས་གཞོན་པ་མང་དུ་བསྐྱེལ་བའི་ལས་ངན་
གྱི་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། འདིར་ལས་ངན་ལ་
མཚོན་ཆར་བཤད་པ་ནི་ལས་ངན་དེ་བདེ་སྤྱོད་སོགས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚོན་
ཆ་དང་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ།

དཀྱིན་ཆ་མ་ལུས་རང་ལ་བྱངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་
ན་དཀྱི་ཐབས་གཞན་མི་འཚོལ་བར། སྤྱི་བོའམ་མཐུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ལྷ་
སོགས་གསལ་བཏབ་ནས་བདག་གི་ནད་འདིས་གཙོ་བུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཇི་ཅམ་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིན་པར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ཇེས་རང་གི་སྙམ་
བྱུག་ནས་འོད་ཟེར་སྤྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་བསམ་དེ་དག་གི་ན་ཆ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་སྙམ་བྱུག་ནས་ཚུར་རྒྱབ་སྤྱི་
སྤྱིང་ནད་དུ་བསྐྱེམ་པའོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེམས་
ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གཏན་མེད་དུ་བརྒྱག་པར་བྱེད་བའི་མོས་པ་དང་། རང་གི་
བདེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སྙམ་བྱུག་ནས་པར་སྤྱོས་
ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་སྤྱི་གཏོང་ལེན་རྣམ་པར་དག་
པ་སྤྱོམ་པའོ།

རང་གི་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བའི་ཆེ། །དེས་པར་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་
དཀྱགས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་རྒྱུན་ངན་པའི་དབང་གིས་སམ། དེ་མིན་གྱང་འགའ་
 ཞིག་ལ་དོན་མེད་དུ་ཡང་སེམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་ཆོག་གས་བྱུང་བའི་ཆེ། ག་རེ་འདི་
 ཅི་ཡིན་སྤྲུལ་དུ་བསམ་པ་ན། དེ་ནི་རེས་པར་སྐྱེ་བ་སྤྲོན་མ་ནམས་སུ། ལྷ་མ་དང་།
 ས་མ་སྤྲོགས་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དཀྱུགས་པའི་
 ལས་ངན་གྱི་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་འདུག་སྤྲུལ་དུ་བསམས་ཤིང་། ད་ནི་
 དུལ་མ་ལུས་དང་དུ་བྱུངས། །ཞེས་ཏེ། དེས་ན་ད་ནི་དུལ་པ་སྤྱེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བསམས་ཅད་བདག་གི་སེམས་སྤྱིང་དུ་ཡོན་པར་བགྱིད་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོན་མ་སྤྲུག་བཞིན་
 ལྷ་མར་གསོལ་བཏབ་དང་གཏོང་ཡོན་གྱི་དམིགས་པ་བྱ།

རང་ཉིད་བཀྲོས་སྤྲོམ་བྲག་པོས་གཟིར་བ་ན། །ཁམ་དང་བརྒྱ་འཕྲོགས་སེར་
 ལྷ་བྲུས་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་རང་ཉིད་
 ལ་བཀྲོས་པ་དང་སྤྲོམ་པའི་གཏུང་བ་བྲག་པོ་བྱུང་བའི་ཆེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་སྐྱེ་བ་སྤྲོན་མ་
 ནམས་སུ་གཞན་ལ་ཁོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཁམ་བྲུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁོར་བརྒྱ་བ་དང་།
 དབང་གིས་འཕྲོག་པ་དང་། རང་གི་ཁོར་ལ་སེར་སྤྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདུག་སྤྲུལ་དུ་བསམས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ད་ནི་བཀྲོས་སྤྲོམ་
 མ་ལུས་དང་དུ་བྱུངས། །ཞེས་བདག་གི་བཀྲོས་སྤྲོམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདིའི་སྤྱིང་
 དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བཀྲོས་སྤྲོམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་ཅམ་ཡོད་པ་བསམས་ཅད་
 ལྷང་བར་བྱ་སྤྲུལ་དུ་སྤྲུག་བཞིན་གསོལ་བཏབ་དང་གཏོང་ཡོན་སྤྲོམ། གཞན་ཡང་
 བཀྲོས་སྤྲོམ་དང་དུ་ཡོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་རྗེ་སྤྱིང་གནས་སོགས་གཏོང་
 བའི་ཆེ་བཀྲོས་སྤྲོམ་གྱི་གཏུང་བ་བྱུང་བ་ན། གོ་བཅད། འདི་ནི་སྤྲུལ་རང་གིས་བརྒྱ་
 འཕྲོག་སེར་སྤྲུལ་སོགས་བྲུས་པ་དེ་དེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་སྤྲོན་ནས་དག་པར་

འབྲུག་པ་ཡིན་འདུག་པས་སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་གི་བཀའ་ཤིན་ཡིན་སྟེ་བསམ་པ་
སོགས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་གསུངས།

དབང་མེད་གཞན་གྱིས་འཁོལ་ཞིང་མནར་བའི་ཆེ། །དམན་ལ་སྤང་ཞིང་བྲན་
དུ་བཀོལ་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། དབང་
མེད་དུ་གཞན་གྱིས་འཁོལ་བ་ནི། དཔེར་ན་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་སྤོང་མོང་མེད་པར་དབང་མེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་ལ་འབྲུག་དགོས་
བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་སྤྱད་བསྐྱུང་གྱིས་མནར་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་འདི་ནི་
དེས་པར་སྤར་རང་གིས་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤང་བྱུགས་དང་། མི་
འདོད་བཞིན་དུ་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
ད་ལྟ་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་གཙང་པའི་ལུས་མི་རྣམས་ལ་སྤང་བྱུགས་ཀྱིས་ཐ་ན་མིག་
ལོག་ཚུན་ཆད་བལྟ་བ་དང་། དབང་མེད་དུ་ལས་ལ་བར་མེད་དུ་བསྐྱུང་བ་སོགས་
བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དནི་ལུས་སོག་
གཞན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། འདི་ལ་དཔེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ། ལུས་སོག་བྲན་
དུ་བཀོལ་བར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་
ལུས་སོག་རྣམས་རང་དོན་དུ་མི་བཀོལ་བར་གཞན་གྱི་བྲན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ་ཞེས་
བ་ཡིན་ལ། ཡང་གཞན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། མི་སྤྲན་ཆོག་རྣམས་
ན་བར་བྱུང་བ་ན། །སྒྲ་མ་ལ་སོགས་ངག་གི་ཉེས་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་
རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཉེས་ཁ་གཏོགས་པ་ལྟ་བུས་
མི་སྤྲན་པའི་ཆོག་སྤྲ་བ་སྟེ། སྤྱར་བ་འདེབས་བ་དང་། བན་ཚུན་འབྲས་པར་བྱེད་

བ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་བཀའ་བཏུན་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་ཅི་
 དག་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པར། དེ་ནི་སྤར་རང་གིས་གཞན་ལ་སྤར་བྱས་ཏེ་པན་ཚུན་
 འགས་སུ་བརྟག་པ་དང་། ཆོག་རྩབ་སྤྱས་པ་དང་། སྤར་བ་བཏབ་བ་སོགས་ཀྱི་དག་
 གི་ཉེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་འདུག་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། ད་ནི་བདག་གི་སྦྱོན་ལ་
 སྤྲད་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་དཔེ་འགའ་ཞིག་ནས། དག་གི་སྦྱོན་ལ་སྤྲད་
 བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོ་བ་ནི་འབྲེལ་ཆགས་ཏེ། ད་ཕྱིན་ཆད་
 ནས་བཟུངས་ཏེ་རང་གི་དག་གི་སྦྱོན་སྤར་མ་ཆོག་རྩབ་སོགས་ལ་སྤྲད་པའི་སྦྱོན་ནས་
 མི་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་དང་། ཡང་བདག་གི་སྦྱོན་ལ་སྤྲད་པར་བྱ་ཞེས་
 བཛྲོད་ནའང་སྦྱོན་ནི་མེད་དེ། ཕྱིན་ཆད་གཞན་གྱི་སྦྱོན་མི་བཛྲོད་པར་རང་གི་སྦྱོན་
 འབའ་ཞིག་ལ་སྤྲད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།

གང་ཡང་མ་དག་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་བར་ན། །མ་དག་སྤར་བ་རྟག་པར་སྦྱོམ་བ་
 ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་སྤྱེ་གང་ཡང་མ་དག་
 པའི་ཡུལ་ནི་ད་ལྟ་རང་ཅག་གིས་མ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་ངོས་འཛིན་བ་དཔེར་ན་རང་
 སྦྱོང་པའི་གནས་དེར་གྲོགས་ཀྱིས་གཞོད་བ་སྦྱེལ་མི་མང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
 ལ་སོགས་བ་འདི་དག་གས། ཡང་སྤགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤར་བ་
 དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཞེན་པས་མ་དག་པ་ལ་བྱེད་བ་སྤྱེ། མ་དག་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ཀྱང་དེ་འབྲས་པའི་མ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆོ།
 འདི་སྟམ་དུ་རང་གིས་སྦྱེ་བ་སྦྱོན་མ་རྟམས་སུ་གཞན་ལ་མ་དག་པའི་སྤར་བ་འབའ་
 ཞིག་རྟག་པར་ཏེ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྦྱོམ་སྦྱོམ་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་འདུག་
 སྟམ་དུ་བསམས་ནས། ད་ནི་དག་སྤར་འབའ་ཞིག་བསྦྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། ད་ནི་

བྱིན་ཆད་ཀྱན་ལ་དག་སྒྲུང་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་
 བ་རང་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆེ། འདི་ནི་བདག་གི་ལས་ངན་
 འཛད་བར་བྱ་བའི་སྒྲོང་དུ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
 འདྲ་བའི་རྣམ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་འདུག་པས་བཀའ་ངེད་ཆེ་སྟེ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དག་
 སྒྲུང་སྒྲུང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་དག་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ།
 རྒྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རྩོམ་འཆང་གི་རྣམ་རྩལ་ཉུ་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་
 མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡང་འོང་དོན་མེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཀྱན་ལ་དག་སྒྲུང་
 སྒྲོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ།།

༥

ཆོས་ཐུན་ལྷ་པ།

༞ ཆོས་ཐུན་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆུད་
 བྱུང་བ། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཐོར་མེད། །ཅེས་
 པའི་ལུང་འགྲེལ་རྒྱུས་བར་སྦྱལ་མཐར། བཤད་ལུང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གང་
 རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་
 པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་ཐོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྷ་ན་མེད་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་ཁ་སང་རྒྱུས་པའི་བཤད་ལུང་གི་མཐུག་ཏུ།
 གང་ཡང་མ་དག་ལུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན། །ཞེས་པའི་མ་དག་པའི་ལུལ་དེ་ཡང་ལུལ་རང་
 གི་ངོས་འབའ་ཞིག་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་སོ་སོའི་བྱེད་སྒྲོང་གི་དབང་
 གིས་མ་དག་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་ས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་སྤར་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐུ་པོ་སོགས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་།
 ད་ལྟ་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་བྱེད་སྲོད་ངན་པའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་ཡུལ་ཀྱང་སོ་སོའི་བྱེད་སྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་
 ཏེ། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་བྱ་ནམས་ལ་ནི་གང་དུ་གནས་པའི་གནས་ཁང་
 དེ་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་དེ་དག་
 གི་ཡུས་འདོམ་གང་གྱུ་བཞི་བ་དེ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེའི་ནང་གི་ཙུ་ཁམས་
 དང་ཐེག་ལེ་སོགས་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། དེ་ཉིད་
 གང་དུ་གནས་པའི་གནས་ཁང་དེ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 གསུངས།

ཕན་ཞིང་མཛའ་བའི་བློགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། གཞན་གྱི་འཁོར་ནམས་བདག་
 གིས་ཁ་བྱངས་བས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཕན་ཞིང་མཛའ་བ་ཞེས་པའི་ཕན་བ་ཡིན་ན་མཛའ་བ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་ཅིང་། མཛའ་
 བ་ཡིན་ནའང་ཕན་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྲལ་སྟེ། ཕན་བ་ལ་ནི་རང་དང་ཉ་ཅང་སྦྱང་ཉེ་
 བ་མ་ཡིན་ཀྱང་བཟའ་བརྟུང་སོངས་སྲོད་སོགས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དག་
 ཀྱང་བཞག་ཆོག་ལ། མཛའ་བ་ལ་ནི་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་སྦྱང་
 འིན་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་དག་དང་། དེར་མ་ཟད་དངོས་སུ་འིན་ཏུ་སྦྱང་ཉེ་བ་ལྟར་བྱས་
 བས་རྒྱལ་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ནམས་ཀྱང་མཛའ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཕན་བ་མ་ཡིན་པས་
 དེ་དག་ཀྱང་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་
 འིན་ཏུ་སྦྱང་ཉེ་བའི་བློགས་ནམས་ཐག་རིང་དུ་སོང་བའམ་ཤི་བ་སོགས་ཀྱིས་བྲལ་

བར་གྱུར་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བའི་ཆེ་འདི་སྣམ་དུ། བདག་ལ་འདི་ལྟར་ཡོང་བ་ནི་སྡེ་
 བ་སྡོན་མ་རྣམས་སུ་སྒྲ་མའི་སྒྲོབ་མ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་གཡོག་དང་དགོ་སྤྱག་
 སོགས་དེ་དག་དང་ཐབས་ཀྱིས་བྲལ་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བྱངས་པར་བྱས་པའི་
 ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡོན་པ་ཡིན་འདུག་སྣམ་དུ་བསམས་ནས་སྤར་བཞིན་གཏོང་
 ལེན་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ནི་གཞན་དག་འཁོར་དང་བྲལ་མི་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་གཞན་
 དག་གི་སྒྲོབ་མ་དང་། འཁོར་གཡོག་ །དགོ་སྤྱག་སོགས་ཐད་ཀར་འཛོག་པ་ལས་དེ་
 དག་དང་ནམ་དུ་ཡང་བྲལ་བ་སྟེ་བྲལ་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བྱངས་པ་ནམ་དུ་ཡང་
 མི་བྱ་སྣམ་དུ་བསམས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་ན། །དམ་པ་བོར་ནས་ཕྱོགས་ངན་
 བསྟེན་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དམ་པ་ནི་སྡེ་བུ་དམ་པ་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་པར་གུས་
 འདུད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ཚུར་མི་མཉེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་
 མ་གུས་པ་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་མི་བྱེད་པར། རང་ཉིད་ལ་ཚུར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་
 བས་དེ་བདེན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡེ་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་དམ་པ་རྣམས་དང་མཇུག་ཡང་མ་
 མཇུག་ལ། གལ་ཏེ་མཇུག་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཡལ་བར་བོར་
 བས་ཕྱོགས་ངན་བསྟེན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ངན་ནི་གཙོ་བོར་
 རང་དོན་ཡིད་བྱེད་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཕྱོགས་ངན་པ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་སྦྱོར་བར་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་དུ་
 འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྡེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
 བས་ཕྱིན་པའི་ལས་ངན་གྱི་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་འདུག་སྣམ་དུ་བསམས་པ་

དང་། དེ་ཅི་ཙམ་པའི་ཁྲིགས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས། ད་ཕྱིར་ཆད་དེ་འདྲ་བའི་
ཁྲིགས་རྣམས་སློང་སྤྲོ་ནས་བཅེ་བས་གཏོང་མི་རིགས་ཀྱང་དངོས་སུ་དེ་དག་དང་
འཁྲིགས་འདྲིས་མི་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་དབང་ཏུ་ནམ་ཏུ་ཡང་གཏོང་བར་མི་བྱ་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་དག་གི་དམིགས་སྒྲོང་རེ་རེའི་མཐུག་ཏུ་གཏོང་ལེན་གྱི་
དམིགས་པ་རེ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དང་དེ་མི་བྱེད་སྐྱམ་པའི་དམ་བཅའ་རེ་དང་
བཅས་པ་དེས་བར་བྱེད་དགོས་གསུངས།

སྒྲོ་སྒྲུར་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་མོགས་བྱུང་བའི་ཆེ། །རང་གིས་དཔ་བ་ལྷམས་པ་
 སྒྲུབ་པ་ཡིས། །ལས་རན་མཆོན་ཆ་རང་པ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་རང་གིས་ཉེས་
 བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་བྱས་མོ་ཞེས་
 དོན་མེད་ཏུ་སྒྲོ་བོདགས་པ་དང་། སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་མོགས་བྱུང་བའི་ཆེ། དེ་ཡོང་
 རྟེ། ཁྱོད་གྱིས་སྒྲེ་བ་སྟོན་མ་ལྷམས་སུ། གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བྱུང་བྱུང་གསད་པ་སྟེ། །
 གཞན་གྱི་ཁོར་མོངས་སྒྲོད་འཁོར་གཡོག་མོགས་དང་དབུལ་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་
 དབར་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པ་ཅི་མཆིས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བྱུང་ན་གཞན་ལ་མ་
 བྱུང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོད་བྱས་པའི་ལས་རན་རང་པ་འཁོར་བ་
 ཡིན་པར་བསམས་ནས། དེ་གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བསྐྱུལ་བར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིར་ཆད་
 ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བྱུང་ན་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་སྒྲུངས་ཏེ་གཞན་ལ་མཁོ་
 བའི་དངོས་པོ་རྒྱུར་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་སྐྱུལ་བ་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བྱུང་སྐྱུལ་པའི་ཞེད་མ་དང་བཅས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

སེམས་མི་དགའ་ཞིང་སྤྱིང་མི་གསལ་བའི་ཆེ། །སྤྱི་བ་གཞན་ལ་སྤྲིག་པ་
བསགས་བ་ཡིས། །ལས་དན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་བཞོར་བ་ཡིན། །ཞེས་དོན་མེད་དུ་

སེམས་མི་དགའ་བར་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱག་པོ་བྱུང་བ་དང་སྤྱིར་མི་གསལ་བ་
 རྟེན་དཔེར་ན་ལྟ་བུ་སྤྱི་མ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་འི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡིད་ལ་གསལ་བར་འཆར་མི་
 ཐུབ་པ་ནག་ཐོམ་མེ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ། དེ་ཡང་གདུག་འདྲེས་
 གཞོད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་གི་འཁྱུ་ལྟ་ག་སོགས་ཡིན་འདུག་ཅེས་ཟེར་མོད། འོན་
 ཀྱང་གདུག་འདྲེས་གཞོད་པ་ནི་ཡིན་ཏེ་གདུག་འདྲེས་གཙོ་བོ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་
 གཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་ག་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་བསགས་པས་ཆོས་
 སྤྱོད་སོགས་ཀྱང་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་གི་འཁྱུ་ལྟ་ག་ཀྱང་ཡིན་
 འདུག་ཅེར། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་འདུག་ཅེས་གཞན་དུ་རྒྱག་མི་དགོས་ཏེ། འདི་སྟུམ་
 ཏུ། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། བདག་གིས་སྟེ་བ་སྤྱ་མ་ནམས་སུ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་
 གིས་དགེ་པའི་ལས་མ་བྱས་པར་སྤྱི་ག་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་བསགས་པའི་ལས་
 འདྲ་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་པས། དཔེ་གཞན་གྱི་སྤྱི་ག་ཆེན་སྤྱད་བར་བྱ།
 ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གྱི་སྤྱི་ག་པའི་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་ནས་དུ་ཡང་མི་བྱ་བར་སྤྱད་
 བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ག་ཆེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་ས་ལྟ་
 བུར་མཆོད་ཆ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ས་བྱ་ཆར་གི་སྤྱི་གས་ལས་སོགས་དང་འགལ་བའི་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཁྲུགས་ཏེ་བརྟུངས་
 པ་དང་། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ག་པ་གསོག་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེས་མཆོད་ནས་རང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སྤྱི་ག་པའི་ལས་
 ལ་འཇུག་པ་ནས་དུ་ཡང་མི་བྱེད་སྟུམ་དུ་བསམ་དགོས་གསུངས།

བྱ་བ་མ་བྱུང་སེམས་ཅད་སྤྱགས་པའི་ཆེ། །དམ་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་
 པ་ཡིས། །ལས་འདྲ་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་མ་

བྱུང་བ་ནི། ཚོས་ལ་མཚོན་ན། དཔེར་ན། བ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱིས་པ་ཞིག་ཆུང་དུ་འེ་
 དུས་ནས་བྱ་ས་སོགས་སུ་བཅུག་སྟེ། བསྐྱེད་པ་སྒྲོལ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་དགེ་བཤེས་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བར་དེ་བའི་ཐབས་ནས་བ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེས་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤིས་ལ་འཕྲུག་ཅིང་། ལྷག་སོས་ནས་ཀྱིས་ནི་མཐར་ཚོས་འགོ་
 ཡང་མི་ཚོན་པ་རྩལ་དོང་དུ་ལྷུང་བའང་འབྱུང་བས། དེའི་ཆེ་རུ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 བསམས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་བས་སེམས་ཅ་འཁྲུག་པར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་ལ་ཡང་མཚོན་ན། ཚོང་བ་ནས་ཚོང་བྱས་ནས་ཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་འདོད་དེ་
 ཚོང་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ཚོང་ཉེས་བྱུང་ནས་སེམས་ཅ་འཁྲུག་པར་འབྱུར་བ་སོགས་མཐའ་
 གྲས་པས་དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ། འདི་ནི་དེས་པར་བདག་གིས་སྟེ་བ་སྟོན་མ་
 རྟེན་སུ་དཔ་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་སྟེ། སྟེས་བྱ་དཔ་བ་རྟེན་སུ་ཀྱིས་ཚོས་
 གསུངས་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཞན་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། སྟོབ་
 གཉེར་བྱེད་པ། སྟོམ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བར་ཆད་བྱས་ཉེ་དེ་དག་བྱེད་དུ་མི་འཕྲུག་
 བར་ཚོས་མིན་གྱི་ཕྱགས་སུ་ཁ་བྱངས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་ལ་འཁོར་བ་
 ཡིན་པར་བསམས་ནས། ད་ནི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་
 ཆད་གཞན་དག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྟེང་
 དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་འཕེལ་དུ་
 གཏོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས།

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མ་མཉེས་ཆེ། །དཔ་པའི་ཚོས་ལ་རོ་སྟོག་བྱས་
 བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་
 མཉེས་པའི་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱེད་སྟོན་མི་མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་

མཉེས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་རེ་འཁར་མི་བྱེད་པར། དེ་ནི་ངེས་པར་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་དཔེ་ཆོས་ལ་ངོ་སྟོན་བྱས་པས་ལན་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷོ་ལྷོ་དང་བྱི་ལའི་སྟོན་བ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་དུ་དུལ་བ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟོན་ཏེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་བ་ཤིན་ཏུ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་སྟོངས་ཤིག །ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པའི་ཆེ་དངོས་སུ་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྟོན་ཏེ་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ལས་དན་གྱི་མཚན་ཆ་སོག་ཏེ་བབས་པར་འདུག་སྟེ་མ་ཡི་སྟོན་པ། ད་ནི་ཆོས་ལ་ངོ་སྟོན་ཅུང་པར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་ཆོས་ལ་ངོ་སྟོན་མི་བྱེད་པར་བྱི་ནང་མཐུན་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱི་སྟོན་ལ་ནང་མ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་སྟོན་ལ་བྱི་མ་སྟོན་པ་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གསུམ་ལས་བྱི་མ་ལྟར་བྱང་ན་ནི་མཚན་ཏེ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ཀྱང་ནང་སྟོན་ལ་བྱི་མ་སྟོན་པ་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱི་སྟོན་ལ་ནང་མ་སྟོན་པ་ནི་སྤྱད་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དེང་དུས་སྟོགས་མར་སོང་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་གསོག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་བྲུ་ས་དང་གཞིས་དགོན། རི་ཁྲོད་པ་སོགས་ཀྱན་གྱིས་བྱིའི་སྟོན་ལ་མ་ཡང་བག་ཡོད་ཚུལ་མཐུན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་མཛད་དགོས་གསུངས།

སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁ་ལོག་བྱང་བའི་ཆེ། །ངོ་ཆ་ཁེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་གསལ་བ་ཡིས། །ལས་དན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལ་ཁ་ལོག་པ་སྟེ། རང་གིས་སྟོན་དན་མ་བྱས་ཀྱང་ཀྱན་གྱིས་མི་སྟན་པར་སྐྱ་བ་

དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་གཞན་དུ་མི་སེམས་བར། དེ་ནི་སྒྲི་
 བ་སྒྲིན་མ་རྣམས་སྒྲུ་བྲུ་མ་དང་། བ་མ་སྒྲིགས་མཆེད་པ་གས་ཀྱན་ལ་ངོ་ཆ་བར་མི་
 བྱེད་བར་ངོ་ཆ་ཁྱད་དུ་གསལ་བ་དང་། དེ་དག་ཁྱེལ་ན་ཡང་ཐལ་སྒྲུ་བྱེད་གསེད་
 བྱེད་པ་ནི་ཁྱེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་གསལ་བ་ཡིན་པས། དེ་འབྲུ་བའི་ཁྱད་གསེད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་
 མི་དགེ་བ་སྒྲིའོགས་བྱས་པའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་གཤེས་པའི་སྒྲིན་ས། ད་
 ནི་མི་རུང་བ་ལ་འཛེམ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
 དག་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནམ་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པར་ངོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་དང་
 ལྡན་པས་འཛེམ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

འཁོར་ཆོགས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲས་པའི་ཆེ། །སྒྲུག་གཤིས་ངན་བ་སྒྲིགས་
 སྒྲུ་བཅོངས་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་འདི་ནི་
 དཔོན་པོ་སོགས་སྒྲིའོ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རང་ལ་འཁོར་གཡོག་སོགས་
 འགའ་ཞིག་འདུས་ནའང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར། དེ་དག་ཞེ་འགྲས་པར་གྱུར་པའི་
 ཆེ། དེ་ནི་རང་གིས་སྒྲུར་སྒྲུག་གཤིས་ངན་བ་སྒྲིགས་ཀྱན་ཏུ་བཅོངས་ནས་ཀྱན་ཞེ་
 འགྲས་པར་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་འདུག་སྒྲུ་བའི་སྒྲིན་ས། ད་ནི་གང་ལའང་མི་
 གཞི་ལེགས་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་སྒྲུ་ལའང་གཤིས་ངན་མི་བྱེད་བར་ཞེ་ཞིང་
 འཇུག་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་གཞི་ལེགས་བར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་
 བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ།།

ཆོས་ཐུན་དུག་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་དུག་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་འིན་ཏུ་གཡོ་བ་
 ལྟོ། །ཞེས་བ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་འདི་སྐབ་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཆོག་
 འབྲེལ་སྐབས་སུ། ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞིལ་བ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཤེས་རབ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྩང་འབྲེལ་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཞིལ་དགོས་ཚུལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་ཅེས་པའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཁོ་
 ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་ཚུལ། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཕྱགས་དག་
 པོ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དུ་སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་
 སྐབ་པ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་དུ་མི་རུང་ཚུལ་དབྱེས་འཇུག་པའི་ལུང་དང་བཙས་
 ཉེ་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། བཤད་ལུང་དངོས་གཞི་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས། ཉེ་ཆད་ཐམས་
 ཅད་དག་པོར་ལངས་པའི་ཆོ། །བསམ་བ་ངན་བ་ནད་དུ་བརྟག་བ་ཡིས། །ལས་ངན་
 མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། རང་ལ་ཉེ་བའི་བླ་མ་སྤྲུགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་མི་མཉེས་པ་དང་། སྦྱར་སྤྱིང་ཉེ་བའི་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པོར་
 ལངས་ཉེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་སྒྲོན་མ་རྣམས་སུ་གཞན་ལ་བསམ་བ་

ངན་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་གཏོང་བ་སྤྱེལ་བའམ། དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་ཀྱང་གཏོང་བྱུང་
 བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྲུལ་པའི་བསམ་བ་ངན་བ་འབའ་ཞིག་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ལས་ངན་
 རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་འདུག་སྤྲུལ་ནས་གཏོང་ཡོད་སྒོ་མ་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་རི་ལྟར་བྱ་
 བ་ནི། ད་ནི་སྤྱད་སྤྱི་བུ་ནས་ཆུང་བར་བྱ། །ཞེས་སྤྱད་སྤྱི་ནི་གཡོ་དང་། ལྷ་ནས་ནི་
 སྤྱི་ལ་ཐེར་བ་སྟེ་སྤྱད་ཀྱི་བཟོའ་ཉིང་ཡིན་པར་ཁོ་པོའི་བླ་མས་གསུངས་པས། ཕྱིན་
 ཆད་གཡོ་སྤྱིའི་ལས་ནས་དུ་ཡང་མི་བྱེད་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།
 འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་ཁ་སང་འགའ་ཞིག་ནས་སྒོ་སྤྱོད་གི་དཔེ་གྲིས་མ་ཞིག་ལ་
 འདུག་ཚུལ་གྱིས་འོ་མོ་ཀ་ལྷག་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ཆད་བ་ཡིན་ནས་སྤྲུལ་དུ་དོགས་
 བ་བྱེད་ཀྱང་། གྲིས་མ་རྣམས་ལ་ནི་དག་མིན་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་ཡོང་འདུག་པར་མ་
 བད། ར་རང་གིས་སྤར་བླ་མར་ཁྱེད་ལ་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་མ་
 འདི་ཁའི་སྟེང་ནས་ཁྱེས་བ་ཡིན་པས་ད་རེས་ཀྱང་འདི་ཁ་རང་ལ་ཆ་གནས་གྱིས་ཁྱེ་
 རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས།

བར་གཅོད་ནད་དང་སྤྱི་བུ་ཆུས་ན་བའི་ཆེ། །ཁྲིམས་མེད་དགོར་ལ་བག་
 མེད་འབགས་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བར་
 གཅོད་ཞེས་བ་ནི་ནད་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་པས་བར་དུ་གཅོད་བ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཅིང་གཞན་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་ཆོས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
 བད་སྤྱི་དང་། སྤྱི་བུ་ཆུ་ནི་གཅོད་ནད་ཆ་བས་པོ་ཆེ། ད་ལྟ་ཕྱི་ཆུ་ནད་ཆུ་སོགས་སུ་
 གྲགས་བ་འདི་དག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནད་གྱིས་ན་བའི་ཆེ། དེ་ནི་རང་གིས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་
 མ་རྣམས་སུ་ཁྲིམས་མེད་དགོར་ལ་བག་མེད་དུ་འབགས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲིམས་མེད་
 གྱིས་དགོར་ལ་འབགས་བ་དང་། བག་མེད་གྱིས་འབགས་བ་གཉིས་ལའང་ཁྱད་

པར་ཡོད་དེ། དཔེར་མཆོད་ན་གྲུ་ས་སོགས་སུའང་གྲུ་རིགས་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་
ལ་པམ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་བྱིས་གོས་ན་ཁྲིམས་མེད་ཡིན་མོད། དེས་དགེ་འདུན་
ཀྱི་འགྲེད་མང་ཇ་སོགས་དགོར་ལ་འབགས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཁྲིམས་མེད་དུ་ཤེས་
པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྲོད་ནས་འབགས་ན་ཁྲིམས་མེད་ཀྱིས་འབགས་པ་
ཡིན་ཀྱང་བག་མེད་ཀྱིས་འབགས་པ་མིན་ལ། རང་ཉིད་ཁྲིམས་མེད་ནའང་ད་དུང་
རི་མི་སྟམ་པར་བཟའ་འོས་འཐུང་འོས་ཡིན་སྟམ་པའི་སྤྲོད་ནས་ལོངས་སྤྲོད་ན་བག་
མེད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་ཀྱང་འབགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་མཛད་ནས། དེ་
འབགས་པའི་ལས་རན་གྱི་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་

ལེན་སྒྲོམ་པ་དང་། ད་ནི་དགོར་འཕྲོག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་དགོར་འཕྲོག་
ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྲིམས་མེད་ཀྱིས་དགོར་ལ་འབགས་པ་དེ་ཡང་མི་འོས་
བཞིན་དུ་སྤྲོད་པས་ན་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤང་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་
འཕྲོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ད་ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་ནས་དུ་ཡང་སྤང་བར་བྱེད་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

སྤྲོ་བྱར་འགོ་ནད་ལུས་ལ་ཐེབས་པའི་ཆེ། དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་
ཡིས། །ལས་རན་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་རང་ཅག་ལ་སྤྲོ་བྱར་དུ་
ནད་བྱག་པོ་སྤྲི་དང་། ནང་ཆན་འགོ་བའི་ནད་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་ཐེབས་
པའི་ཆེ། གོ་རེ་བཅད། དེ་ནི་རང་གི་ཆེ་འདི་དང་སྤྲོ་བ་སྤྲོན་མ་རྣམས་སུ་དམ་ཆེག་
ཉམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ལས་རན་གྱི་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་འདུག་སྟམ་
དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ལ་ནི་རེས་པར་དོ་རྩེ་སྤྲི་ལོར་བཞག་
པ་དང་། མནའ་ཚུ་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། གང་བསྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་

དམ་པར་བསྐྱེད་པ་ན་ལེགས་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་དཔུལ་བའི་མེས་ཆེག་པར་
 བྱེད་པ་ལ་དམ་ཆེག་ཏུ་བྱེད་པས་དགེ་བསྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ལའང་དམ་ཆེག་ཡོད་
 ཅིང་། མདོར་ན་རང་གིས་རི་ལྷར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་དམ་པར་བསྐྱེད་དགོས་
 བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྷར་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་མ་ལ་དམ་ཆེག་ཉམས་
 བའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་བ་དང་། དནི་མི་
 དགའི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་ཡང་དམ་ཆེག་ཉམས་འགྲུར་གྱི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ལ། གཞན་
 ཡང་སྤང་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་འགོ་ནད་
 ངན་པ་ཐེབས་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་བྱང་ཆེ་དེ་ནི་དམ་ཆེག་ལ་སྒྲིན་བྱུང་བ་ཡིན་
 འདྲག་ཅེས་དམ་ཉམས་སུ་བཅིས་ནས་དེ་དག་ལ་འགྲོགས་འདྲིས་སོགས་མི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཚུལ་གྲང་གསུངས།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་གྲོས་སྤོངས་པའི་ཆེ། །བཞག་ཏུ་འོས་པ་ཆོས་ལ་བྱས་
 བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། དཔེར་ན་གྲ་
 སར་སྒོལ་གཉེར་སོགས་བྱེད་པ་ན་འང་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བརྒྱུད་མཛོད་ཀྱི་
 བར་དུ་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་ཉན་ན་ཆེག་མི་ཟིན། བསམ་ན་དོན་མི་
 གོ་བ་ཐོང་བུའི་མགོ་ལ་རྒྱག་པ་བཏང་བ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་སྤོངས་པ་
 དང་། བ་མ་གཅིག་གི་སྐུན་ཡིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ལྷར་རང་གིས་མི་ཤེས་
 བ་དང་། འཛིན་གྲ་གཅིག་པ་རང་དང་རང་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དག་ལྷར་དུ་མི་
 ཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱེད་ན་ཡང་དམིགས་རྣམ་སོགས་གཏན་ནས་གསལ་མི་སྐབ་
 བ་ནག་ཐོམ་མེར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཆེ། དེ་ནི་བདེན་

ཉེ་ཁྱོད་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ལ་འདུག་པ་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལས་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་སྟོན་མེད་ཅེས་འཛིག་འོས་སུ་བྱས་པའི་
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་ཕྱིན་ཆད། དེ་ནི་ཐོས་སོགས་
ཤེས་རབ་བསྒྲམ་བར་བྱ། །ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་དང་། སོགས་ཁོང་ནས་བསམ་བྱུང་དང་། སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་
བསྒྲམ་བར་བྱ་དགོས་ཉེ། ཆེ་འདིར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་སྟོན་མར་ཐོས་
བསམ་སོགས་མ་བྱས་པས་ལན་བར་འདུག །ད་དུང་ཆེ་འདིར་ཡང་ཐོས་བསམ་མ་
བྱས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཡང་མི་
ཤེས་པར་འདུག་ཅེས་བསྐྱར་ནས་མི་འཛིག་པར་འབད་འབད་དུང་དུང་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བུ་ས་སོགས་ལའང་ཁོ་ཐོས་སྤར་ཡང་ཞུས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤར་སྟོབ་གཉེར་མ་བྱུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་འཛིན་བྱ་བ་བས་ནས་ཡང་བསྐྱར་
སྟོབ་གཉེར་མཛད་མི་མང་ཅས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
འདུག་པས་དེ་ལྟར་དུ་འབད་དགོས་གསུངས།

ཆོས་ལ་སྦྱང་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཆེ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱིབ་པ་བསགས་
པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆོས་
རར་འདོན་པ་བརྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འཕྲ། གཞན་ཡང་ཁ་འདོན་དག་སྦྱར་བྱེད་པ།
ད་རེས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པར་གྱུར་པ་མང་དུ་མཆིས་
མོད། དེ་འབྲ་བ་བྱུང་པའི་ཆེ། དེ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་དཔེ་ཆ་སོགས་
ལའང་སྤར་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འགོམས་པ་དང་། བརྩིས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་སྤེང་དུ་སྤྲེལ་བྱས་སོགས་འཛིག་པས་མཚོན་ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་

སྤྱི་བ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་
 ལྷན་པའི་གྲ་པ་ཆོས་ར་བ་དང་། དཀའ་རབ་འབྲམས་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་སོགས་
 དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་འབར་གོག་དམ་ཉམས་ཞེས་སོགས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ་པ་བསགས་པས་ལན་པར་
 འདུག་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་གཏོང་ལེན་དང་། དེ་ནི་ཆོས་ཐིམ་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་བྱ།
 ཞེས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཁར་ཆོས་
 གྱི་ཐིམ་དུ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱར་
 བཀའ་གདམས་གོང་མའི་དུས་སུ་གནས་བརྟན་བགྲེས་སོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་
 འཕྱོན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། ང་ཡར་སྤོངས་དང་ཞེས་བཞེངས་མི་ཐུབ་བཞེན་དུ་བཞེངས་
 རས་བཀྱར་སྟེ་མཛད་པར་གྲགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་རྣམ་གཤེད་ཆེས་པའི་ཆོ། །མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་མ་བསྐྱོམས་པས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་བ་ནི། དཔེར་ན། གཞན་ལ་ནོར་ལེགས་པ་དང་། བཟའ་བརྟུང་
 ལེགས་པ། གོས་ལེགས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་ཆོ་འདི་ངེས་པར་ང་ལ་བྱུང་ན་སྟེ་
 དུ་འདོད་ཆགས་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞེན་དུ་ཁོང་ཁོ་ལ་དགའ་བ་དང་། གཉི་སྤྱག་
 བྱི་གཙོ་བོར་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གཉིད་
 ལ་གཉི་སྤྱག་དུ་གྲགས་པ་ལ་བྱེད་ནའང་། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་ཉལ་བ་ལ་བཙོན་
 བ་རྣམས་དང་། རྣམ་གཤེད་ཆེ་བ་ནི་ཆོས་བྱེད་མོང་མེད་པར་ཆོང་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་གཤེད་ཁོ་ན་ལ་ཟད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོ་འདི་ནི་རང་གིས་སྤར་མི་
 རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་མ་བསྐྱོམས་པས་ལན་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་

བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་དང་། དེ་ཉིད་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་བར་བྱ། །ཞེས་ཕྱིན་
 ཆད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་འདི་
 ལས་ངེས་པར་ཡིད་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པ་འདི་ནི་སྤར་
 རྒྱས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་སྐོར་ཡིན་སྟེ་སྤར་རྒྱུ་ཆུང་མི་བྱེད་པར་སྐྱེས་བྱ་
 ཆུང་དུ་ནས་བརྒྱུད་ཕྱི་ལྟགས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་དུ་
 མི་རུང་བ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས།

དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མར་འགྲོར་ཤོར་བའི་ཆེ། །ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་
 བསད་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་
 ན་ཆོས་བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམས་སྒོ་བ་གཉེར་ལྟ་བུ་ཞིག་བབྱིས་ན་འང་ཡང་བསྐྱེད་མེད་
 བར་སྤྱག་ཏུ་སྤྱག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་སྐྱོམ་བྱས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་ལ་མཆོན་ན་ཆོང་དང་སོ་ནམ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མར་འགྲོ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཤོར་བའི་ཆེ། འདི་ནི་ངེས་པར་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་སྒོན་མ་རྣམས་སུ་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་ཅིས་བྱུང་རྒྱུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཟང་བར་ཁྱད་དུ་བསྐྱེད་ནས་གསོད་བརྒྱུད་ས་
 དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་བྱས་པའི་ལས་ངན་རང་
 ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་དང་། དེ་ནི་བཟོད་ལས་སོགས་ལ་འབད་
 བར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟང་ལས་ཟེར་བ་སྤྱང་ཡང་དེ་ནི་མིན་ཏེ་
 བཟོད་ལས་ཟེར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ཆོག་སྤར་པ་དང་རྒྱུད་ཟད་སྐྱེལ་མ་བདེ་བས་
 སྤར་ང་རང་གིས་ཀྱང་སྤར་པ་ལ་དོགས་པ་ཞུས་པར། དེ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་
 དཀའ་སྤྱད་སོགས་བཟོད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་
 ལས་འབྲས་སོགས་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པར་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་བ་དེ་ཅུང་

བྱུང་ཡང་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་བཟོད་པའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་འདུག། །རིམ་གྱོ་བྱས་ཆད་ལོག་པར་སོང་བའི་ཆེ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རེ་
 ལྷོས་བྱས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དེར་
 སང་ལུས་ལ་ན་ཆ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱ་དང་ཁྲིལ་འཁོལ་མི་སོགས་ནས་བཟུང་།
 དམའ་མཐའ་བཙུན་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཅ་གྲ་རྒྱ་ལའི་བསྐྱོག་པ་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
 རིམ་གྱོ་བྱེད་མི་གིན་ཏུ་མང་བར་མཆིས་མོད། དེ་དག་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་དག་བསྐྱེད་
 མེད་པར་རེ་སྤྱག་རེ་སྤྱག་དུ་སོང་བའི་ཆེ། བྱས་པའི་རིམ་གྱོ་སོགས་ལ་ལོག་ལྷ་མི་བྱ་
 སྟེ། དེ་དག་ལ་མན་ཡོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྐབས་
 ཐོབ་ཁོ་ནར་པན་པ་མ་རུས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་འདི་སྤྲུམ་དུ། འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྟེ་
 བ་སྟེན་མ་རྣམས་སྤྱ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རེ་ལྷོས་འཆང་བ་སྟེ། ཆོས་དང་མི་མཐུན་
 པའི་གང་ཟག་དང་བྱ་བ་མཐའ་དག་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་ལ་རེ་ལྷོས་
 བྱས་ནས་ཆོས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སེམས་པར་མ་བྱས་པའི་ལས་ངན་གྱི་མཚོན་ཆ་རང་
 ལ་འཁོར་བ་ཡིན་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་དང་། ད་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་
 (འཛོག་)པར་བྱ། །ཞེས་ཕྱིན་ཆད་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལས་
 ལྷོག་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་ཆེ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་མ་བྱས་པས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རང་
 ཅག་རྣམས་ནོར་དང་གོ་ས་སོགས་ལེགས་པ་ཞིག་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དགོན་
 མཚོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དོན་མ་འགྲུབ་པ་ནི་གསོལ་བ་
 མ་ཐེབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དགོན་མཚོག་ལ་ལོག་ལྷ་མི་བྱ་བར། འདི་ནི་སྤར་

རང་གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། དགོན་མཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་
པར། ཆོས་ནས་དེ་དང་དེ་གསུངས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་བདེན་སྟུང་དུ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་
བྱས་པའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས། དེ་དགོན་མཚོག་ཁོ་ན་
བཞེན་པར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་སྤྱད་སྟུག་ཅི་བྱང་ཡང་སྐབས་གཞན་མི་འཚོ་ལ་
བར་སངས་རྒྱས་སྐབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྐབས་དངོས་དགེ་འདུན་སྐབས་
སྐབས་པའི་རྒྱ་གྲོགས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་པར་བྱ་
དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཉམས་སྤྱིག་གི་བ་དང་གདོན་དུ་ལངས་པའི་ཆེ། །ལྷ་དང་སྤྲུགས་ལ་སྤྱིག་པ་
བསགས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་ཉམས་
སྤྱིག་ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤྱིག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་དབང་
གིས་སྟེང་གདོན་སོགས་ཀྱི་གི་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གདོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤར་ནས་གདོང་བ་སྐྱེལ་བ་ད་ལྟ་རྒྱལ་བཅན་སོགས་ཀྱི་གདོང་པར་གྲགས་པ་
འདི་དག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་ཆེ། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྱ་མ་རྣམས་སུ་ལྷ་དང་སྤྲུགས་
ལ་སྤྱིག་པ་བསགས་པ་སྟེ། ལྷ་ནི་ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སྤྱར་གྲགས་པ་
རྣམས་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་ལྷ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལྷ་དཔལ་མགོན་སྤྲུག་བཞི་དུག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ལ་བརྟུན་དཔོན་སོགས་ཀྱི་
སྤྱིག་པ་བསགས་པ་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྲུགས་ཙམ་
ལ་མི་བྱེད་དེ། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐད་དོན་མཚུ་ཞེས་པ་ཡིད་སྦྱོར་པ་ལ་འབྲུག་པས་ན་ཡིད་
མི་དགེ་བའི་སྤྲུགས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྟེ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་བུའི་
ཆོས་སྐོར་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་འཛིག་ཆོག་པས་དེ་དག་

ལ་ཁྱད་གསོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་བ་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ཡིན་པར་བསམས་ནས་
གཏོང་མེད་སྒོམ་བ་དང་། ད་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་
ད་ལྟ་སྤྱོད་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེར་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་བྱལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ནི་སྤྱགས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་དང་། རྒྱན་མོང་བ་ལྟར་
ན་ཡང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་
དག་གཏན་དུ་གཞོམ་བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

དབང་མི་ཐོབ་བར་བྱས་སུ་འབྱམས་པའི་ཆེ། །རྒྱ་མ་ལ་སོགས་གནས་ནས་
བསྐྱད་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱ་ན་
གཡོག་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བཀས་དབང་མེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་
དུ་ཐག་རིང་པོའི་བྱས་སུ་འབྱམས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱད་བུར་བའི་ཆེ།
དེ་ནི་སྤྱོད་བ་སྤོན་མ་དབང་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བྱས་ནས་རང་གི་རྒྱ་མ་སོགས་ཀྱང་རང་
གནས་སུ་བཞུགས་མི་འདུག་པར་གཞན་དུ་བསྐྱོད་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མ་
ན་གནས་གང་བའི་ཆེ་གཞན་ཉི་མར་སྤོད་མི་འདུག་པར་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་
གཞན་གནས་ནས་དབྱུང་བས་ལན་བར་སྤྱང་བས་ཕྱིན་ཆད། ད་ནི་གང་ཡང་ལུས་
ནས་དབྱུང་མི་བྱ། །ཞེས་གང་ཟག་རིེ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གནས་ནས་དབྱུང་བར་
མི་བྱ་ཞིང་། ཁོན་ཀྱང་བྱ་ས་སོགས་སུ་རྒྱ་མ་དགེ་སྒོམ་སོགས་ཀྱིས་གནས་དབྱུང་
གི་ལས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་ཆེ་ན་བསམ་པའི་དོས་ནས། གང་ཟག་འདི་བཞག་
ན་འདིའི་སྤོད་པ་ངན་བ་འདི་གཞན་དག་ལ་ཡང་འགོས་ནས་གང་ཟག་མང་པོ་རྒྱད་
ཐོས་ཤིང་བསྐྱན་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བར་འདུག་པས་གནས་ནས་མ་དབྱུང་བའི་
ཐབས་མི་འདུག་སྟུང་བ་ལྟ་བུ་གཞན་མང་པོ་དང་བསྐྱན་པ་ལ་མན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་

ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཡོད་པ་ཅམ་རྒྱ་མཆོད་
 དུ་བྱས་ནས་གནས་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་བྱར་མི་རུང་ངོ་།།

སད་མེར་ལ་སོགས་མི་འདོད་བྱུང་བའི་ཆོ། །དམ་ཚིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་
 བཞིན་མ་བསྐྱེད་པས། །ལས་ངན་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི།
 སད་དང་མེར་བ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་རྩ་དང་འབྲུ་དང་ཐན་བ་ལ་སོགས་བ་མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་མོ་ཉིག་སོགས་བསྐྱེད་དུ་བཏང་བའི་ཆོ། འདི་སྙམ་དུ།
 དེ་ནི་སྤར་རང་གིས་དམ་ཚིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དམ་ཚིག་ནི་སྤར་བཤད་པ་སྤར་རམ། ཡང་ན་གཙོ་བོར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་
 ཚིག་ནི་སྤར་མའི་དམ་ཚིག་ལ་བྱ་སྟེ་སྤར་མ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། ཁས་སྤངས་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁ་རལ་སྤྱོད་ཐགས་སུ་བཏང་ནས་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ལས་
 ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དུ་བབྱུང་བའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་
 དུ་སྤོན་པ་ཡིན་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ནི་དམ་
 ཚིག་ལ་སོགས་གཙང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་གཙོ་བོར་སྤར་མའི་དམ་ཚིག་དང་
 སོགས་ཁོངས་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་སྟོག་གི་བྱིར་དུ་ཡང་མི་
 གཏོང་བར་གཙང་སིང་འེ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།

འདོད་པ་ཅན་ལ་འབྱོར་བས་མོངས་པའི་ཆོ། །སྤྱིན་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་
 བ་མ་བྱས་པས། །ལས་ངན་མཆོད་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་འདོད་པ་ཅན་
 ལ་འབྱོར་བས་མོངས་པ་ནི། དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ནོར་མོངས་སྤྱིད་སོགས་
 ཆེ་བར་འདོད་ནས་ཆོང་ཁེ་སྟོགས་ཀྱི་ལས་སོགས་ལ་ཇི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ཆོང་ཉེས་
 འབའ་ཞིག་བྱུང་ནས་མཐར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འབྱོར་བས་མོངས་པར་གྱུར་པ་མང་དུ་

མཆིས་མོད། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆེ། དེ་ནི་རང་གི་སྤྱི་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སྤྱི་ལོར་སྤྱི་འཇམ་དུ་གྱུར་ཏེ་དན་སྟོང་ལ་སྤྱིན་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་བར་ཡི་སྤར་འཐམ་ནས་བསྐྱད་པའི་ལས་དན་གྱི་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོན་བ་དང་། ད་ནི་མཆོད་སྤྱིན་ལས་ལ་བཅོན་བར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། དན་སྟོང་ལ་སྤྱིན་གཏོང་སོགས་ལ་འཕངས་མེད་དུ་བཅོན་བར་བྱ་དགོས་གསུངས། དེ་དག་ལས་འསྟོས་ནས་དེང་སང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་བྱེད་མི་མང་ཅམ་མཆིས་དུང་ཕལ་ཆེ་བ་གཏས་འདོད་གི་དབང་དུ་སོང་བ་མང་ཞིང་། སྟོང་མཆོད་ལྟ་བུ་ལུལ་ནའང་མར་སོགས་གང་སྤྱག་ཆད་ནས་ཉིས་ཏེ་ལུལ་བ་དང་། དེ་དག་གུང་སྟོགས་རིས་དང་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་གྱུར་བ་མང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་པར་སྐྱུར་བར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་བས་མ་གོས་བར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས།

སྤྱི་གཞུགས་དན་ཏེ་འཁོར་གྱིས་བརྟན་པའི་ཆེ། །སྤྱི་གཞུགས་དན་ཏེ་ཁོང་ཁྲིས་བསྟེགས་བ་ཡིས། །ལས་དན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞུགས་བཟང་བའང་དེས་པར་དགོས་ཏེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ཆོན་དུའང་གསུངས་པར་མ་ཟད། གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དད་ཅིང་འདུན་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་མ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་མཆིས་བཞིན་དུ་རྗེས་སྤྱི་འཇོན་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ་ལྟར་རྗོལ་རྗེས་ཀྱང་། ཁོ་ཙོ་གཞུགས་མཛེས་པས་སྤྱི་མ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་གི་སྤྱགས་ལ་བཏགས་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་ཐོག་ཉེ་སྤྱི་གཞུགས་ཡིན་

ཏུ་ངན་པ་སྐྱར་པོ་དང་། ཞར་པ་དང་། མོང་པ་དང་། མདོག་ངན་པ་སོགས་སུ་གྱུར་
 པས་རང་གི་འཁོར་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། འདི་སྐམ་དུ་དེ་ནི་
 བདེན་ཏེ། རང་གིས་སྒྲེ་བ་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་སྐྱ་གཟུགས་ངན་ཏེ་ཞེས་པ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་གཟུགས་བཞེངས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་བཞེངས་ཀྱང་ལེགས་
 བར་མ་བཞེངས་པར་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། ཞལ་སྐྱོགས་པ་སོགས་ངན་པར་བཞེངས་
 པ་དང་། ཁོང་ཁོས་བསྐྱེགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། དཔེ་ཆ་སོགས་
 ལ་ཁོང་ཁོས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེགས་པ་ཞེས་པ་
 ཁོང་ཁོའི་མེས་བསྐྱེགས་པ་དེ་ནི་དཔལ། ཡང་ན་དངོས་སུ་སྐྱ་གཟུང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་
 རྣམས་མེ་ལ་བསྐྱེགས་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་
 བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་པ་དང་། ད་ནི་སྐྱ་བཞེངས་རང་རྒྱུད་རིང་བར་
 བྱ། ཞེས་བྱིན་ཆད་ཐ་དང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་། གཞན་ཡང་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ངན་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆོགས་དང་
 བཀོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ལེགས་པར་བཞེངས་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་གཞན་ལ་
 གཤིས་ངན་མི་བྱེད་པར་རང་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།

གང་སྐྱར་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྐྱང་འབྲུགས་པའི་ཆེ། །མ་རུངས་རྒྱུད་ངན་རེངས་
 སུ་བརྟག་པ་ཡིས། ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རང་
 རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་
 ཕྱོགས་ལ་སྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ངན་རི་སྐྱར་བྱས་ཀྱང་འགོག་མི་བྱུང་བར་སྐྱེ་བའི་
 ཆེ། དེ་ནི་སྐྱར་མན་ཆད་རང་རྒྱུད་བདག་གཅེས་འཛིན་ཀྱིས་མ་རུངས་པར་བྱས་
 པ་དེ་ནི་དེ་སྐྱར་འདོད་འདོད་དུ་བཏང་ནས་རེངས་སུ་བརྟག་པས་ལན་བར་སྐྱང་

བས། ཕྱིན་ཆད། དཀི་རེངས་ཁྱོད་བྱང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་རེངས་
སྒྲུ་འཇུག་པའི་བདག་གཱཅེས་འཛིན་གྱི་དགྲ་ལོ་འདི་ཉིད་བྱང་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ། ཅ་བ་
ནས་འདོན་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནོ།།

༥

ཆོས་སྒྲུབ་བདུན་པ།

༥ ཆོས་སྒྲུབ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་
སྐད་ཅིག་གིས། །ཞེས་པ་ནས། འཛིན་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་བྱུག་བྱར་འགྱུར། །
ཞེས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རགས་བསྐྱུས་སྩལ་ནས་དངོས་གཞིའི་བཤད་ལུང་ཁ་སར་
གི་འཕྲོས་ནས། སྒྲུབ་བ་གང་བྱས་དམིགས་སྒྲུ་མ་སོང་ཆེ། །ལྷ་བ་དམན་པ་ཁོང་དུ་
ཞུགས་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེད་
རྩོགས་ལྷ་བྱ་སྒྲོམ་པའམ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལྷ་བྱའི་སྒྲུབ་བ་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་
ཡུང་དམིགས་སྒྲུ་མ་སོང་བ་སྟེ་གནད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཕྲོ་བའི་ཆེ། འདི་ནི་བདག་
གིས་ཆོ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མ་ནམས་སྒྲུ་ལྷ་བ་དམན་པ་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ལྷ་
བ་ལ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཡུང་། འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་རང་གཱཅེས་པར་བལྟས་ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་ལྷ་བ་དམན་
པ་བདག་གཱཅེས་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ཁོང་དུ་ཞུགས་པའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་
བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་པ་དང་། དཀི་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་
ད་ཕྱིན་ཆད་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱས་ཡུང་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བས་གཏན་ནས་
མ་བསྐྱེད་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

དགེ་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་ཆེ། །ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་དུ་བླངས་
 བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་དགེ་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནི་
 རང་རྒྱུད་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་
 སྦྱོར་བྱས་ན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་མ་བྱུང་སྟེ། དགེ་སྦྱོར་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་
 གཏན་ནས་མ་ཐུལ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ལ་མ་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་འདི་ནི་རང་གིས་ཆེ་འདི་དང་སྟེ་བ་སྡོན་མ་
 རྣམས་སུ་དགེ་སྦྱོར་ལ་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། ཆེ་འདིར་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་
 བ་དང་། གཏན་སྡོན་གྲགས་དང་གོ་ས་སོགས་བྱུང་ན་སྟུང་དུ་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཁོ་
 ན་ཞེ་ཟུགས་སུ་བརྟུག་པའི་དབང་གིས་སྟོ་ལ་ཡར་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོན་རྒྱ་མེད་
 བ་འདི་བྱུང་འདུག་སྟུང་པའི་སྟོ་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོམ་པ་དང་། ད་ནི་ཐར་པ་འདོད་ལ་
 བསྐྱིམ་པར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 གཏོང་བར་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་གནས་
 འན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་མཚན་ག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཁོ་ན་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྟོ་ཅེ་ཆེག་སྤྱིལ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

འདུག་མ་ཐག་ལ་བརྟགས་ཤིང་འགྱོད་པའི་ཆེ། །ཁྲིལ་མེད་གསར་འགྲོགས་
 མཐོ་ཁ་འགྲིམས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི།
 དཔེར་ན། མཚན་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱད་ནས་སྟོམ་སྟུབ་སོགས་བསྐྱིས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་
 ལ་བརྟགས་པ་ན་གནད་དུ་གཅིག་ཀྱང་མ་སོང་བར་མཐོང་ནས་ད་རེས་དམ་བཅའ་
 དེ་མ་བྱས་ན་ལེགས་པ་འདུག་སྟེ་སྟུང་བ་ལྟ་བུས་འགྱོད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། དེ་ནི་སྟེ་
 བ་སྡོན་མ་རྣམས་སུ་ཁྲིལ་མེད་གསར་འགྲོགས་བྱས་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུར་མཚན་ན་

མོག་མར་གསར་འཁྲོགས་བྱས་ཏེ་ཆོས་སོགས་ཞུས་ཤིང་། རིང་པོར་མ་ལོན་པར་
 ཁྲིལ་མེད་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏོང་བ་སོགས་དང་། མཐོ་ཁ་འགྲིམ་བ་ཞེས་བ་ནི་འདི་ལ་
 དཔེ་འགའ་ཞིག་ནས་རོ་དགའ་འགྲིམ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ཉམས་ལེན་
 སོགས་རང་གི་སྒོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་ནས་གནད་དུ་འཁེལ་བ་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་རོ་
 ལ་དགའ་བར་བྱས་ནས། དཔེར་ན་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་
 དགའ་བར་བྱེད་བ་དང་། ཡང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་སྟོན་མཁན་བྱུང་བ་ན་སྔ་མ་
 དེ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཡང་མཐོ་ཁ་འགྲིམ་བ་ཞེས་
 པའི་དབང་དུ་བཞུགས་ན། རྩེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་བྱ་ན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྒོ་མ་
 རྒྱངས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས། སྟོང་སྟོང་པོ། མེད་མེད་པོ་སོགས་མཐོན་པའི་ཆོས་ལ་
 དགའ་བར་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོ་ཁའམ། རོ་དགའ་འགྲིམ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་
 རན་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་དང་། ད་ནི་ཡོངས་ལ་འཁྲོགས་
 ལུགས་གཟབ་པར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱན་ལ་འཁྲོགས་ལུགས་གཟབ་པར་བྱ་
 ཉི། དཔེར་ན་རང་ཉིད་སྟེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ཆེ། ཟླ་མས་
 སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོམས་ཤིག་གསུངས་ན་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་མ་སྒོ་རྒྱུ་
 དང་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ལ་བ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲ་མའི་དགོངས་བ་དང་
 མི་འགལ་ཞིང་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་གང་སྟོམས་ཤིག་གསུངས་པ་དཔེ་ཉམས་ལེན་ཀྱང་
 ཆུང་ཟད་བྱེད་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལུགས་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་
 ཏེ་ཀྱན་ལ་གསར་འཁྲོགས་རོ་དགའ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་འཁྲོགས་
 ལུགས་གཟབ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།

གཞན་གྱི་སྤྲུག་སྒྲིམ་རང་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཆེ། །རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་ལྟོགས་འདོད་
 ཆེས་བས་ལན་(ཆེ་བ་ཡིས།) །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 སྤྲུག་སྒྲིམ་གྱི་གཡོ་སྤྱོད་ལྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྤྲུག་སྒྲིམ་དང་གྲུ་ནས་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་
 དང་པོ་གཡོ་དང་གཉིས་པ་སྤྱོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་ནི་སྤྲུག་སྒྲིམ་ཞེས་བས་
 གཡོ་སྤྱོད་གཉིས་ཆར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཡོ་སྤྱོད་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིམ་རང་ཉིད་བསྐྱུས་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་སྤྲུལ་དུ། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་མ་རྣམས་སུ་ཨ་པོ་ང་ཡིན། དབྱུག་པ་མདུང་ཡིན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་
 ི་བར་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁོར་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ལེན་གང་སྐབས་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་འཛིག་ཉན་ན་ལྟོགས་འདོད་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་ང་རྒྱལ་
 དང་ལྟོགས་འདོད་ཆེ་བར་བྱས་པའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་
 གཏིང་ལེན་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ནི་གང་ལ་འདྲ་འདོད་པ་རྒྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་
 འཁོར་བའི་སྤྲུག་ཆོགས་གང་ལ་ཡང་འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་
 པའི་དོན་ནོ།

ཉན་བཤད་ཆགས་སྤང་གྲོགས་སུ་སོང་བའི་ཆེ། །བདུད་གྱི་སྒྲིམ་རྣམས་སྤྱོད་
 ལ་མ་བསམས་བས། །ལས་ངན་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི།
 ཆོས་འཆད་ཉན་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་ཁོས་ཀྱང་ཆོས་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པས་ངས་ཀྱང་
 ཆོས་འཆད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 འཆད་པ་དང་། ཉན་པའི་ཆེ་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཉན་བཤད་ཆགས་
 སྤང་གི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་གྲོགས་སུ་སོང་བའི་ཆེ། འདི་ནི་བདག་གིས་ཆེ་
 འདི་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་རྣམས་སུ། བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ནས་མང་དུ་བཤད་པའི་

བདུན་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་སྤྱིང་ལ་མ་བསམ་བ་དང་། ལྷག་པར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདུན་
 ལྷག་ཤོས་ནི་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་ འི་པས་དེའི་སྒྲིན་རྣམས་
 ལེགས་པར་མ་བསམ་བར་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བཏང་བའི་པས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་
 ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་བ་དང་། ད་ནི་འགལ་རྒྱུ་བརྟགས་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་ད་བྱིན་ཆད་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདུན་གྱི་སྒྲིན་སྤྱི་དང་ཁྱད་
 བར་དུ་ཡང་འགལ་རྒྱུ་གི་གཙུག་པོ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་ལེགས་པར་
 བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་ལ་འབད་བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།

བཟང་བྱས་ཐམས་ཅད་ངན་དུ་ལོག་པའི་ཆེ། །དེན་ལན་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་
 གཞལ་བ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་
 གྱིས་གཞན་ལ་ཐན་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟང་པོ་རྗེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་
 དེ་ཐམས་ཅད་ངན་དུ་ལོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་སའི་མཁན་པོ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་རང་
 གྱིས་གཞན་ལ་ཤ་ཆའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོགས་གཏམ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་
 བ་ན་གཞན་དག་གིས་ཁོས་ང་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཟེར་ཞེས་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། ཁ་གཏོང་བ་སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཟང་བྱས་ངན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་པས།
 དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་འདི་ནི་རང་གིས་སྤར་གཞན་ལ་དེན་ལན་ལོག་པར་གཞལ་
 བ་སྟེ། དེ་ཡང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ལ་ཤ་ཆའི་སྒྲོ་ནས་ཐན་
 འདོགས་པར་བྱེད་མི་ཐམས་ཅད་དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རང་གི་མ་བྱས་པའི་དེན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གཅེས་པར་
 འཛིན་པའི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞོན་པ་སྟེལ་བ་སོགས་དེན་ལན་
 ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཇལ་བའི་ལས་ངན་རང་ལ་འཁོར་བར་བསམས་ནས་གཏོང་

ལེན་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ནི་འིན་ཆེན་སྤྱི་བོས་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་འིན་
 ཆེན་སྤྱི་བོས་སྒྲུང་བ་དང་། འིན་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྤྱི་བོར་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་
 བོ་ནི་རང་ལ་ཕན་མེས་ས་དང་ཤ་ཚས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་
 ཕན་འདོགས་པའི་འིན་ཅན་དེ་དག་གིས་འཇམ་ཅུབ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་ནའང་དེ་
 དག་ལ་མ་གུས་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་ཅུང་ཟད་གྲང་མི་བྱེད་པར་གུས་པས་
 སྤྱི་བོས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་འིན་ཅན་དེས་རང་ལ་བཀའ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 སྦྱལ་ནའང་དེ་ལས་འདའ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོས་འོད་
 པར་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

འདོད་དང་མི་འདོད་སོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས། །མགར་བ་རང་གི་རལ་གྱིས་
 བསད་པ་ལྟར། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་གོང་གི་དེ་དག་
 གིས་པལ་ཆེ་བ་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཆེ་འདིར་འབྲལ་
 གྱི་ཀྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆེ་འདིར་འདོད་པ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས་ནི་
 མགར་བ་དག་རང་གིས་ལེགས་པར་བཟོས་པའི་རལ་གྱིས་རང་ཉིད་བསད་པ་བཞེན་
 ཏུ་རང་གིས་སྟེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་མཚོན་ཆ་
 རང་ལ་འཁོར་བ་ཤ་སྤྱག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་
 རང་ལ་སྟོན་པ་ནི་ནས་ཏུ་ཡང་མི་སྲིད་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱར་
 བསམ་པའི་སྟོན་ས་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ནི་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། །
 ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ནས་ཏུ་ཡང་མི་འཕྲུག་པར་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་བཀའ་སྦྱལ་ནོ།།

༡

ཆོས་ཐུན་བཟུང་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་། ཅེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ཆེ་བ་དང་མོར་བསྟན་པ་འདི་མཁས་བའི་ལུགས་ཡིན་ཚུལ། དེ་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་བྱུང་བའི་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་མེ་མོ་ལའང་དེ་དང་དེའི་བྱུང་བའི་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་གཙུག་ཆེ་བར་བྱས་ན་ཐུན་མོང་པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཐོབ་པ་ནས་དང་། སྐུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་བའི་མོགས་ཀྱང་ཡོད་དུང་གཙུག་ཆེ་བ་མཐོང་ལས་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་དཔོན་ཚུལ་མོགས་བཀའ་ལྷུ་ལ་ནས་དངོས་གཞིའི་བཤད་ལུང་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས། ངན་མོང་རྣམས་སུ་དུལ་ཁྱོད་བ་རྣམས་(ཡང་)། །མདའ་མཁན་རང་གིས་མདའ་ཡིས་བསད་བ་ལྟར། །ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་བ་ཕྱིན་མ་རྣམས་སུའང་ངན་མོང་གི་གནས་རྣམས་སུ་དུལ་ཁྱེ་སྐྱག་བསྐྱེད་ལྷ་ཆོགས་ཁྱོད་ཞིང་ད་དུང་ཡང་ལས་ངན་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མདའ་མཁན་རང་གིས་མདའ་ཡིས་བསད་བ་ལྟར་ཉེ། འདི་ལ་ཕྱིན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤར་མདའ་མཁན་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་གཞོན་

པའི་ཕྱིར་དུ་མདའ་ཡིན་ཏུ་རྫོང་བ་དུག་བྱགས་པ་སོག་ཆད་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་
 བཅོས་པ་ལས་རྗེས་སོར་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོའི་གཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆེ་སྒར་ཁོ་རང་གིས་
 བཅོས་པའི་མདའ་དེ་སོག་ནས་འཆི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་རང་གིས་སྤྲིག་ལས་
 མང་དུ་བསགས་པའི་ལས་རན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བསམས་ནས།
 ད་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ། །ཞེས་ད་ཕྱིན་ཆད་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་
 སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བག་དང་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་
 པའི་དོན་ནོ།།

ཁྱིམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་བབ་བ་ཡང་། །བསྐྱངས་པའི་བྱ་ཆས་པ་མ་
 བསད་པ་ལྟར། །ལས་རན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། འདི་ལའང་
 ཁྱིམ་ཆེན་དང་ཁྱིམ་རྒྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་གཞིས་བྱུང་མེད་སོགས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁྱིམ་པར་གྲགས་པ་འདི་དང་། ཁྱིམ་རྒྱུང་ནི་ཁྱིམ་
 ཆེན་དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནའང་གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་གི་ལས་སྤྱེ་སོགས་སུ་
 རྒྱུད་དེ་སོ་ནམ་དང་ཆོང་ཁེ་སྤོགས་སོགས་ཁྱིམ་ཆེན་པ་རྣམས་དང་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་
 བྱར་ག་ཐར་ཐང་དུ་འབད་དགོས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ད་རེས་ཀྱི་འདི་ནི་གཙོ་
 བོར་ཁྱིམ་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དགྲ་དང་འཕྲད་པ་དང་གཞིས་བྱུང་མེད་མ་
 འཁྱོངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཆེ་འདི་སྤྲུམ་དུ། དེ་ནི་དཔེར་
 བཤུ་བྱ་ཆ་འགའ་ཞིག་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་པ་མའི་དེན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུང་ཟད་
 ཅམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་འབར་ཏེ་སྤར་གྱི་དེན་དེ་བརྗོད་ནས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྲུག་ཤོས་གྱིས་ནི་སོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་འཁྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ། རང་གིས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་སྟོན་མ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་
གཞན་དག་ལ་དེན་ལན་ལོག་པར་གཞལ་བའི་ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་
བར་བསམས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ནི་རྟག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
རིགས། །ཞེས་ད་བྱིན་ཆད་དུས་རྟག་པར་བྱིན་གྱི་གནས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ངེས་
པར་བྱུང་ནས་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

འདིའི་མཆོམས་ནས་ཁ་སང་གོང་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ལུས་འདུག་པས། གོང་གི་བར་
གཅོད་ནད་དང་སྦྱ་རྩས་ན་བའི་ཆོ། །ཞེས་པ་ལ། དཔེ་འགའ་ཞིག་ནས་བདག་ཅོང་
ནད་དང་ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་ཅེས་པ་བདག་ཀན་གྱི་ནད་
དང་། གཅོང་ཞེས་པ་བདག་ཀན་ལས་གཞན་པའི་གཅོང་ཆེན་གྱི་ནད་གཞན་ཁོང་དུ་
ཞུགས་པས་སྐབས་སྐབས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་སྟན་བུ་
ཞིག་ལོག་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་
ད་ལྟ་གོང་དུ་རལ་གྱི་དང་མདའ་གཉིས་ལ་དཔེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཞུ་རྒྱུ་
འདི་ཡོད་དེ། སྦྱར་མཚོན་ཆ་ལ་མེ་མདའ་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་མེ་མདའ་ནི་རྒྱ་གར་སོགས་ལ་མ་དར་ཏེ། དུས་བྱིས་སྐྱེ་སྐྱེའི་
ལུགས་ལས་དར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་
མཆན་དུའང་མེ་མདའ་ཡོད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དུས་འཁོར་ནས་མའི་འཁྲལ་འཁོར་
ཞེས་འབྱུང་བའང་འདི་དང་གཅིག་མིན་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་མདུང་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མི་སྦྱོར་བར། རལ་གྱི་དང་མདའ་གཉིས་ཁོ་ན་
ལ་སྦྱར་བ་ནི། དངོས་སུ་ལས་ངན་གྱི་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བའི་དཔེར་བསྟན་
ནས་ལྷགས་ལ་རལ་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་བདག་

གཅེས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདའ་
 དེ་སྒྱིང་སོགས་གནད་དུ་ཕོག་ན་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཀྱང་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་དེ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གནད་དུ་ཕོག་པ་སྟེ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་གཞོད་པས་དེ་ཉིད་བྱང་ནས་འཕྱེན་པར་བྱེད་པ་མཆོད་མྱིར་དེ་གཉིས་སྒྲོས་པ་
 ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས། དེ་ལྟར་ལགས་པས་དག་པོ་བདག་གིས་ཟེན། །ཅེས་སྒྲུབ་པོར་དུ་
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་མང་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྱུར་
 འདེབས་སོགས་མིན་པར་ཡིན་པེས་སྟེ་མཐོང་བས་ན་དེ་ལྟར་ལགས་པས་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེ་འབྲུ་བའི་དག་པོ་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཉིད་ད་བར་དག་ཡིན་པར་ངོས་མ་
 ཟེན་པ་ལ། ད་པེས་ཆོས་དང་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེས་དག་པོ་ལ་དག་པོ་ཡིན་པར་བདག་
 གིས་ངོས་ཟེན་བྱང་ཞེས་དང་། འདྲམས་ནས་བསྐྱུ་བའི་ཆོམ་རྒྱན་བདག་གིས་ཟེན། །
 ཅེས་རྒྱན་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲམས་ནས་ཁོར་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་འདིས་གྱང་མི་
 མངོན་པར་འདྲམས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་བསྐྱུས་ཏེ་དག་པའི་ཁོར་རྒྱ་བའི་ཆོམ་རྒྱན་
 རྒྱག་པོས་ཡིན་པར་ངོས་ཟེན་བྱང་ཞེས་དང་། རང་དུ་བརྟུས་ནས་བསྐྱུ་བ་བདག་གིས་
 ཟེན། །ཅེས་དག་ལས་རྒྱན་མ་ངོས་འཛིན་དགའ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་གྱང་རང་དུ་
 བརྟུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོས་འཛིན་དགའ་སྟེ། རང་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གཅེས་པར་
 བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ལུལ་གྱིས་སྐྱ་བར་བྱས་ཀྱང་། སྒར་པན་དེ་
 ལྟར་དུ་མ་ཤེས་པར་ངེས་པར་ཕན་འདོགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་འབྲུལ་ནས་དེའི་
 དབང་དུ་སོང་ལ། ད་པེས་རང་དུ་བརྟུས་ནས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ངོས་ཟེན་
 བྱང་ཞེས་དང་། ཨེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་གཅོད། །ཅེས་ཨེ་མ་ཞེས་པ་ནི་

ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་སྟེ། སྤར་པན་ཆད་དེ་ཉིད་དག་པོ་ཡིན་པར་པལ་ཆེར་གྱིས་གཏན་
ནས་མ་ཤེས་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་ད་དུང་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མ་
ཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལ་ད་རེས་ཐག་ཆོད་དུ་ངོས་ཟིན་པས་ན་ཆོས་དང་སྒྲུ་མ་ལ་ངོ་
མཚར་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ཨེ་མ་ཞེས་བཞོད་པ་དང་། ང་སྟེ་དགའི་གཙོ་བོ་རང་འདི་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་པས་ན་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་ཅིག་ཅེས་དང་།

ད་ནི་ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཤྲད་ལ་བསྟོར། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་ངན་
ཀྱི་མཚོན་ཆ་རྣམས་ཤྲད་ལ་བསྟོར་ཏེ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་པོ་གཏན་མེད་དུ་
གཞོམ་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤིན་ལྗོངས་གཤེད་ལ་བསྐྱལ་མ་མཛོད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་རྣམས་རྒྱུ་ཏེ་འདི་ཉིད་གཤིན་ལྗོངས་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་
པས་ཁོང་གི་ཐུགས་དམ་གྱི་ཉེན་དུ་ལྷུང་པའི་གཤིན་ལྗོངས་གཤེད་ཀྱི་ཐང་ཀ་ཞིག་ད་ལྟ་
རྒྱུ་ཏེ་འདི་ཡོད་པས་སྤར་རྒྱ་གར་དུ་སྒྲུ་ལྗོངས་དམག་ལྷུང་པའི་ཆེ་ཐང་ཀ་དེ་ལ་ཐལ་
ལྷག་བསྐྱེད་པས་སྒྲུ་ལྗོངས་ལྷག་མང་པོ་གསྐྱེད་ཆུ་ལ་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་མཛོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ད་ལྟ་ཡང་ཐང་ཀ་དེ་ལ་ཐལ་ལྷག་
བསྐྱེད་པའི་རྣལ་ཡོད་པས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ།
ཁོང་གིས་ཀྱང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐུལ་དུ་མཛོད་པས་
བདག་གཅེས་འཛིན་གཞོམ་པར་བྱ་བྱིར་རང་གི་ཡི་དམ་གཤིན་ལྗོངས་གཤེད་ལ་
བསྐྱལ་བར་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལན་གསུམ་
ཤྲད་ལ་བསྟོར། །ཞེས་ཁྲོ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐུག་མཚན་གྱི་
མཚོན་ཆ་རྣམས་ལན་གསུམ་ཤྲད་ལ་བསྟོར་བ་ནི་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་གྱིས་

དག་པོ་དེ་བརྒྱུ་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ཞབས་བསྟན་ཐབས་
ཤེས་སྤྲུལ་མིག་གདངས། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མཚོན་པས་ཞབས་
གཡས་བསྐྱམས་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མཚོན་པའི་ཞབས་གཡོན་
བརྒྱང་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཞབས་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་
བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཆ་མཉམ་
དུ་དགོས་པ་མཚོན་ཕྱིར་སྤྲུལ་གཉིས་མཉམ་པར་གདངས་པ་དང་། ལྷོ་བས་བཞིའི་
མཆེ་བ་གཅིགས་པ་དག་ལ་བསྐྱུན། །ཞེས་ལྷོ་བས་བཞི་མཚོན་པའི་མཆེ་བ་བཞི་
གཅིགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་
འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱུན་ཞིག་། ཅེས་དང་།

དག་པོ་གཟིར་བའི་རིག་སྤྲུལ་རྒྱལ་པོ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ཆོ་ག་
རྣམས་ལས་དག་པོ་གཟིར་བའི་རིག་སྤྲུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་རང་
ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་
པོ་གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་རིག་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། རིག་སྤྲུལ་
དེས་ཀྱང་གང་གཟིར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་ནགས་སུ་རང་དབང་མ་མཆིས་
བར། །ལས་གྱི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་རྒྱག་པ་ཡི། །བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ཞེས་
པའི་གདུག་རྩལ་ཅན། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གཟིར་བར་བྱེད་པ་ལྟེ། དག་པོ་དེས་ནི་འཁོར་
བ་སྤྲུལ་བསྐྱུ་གྱི་ནགས་ཆང་ཆིང་འཁྲིགས་པའི་གནས་དེར་རང་ཅག་རྣམས་རང་
དབང་རྩང་ཟང་ཀྱང་མེད་པར་དཔོན་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྤྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཁོས་གང་
ཟེར་ལ་ཉན་ནས་རྒྱག་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ན་ཡང་རལ་གྱི་ལག་དུ་ཐོགས་ནས་
རྒྱག་པ་ལྟར་གཅེས་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་རན་གྱི་མཚོན་ཆ་ཁྲེར་ནས་མིད་

ཅེན་ས་མན་མེད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་པའི་བདག་འཛིན་
 འགོང་པོ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་
 འཛིན་དེ་དང་། སྤྱག་པར་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་འགོང་པོ་གདུག་རྩལ་ཅན་
 འདི་གཉིས་ནི། རང་གཞན་སྤང་དུ་འཇུག་པའི་དམ་ཉམས་ཁྲག། ཅེས་རང་གཞན་
 སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གཏན་བརྒྱན་གྱི་བྱས་ནས་སྤང་དུ་འཇུག་པ་
 མ་ཟད། ཁོའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་དགོན་ལ། འགའ་ཞིག་བྱེད་ཁུལ་
 བགྱིས་ཀྱང་ཞར་དང་ཞོར་ལ་རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཞིག་བྱང་ན་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནས་གཞན་
 དོན་ཇི་བཞིན་དུ་གཏན་ནས་མི་འབྲུབ་པས་ན་གཞན་སྤང་དུ་འཇུག་པའང་ཡིན་པས།
 དེ་འདྲ་པའི་དམ་ཉམས་ཀྱི་དག་པོ་དེ་ཉིད་ཡན་པོར་མ་གཏོང་བར་འགྲུག་པར་མཛོད་
 ཅིག་། ཅེས་དང་།

ཁྲག་ཅིག་ཁྲག་ཅིག་ཁོ་པོ་གཤིན་མེད་གཤེད། ཅེས་སྐབས་འདིར་ཁྲག་ཅིག་
 ལན་གཉིས་བཟོད་པ་ཡང་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱི་མ་དོན་དམ་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱལ་བར་བྱ་བྱིར་ཁོ་པོ་གཤིན་མེད་གཤེད་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་དག་པོ་དེ་འདིར་
 འགྲུག་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཅིག་རྒྱལ་ཅིག་དག་པོ་བདག་སྤྱང་
 ལ་བསྐྱུན། ཞེས་རྒྱལ་ཅིག་ལན་གཉིས་བཟོད་པ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་ཡིད། དག་
 བདག་ཅེས་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དག་པོ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཅེས་པ་
 བདག་འཛིན་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྤང་ཞུས་པ་ལྟར་དཔོན་གཡོག་གམ། དཔོན་པོ་
 དང་དཔོན་མོ་ལྟར་རང་ཅག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ་བཀའ་བློས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤང་ལ་སྤྱན་ཞིག་། ཅེས་དང་།

ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེས་སེ་ཆེས། །ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
རང་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ངན་པ་དེའི་མགོ་ལ་
ཆེས་སེ་ཆེས་ཞེས་ཐོ་བརྟུངས་པ་སྟེ་ཆེས་གཉིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གོང་དང་
འདྲ། དག་བདག་གཤེད་མའི་སྦྱང་ལ་སྤྲ་ར་ཡ། །ཞེས་པ་འདིའི་དག་བདག་ནི་བདག་
དུ་འཛིན་པའི་དག་པོ་དང་། གཤེད་མ་ནི་དག་པོས་བཏང་བའི་གཤེད་མ་རལ་གྱི་
ཐོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱང་
ལ་མ་ར་ཡ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱང་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་
གནད་དུ་ཐོག་པའི་སྟོན་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་རང་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དཀྱིལ་དུ་ཁྱེད་ནས་ཡོད་པས་སྦྱང་ལ་ཐོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་ར་
ལ་སྟེ་དེ་གཉིས་བསད་དེ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱ་རྒྱ་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་རྩུ་འབྲུལ་བསྐྱེད། །ཅེས་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་
ཚུལ་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། ཡི་དམ་ཆེན་པོ་གཤིན་ཇེ་གཤེད་ཀྱིས་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་
པ་མཐའ་གྲས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དག་པོ་འདི་ཉིད་འདུལ་དུ་གསོལ། ཅེས་དང་།
རྩེ་རྩེ་དག་པོ་འདི་ནི་དམ་ལ་ཐོགས། །ཅེས་རྩེ་ནི་འགྲུགས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་
གཉིས་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི་གོང་དང་འདྲ་བས་དག་པོ་འདི་འགྲུག་ནས་ཡན་
པོར་མ་གཏོང་བར་དམ་ལ་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་དང་། བཏ་མཏ་འཆི་བདག་ཆེན་པོས་
བསྐྱུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པཏ་མཏ་ནི་འཁོས་འཁོས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལན་གཉིས་
བརྗོད་པ་ནི་གོང་ལྟར་དང་། འཆི་བདག་ཆེན་པོ་ནི་གཤིན་ཇེ་གཤེད་དེ། གཤིན་ཇེ་
ནི་གཅེས་འཛིན་གྱི་བདུད་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཤེད་དུ་སྦྱར་བས་ན་གཤིན་ཇེ་གཤེད་
ཅེས་གྲགས་པའི་འཆི་བདག་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱར་དུ་བསྐྱུལ་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། ཅེས་དང་།

མིག་མིག་འཛིན་པའི་མདུད་པ་གཅད་དུ་གསོལ། །ཅེས་པའི་མིག་མིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་དང་། འཛིན་པའི་མདུད་པ་ནི་བདག་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་ལ་བྱེད་པ་ལྟེ་དེ་གཉིས་ཅ་བ་ནས་གཅོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཅེས་དང་། ཚུར་བྱོན་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་གཤིན་ཏེ་གཤེད། །ཅེས་ད་དུང་ཡང་ཡི་དམ་གཤིན་ཏེ་གཤེད་ལ་ཚུར་བྱོན་ཞེས་གསོལ་ནས་ཁྱ་བ་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟེ། གང་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་ལས་ཀྱི་འདམ་ཐབ་སྤར་བ་ཡི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་རྒྱལ་བ་འདི། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤག་ཤག་དབྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བས་ན་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལ། འདམ་ཐབ་དེ་ལ་སྤར་མཁན་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དེ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་བ་འདི་ཉིད་དབྱལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་དབྱལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤར་བར་བཤགས་ཏེ་དབྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་། མིག་མིག་གཉིས་སྒོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གོང་དང་འདྲ།

ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱག་ལ་བསྐྱལ་བྱུར་ཡང་། །བྱེད་མི་ཤེས་བར་རྒྱ་ལ་རྒྱག་པ་ཡི། །ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ཆེ་འདིའི་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟེ་སྤར་པའ་ཆད་རང་ཅག་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ནའང་། ད་དུང་བྱེད་མི་ཤེས་པ་ལྟེ་དེ་ལ་འཇིགས་མི་ཤེས་པར་སྤར་ཡང་དེའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་ཕྱིར་དུ་རྒྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱག་འཇུག་མཁན་ཡང་སུ་ཡིན་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པར་མཛོང་ནས་སྤར་བཞིན་ཐུང་བྱེད་རྒྱུ་པའི་x །དབྱ་བདག་གཤེད་མ་x །ཅེས་དང་།

འདོད་ཐག་ཉེ་ལ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འབྲས་རྩེད་། །བྱ་བྱེད་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་མི་
 བྱིན། །ཅེས་ཏེ། འདོད་ཐག་ཉེ་བ་ནི་བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ནམ།
 མཚམས་བསྐྱེན་སྐྱབ་སོགས་བྱེད་ནའང་ཞག་གཉིས་གསུམ་མ་སོང་གོང་ནས་
 མངོན་ཤེས་དང་ཞལ་གཟིགས་སོགས་འདོད་བ་དང་། སྒོ་བ་གཉེར་ཞིག་བྱེད་ནའང་
 སྐར་དུ་མིང་བཏགས་སོགས་བྱང་ན་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཐག་གིན་དུ་ཉེ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་དང་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་འབྲས་གཏན་ནས་མེད་པ་རྒྱ་བ་དང་ལོ་ཅམ་ལོན་
 བ་ན་ཐང་ཆད་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་མང་བ་སྟེ་སྒོ་བ་
 གཉེར་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་མཐར་མ་བྱིན་པར་སྐྱགས་བྲུ་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་
 ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་སྐྱགས་ཆོག་སོགས་མཐར་མ་བྱིན་པར་རི་ཁྲོད་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་
 དང་། དེ་ཡང་མཐར་མ་བྱིན་པར་གཞན་ཞིག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
 འདུག་མཁན་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་ནས་སྤར་བཞིན་བྱུང་བྱེད་རྟོག་
 བའི་x །དག་བདག་ག་གེད་མའི་x ཅེས་དང་།

སྦྱིད་འདོད་ཆེ་ལ་དེ་རྒྱ་ཆོགས་མི་གསོགས། །སྐྱག་སྐན་རྩེད་ལ་འདོད་ནག་
 རམས་སེམས་ཆེ། །ཞེས་བ་ནི། རང་ཅག་པལ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱལ་
 བའི་སྐྱ་རྣམས་དང་། སྐྱ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་སྤམ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ་རྩེད་དུ་ནས་སྦྱིད་ལ་
 ཁོར་བས་སྦྱིད་འདོད་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་རྒྱ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་
 ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་བྱིན་དུག་གི་སྒོ་ནས་ཆོགས་གསོག་བ་ཞིག་དགོས་པ་
 ལ་དེ་མི་གསོགས་པ་དང་། སྐྱག་སྐན་རྩེད་བ་ནི་སྒོ་བ་གཉེར་སོགས་གང་བྲས་ཀྱང་
 སྐྱག་སྐན་གཏན་ནས་མེད་པར་དཀའ་ལས་རྩེད་ཟད་ཅིག་བྱུང་ན་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པ་
 དང་། འདོད་ནག་ཆེས་བ་ནི་ད་ལྟ་འདོད་ལ་སྦྱེད་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་སྦྱིར་

བཏང་འདི་ཉིད་དམ། ཡང་ན་འདོད་ནག་ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྷར་འདོད་པའི་ཆེ་
འདིའི་བདེ་འབྱོར་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མནག་པས་འབྲུབ་ན་མི་འབྲུབ་བྱེད་པ་ལྟ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེ་ཞེས་བ་དཔེར་ན་སྒོ་བ་གཉེར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲུག་
སྒྲུག་མེད་པས་ཐོས་བསམ་མི་རུས་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེ་སྒྲུགས་ནས་དགེ་བ་ཤེས་དང་སྒྲ་
མ་མཁན་སོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ཡོང་སྒྲུམ་བ་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བྱ་
བ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་བ་ཡིན་པ་ལ་གོ་ས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་བཀའི་གྲང་སྒོན་
ལྟ་བུ་ཞེ་ཡོང་སྒྲུམ་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་བྱེད་དུ་
འདུག་མཁན་གྱི་བདག་གཅེས་འདྲིན་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x །
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་x ། ཅེས་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གོང་གི་སྒྲིད་འདོད་ཅེས་བ་
ལས་འཕྲོས་ནས་སྐབས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནི་སྤར་བྲ་སར་བཞུགས་སྐབས་
གསོལ་ཆས་སོགས་ཤིན་ཏུ་བཞེན་པའི་སྒོ་ནས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སྒྲུགས་གཉེར་
མངད་ཚུལ་གྱི་གསུངས།

གསར་འགྲོགས་ཆེ་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་གི་ཐག་སྤང་། །སྒྲོ་དུང་(འདུན་ཆེ་ལ་སྒྲ་
འཕྲོག་འཆོལ་འཕྲོ་རེམ། །ཞེས་བ་ནི་སྒྲ་མ་དང་གྲོགས་སོགས་གང་ལའང་ཐོག་མར་
བཏུགས་དཔུང་ཅམ་ཡང་བྱེད་ཡོང་མེད་པར་ཆོས་ཁྱབ་དང་འགྲོགས་འདིས་བྱེད་པ་
སོགས་གསར་འགྲོགས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁྲེལ་གཞུང་གི་ཐག་སྤང་བ་སྒྲེ་
རིང་པོར་མ་ལོན་པར་དེ་ཉིད་ལ་ཁ་གཏོང་བ་དང་མིག་ཅམ་ཡང་མི་བལྟ་བ་སོགས་
བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྒྲོ་དུང་དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་ནོར་སོགས་ལ་དུང་སེམས་ཆེ་བ་
སྒྲེ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་སྒྲིན་པ་

གཏོང་བ་སོགས་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་ནོར་རྒྱ་བ་དང་འཕྲོག་བ་དང་། རོར་འཆོལ་
 བྱེད་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་དུ་ཆོང་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་རེས་བར་བྱེད་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བྱེད་བ་ཡང་གང་གིས་ལན་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས།
 བྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་x །དབྱ་བདག་གཤེད་མའི་x །ཅེས་དང་། དེ་བས་ན་བདག་
 གཅེས་འཛིན་སྦྱོན་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་ཅ་
 བར་བལྟས་ནས་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་སོགས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

༩

ཆོས་ཕུན་དགྲ་པ།

༥ ཆོས་ཕུན་དགྲ་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཞེས་
 པ་ནས། རྫོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་དང་།
 དལ་འཁྱོར་བཙོ་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་བཟང་ཞེས་པའི་སྐབས་
 སུ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ་གྱིས། མཐུན་བར་རྒྱར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །ཞེས་བ་
 བས། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་
 པོ་རེ་རེའི་གསུང་བཤད་བཅས་རྒྱས་བར་སྩལ་མོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འདིགས་པས་
 བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས། དངོས་གཞིའི་བཤད་བྱང་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས།
 །ཁ་གསག་གཞོགས་སྦྲང་མཁས་ལ་ཞེ་སྟག་ཆེ། །བསྐྱ་སོག་རེམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མེར་
 རྣམས་བཅིངས། །ཞེས་བ་ནི། འདུལ་བ་ནས་ལོག་འཆོ་ལྷ་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་
 རོར་བྱེད་དུ་ཁ་གསག་སྟེ་མཛེས་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། གཞོགས་སྦྲང་ནི་དངོས་སུ་
 རོར་སོགས་མ་བསྐྱངས་ཀྱང་ཁོས་གཞན་དང་གཞན་དག་ལ་རིམ་གྲོ་འདི་དང་འདི་
 ལྟ་བུ་བྱས་པས་པན་ཚུལ། ཆོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བཤད་པས་ཡོན་འདི་དང་འདི་

འདྲ་བ་བྱུང་ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བསྟེན་བཀུར་
 སོགས་བྱེད་དུ་རྟེན་བས་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་
 ཉེ་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྟེན་བས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་སོགས་སོག་
 འཆོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཆོལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞེ་སྤྱོད་ཅེས་བཞི། ཞེ་སྤྱོད་
 ལས་ང་ལ་ཐ་ན་ཇ་མར་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་འདི་ཅུ་ལས་མེད་པས་དེ་ལས་ལྷག་
 བ་བྱུང་ན་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་དེ་མ་ཐག་ཁང་བ་དང་སྒྲུབ་སོགས་
 ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སྒྲོ་སྤྱོད་དང་གཞན་ལ་འདྲ་གཉེར་གཏམ་ཚུན་ཆད་བྱེད་པའི་
 བསྟེན་སོག་ལ་རེས་བ་དང་། འོར་ཐུན་བྱ་ཡོད་ཀྱང་མེར་སྤྱོད་བཅེངས་པས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་དེ་སྒྲོང་ལ་སྤྱོད་གཏོང་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལུས་བ་
 རྣམས་ཉེ་དེ་དག་ཀྱང་གང་གིས་བྱས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་པར་མཐོང་
 ལས། སྤྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་x | དབྱ་བདག་གཤེད་མའི་x | ཅེས་དང་། ཀྱན་ལ་བྱས་པ་
 རྒྱུ་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེ། | རང་ལ་བྱེད་ཁ་མེད་ལ་རྒྱུ་མའི་ཆེ། | ཞེས་བཞི། རྒྱ་མ་
 དང་དགེ་འདུན་སོགས་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཅུ་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་ངས་
 འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་། རང་ལ་ཆོས་འཛིན་རྟོག་
 གང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་བྱེད་ཁ་མིན་དུ་ཅུང་པས་མཐོང་མོ་འཛིན་སྤྱོད་མེད་ན་ཡང་
 བཟང་པོ་འཇལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལས་མེས་ཆེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་
 པས་ན་རྒྱུ་མའི་ཆེ་ཟེར་དགོས་པ་འདུག་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཀྱང་བདག་
 གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་ནས། སྤྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་x | དབྱ་བདག་གཤེད་མའི་x | ཅེས་
 དང་། འདི་འདྲ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཆེ་བར་བྱས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་

དགྲ་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞིག་ལྟར་ན་བྱས་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་
མཚོག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་མང་ལ་དམ་ཚིག་ཁྱར་བཤེས་(ཤས)ཆུང་། །སྒྲོ་བ་མ་མང་ལ་ཕན་
ཐོགས་སྒྱུར་རན་རན། །ཞེས་སྒྲོ་བ་མས་བྲམ་མ་བསྟེན་བའི་ཆེ་ན་ཡང་དབང་རྒྱལ་
ནམས་ཀྱིས་ནི་བྲམ་མ་མང་དུ་མི་བསྟེན་བར་གཅིག་གཉིས་ཅམ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ནམ་
བར་དག་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་བ་ལ་འབད་དགོས་ལ་གལ་ཏེ་བྲམ་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
ཆོས་ཁྱུས་ཆར་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་ཚིག་ནམ་བར་དག་པ་བསྐྱང་བ་
དང་། ཁྱར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་ཡང་སྤྱི་པོར་ཁྱར་ཏེ་སྒྲོ་བ་པ་དང་།
དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་བཀའ་ནམས་ཀྱང་སྤྱི་པོས་ཁྱར་བ་དང་། བཤེས་
ཞེས་པ་ནི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་བཤེས་དེ་ཡིན་པས་བྲམ་མ་དེ་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་རྒྱ་བལྟ་བ་སོགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་བྲམ་མ་མང་པོ་ལ་ཆོས་
སོགས་ཁྱུས་ནས་དེ་དག་ལ་དམ་ཚིག་ཁྱར་བཤེས་སོགས་གཏན་ནས་མེད་བར་
སྐྱར་འདེབས་བརྟན་སྒྲོས་སོགས་ཀྱི་དུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་མ་སྒྲོ་བ་མ་བསྟེན་
བའི་ཆེ་ན་ཡང་བསྟེན་སྒྲུབ་བར་མི་ཁྱེད་བར་བཏག་དབྱེད་སོགས་ལེགས་བར་ཁྱེད་
བ་དང་། ལན་ཅིག་བསྟེན་བའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཆོད་དང་བསྟེན་བའི་ཆོས་དང་།
ཟང་ཟེང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་བར་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་ཚུལ་རན་པ་སྟེ་མཁས་པར་
དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་རང་ཉིད་གཏམ་སྟན་གྲགས་སོགས་འདོད་
པས་སྒྲོ་བ་མ་མང་དུ་འདུ་བ་ལ་དགའ་བར་ཁྱེད་བ་དང་། འདུས་རྗེས་སུ་འང་དེ་དག་
ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་སྒྱུར་ཚུལ་མཁས་པར་མི་ཁྱེད་བར་གང་འདོད་ཁྱེད་དུ་
འདུག་པ་སོགས་ནི་སྒྱུར་རན་རན་བ་སྟེ། དེ་དག་ཁྱེད་མཁན་ཀྱང་བདག་གཅེས་

འཛིན་དུ་མཐོང་ནས་སྤར་བཞིན། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x ། དག་བདག་གཤེད་མའི་x །
 ཅེས་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་སློབ་མར་
 ལྷ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཆེན་ངོ་བརྒྱད་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་དགོས་ཚུལ་
 སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ།

ཁས་སྒྲངས་ཆེ་ལ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་དང་། །སྤྲོ་བ་ཆེ་ལ་བརྟགས་ན་སྤྲོ་
 འདེས་ཁྲིལ། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་
 དང་བཅས་བ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་དཔང་པོར་བཞག་ནས་སྒྲངས་ཏེ། དེ་དག་གི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་སྤྲོ་བ་པར་དམ་བཅའ་བ་སོགས་ཁས་སྒྲངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཡིན་པ་ལ། བསྐྱང་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཁ་རལ་སྤྲོ་ཟག་ཏུ་སོང་སྟེ་རང་གཞན་
 ལ་ཕན་ངེས་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་
 རོལ་ཏུ་སྒྲུ་མ་དང་། སྤྲུལ་སྤྱུ། དག་བཤེས་སོགས་སྤྲོ་བ་ཆེན་ཡང་སྟོག་ཏུ་རང་
 རྒྱུད་དང་སྟོན་ལམ་ལ་བརྟགས་ན་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྲོ་རྣམས་སྤྲོ་
 ཅི་སྟོས་ཐ་ན་གདུག་འདེས་ཀྱང་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས་སྤར་བཞིན། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x །
 དག་བདག་གཤེད་མའི་x ། ཅེས་དང་།

ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་སྟོར་སྤྲད་ཐད་ཁམ་ཆེ། །ཕྱང་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་མི་རྟོགས་དགུ་ལ་
 རྟོགས་(མི་རྟོག་དགུ་ལ་རྟོག)། །ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཐོས་བསམ་དང་ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་རྣམས་ལ་ཁྲིལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་སོགས་བྱས་ན་དྲི་བ་པོ་དེས་དོན་
 རི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་སྤྲུལ་ནས་གང་འཆོམ་ལས་ལན་འདེབས་པར་

མི་བྱེད་མོད། དེ་ལས་གཞན་ཐོག་རྩུ་མཁན་དེར་དུས་ཀྱི་སྐབ་པ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་
 རྩི་བ་བྱས་ཆེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་འཛིག་དགོས་ཚུལ་དང་།
 སེམས་རྟོག་(རྟོགས)ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་འཆོལ་མི་
 དགོས་ཚུལ་སོགས་སྤྱོད་སྒྲིག་གི་ཐད་ཁམ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་
 དག་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་བས་ལན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྤུལ་
 དུ་བྱིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བ་མི་མིན་ཀྱང་། དེ་མེད་
 པའི་དབང་གིས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་གྱུར་ནས། གཞན་ལ་ཆོས་འཆད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཆེ་མི་རྟོགས་དགུ་རྟོགས་ཏེ་(མི་རྟོག་དགུ་རྟོག)རྩུན་སྦྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཞན་
 མགོ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སམ། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། མི་རྟོགས་དགུ་རྟོགས་
 (མི་རྟོག་དགུ་རྟོག)ཞེས་པ། དཔེར་ན། རང་ལ་ས་དགེ་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ཆོས་གང་གི་
 ཐད་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་གཞན་དོར་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཅུང་ཐད་ཀྱི་བལྟས་ཏེ་བྱུར་ཅོམ་
 བྱུར་ཅོམ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་དག་བྱེད་མཁན་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་
 ཏུ་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x །དམ་བདག་གཤེད་མའི་x །ཅེས་དང་།

འཁོར་གཡོག་མང་ལ་ཁུར་མཁན་སུ་ཡང་མེད། །དཔོན་པོ་མང་ལ་རྒྱལ་རྟེན་
 མགོན་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟ་བུ་འཁོར་གཡོག་གིན་ཏུ་
 མང་ཡང་། དེ་དག་ལ་ལྟོ་གོས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱ་དང་བཟང་ངན་གྱི་ལས་ལ་དབྱེ་
 འབྱེད་སོགས་མེད་པར་གང་འདོད་དུ་བཞག་ན་ནམ་ཞིག་ན་སུས་ཀྱང་ཁུར་མཁན་
 མེད་པར་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་རྟེན་
 དང་མགོན་མང་པོ་ཡོང་ཤེས་སྤྱི་དཔོན་སྒྲེར་དཔོན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མགོ་བདེ་

འདོགས་ཀྱིས་འབྱར་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་དགོས་པའི་ཆེན་ཁོ་དང་ཁོས་བྱས་
འགོ་སྐྱུལ་པའི་བར་ལག་རྩ་ལུས་ནས་རྒྱབ་རྟེན་དང་མགོན་བྱེད་མི་གཅིག་གྱང་མེད་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས། སྤང་
བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གསེད་མའི་x ཅས་དང་།

གོ་ས་ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲེ་བས་རྒྱུད་། ཁྲ་མ་ཆེ་ལ་ཆགས་སྤང་བདུད་བས་
རྩལ། །ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁོ་མོ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤང་རྩ་སྤྲོད་སྤྲུལ་སྤྲུའི་གོ་སར་བསྤྲད་
ནས་སློབ་གཉེར་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བསྤྲད་ན་ད་ཆོད་ཡོན་ཏན་གཏན་
ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སློབ་གཉེར་
སློམ་སྤྲུབ་ཁྲ་མ་བཞེན་རྩལ་སོགས་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ད་ལྟའི་
དུས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་གཅིག་བཏུད་གཉིས་བཏུད་ཀྱི་རྩལ་དུ་
ཡོང་བ་དང་། བྱེད་ནམས་ལ་ཁྱེད་པའི་ཆེན་ཡང་ལག་མཐོགས་ཅས་ཁྱེད་ལྟ་བུའི་ལྟར་
བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཀྱང་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་དགོས་ཀྱི། གོ་ས་འི་ཅས་ཆེ་
ཡང་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ནི་གར་ཡང་མི་བྱིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲ་མ་དགེ་བཤེས་
སོགས་ཆེན་པོའི་མིང་འཛིན་ནས་ཆགས་སྤང་བདུད་བས་ཀྱང་རྩལ་བ་སྟེ། འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་བདུད་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཐུག་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་
གོག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གཉི་ཐུག་སོགས་ཆེ་ཞིང་རྩལ་བ་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་
རྟོག་པའི་x དག་བདག་གསེད་མའི་x ཅས་དང་།

ལྟ་བ་མཐོ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱི་ལས་ངན། །ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་
ཤོད། །ཞེས་པ་ནི། དེར་དུས་མང་དུ་མཆིས་ཏེ་ལྟ་བའི་ཐད་ཁམ་མཐོན་པོ་མེད་མེད་

པོ་སྤྱི་སྤྱི་པོ་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱི་པའི་ངོས་ནས་དམ་ཆེག་དང་
སྤྱི་པ་ལས་འབྲས་སོགས་མཐའ་དག་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པ། ཆང་
འབྲང་བ། སྤྱགས་བཤོར་བ་སོགས་ཁྱི་ཕག་ལས་ཀྱང་རྒྱ་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་
ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། དེའི་
ཞོར་ལ་འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱང་ལ་ཤོར་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས་བྱད་བྱེད་རྟོག་པའི་x དབྱ་བདག་གསེད་
མའི་x ཅེས་དང་།

འདི་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། ཆེས་ཟབ་གསང་བ་
སྤྱགས་ཞེས་རབ་གྲགས་ཀྱང་། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱད་སྒྲུངས་མ་སོང་བ། །མ་
དུལ་སྒྲུང་པོ་ཞོན་ལྟར་རང་ཉིད་ལུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟབ་
པའི་མཐར་ཐུག་གསང་སྤྱགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱད་སྒྲུངས་པ་
སྤྱི་དུ་མ་སོང་བར་དང་པོ་ནས་གསང་སྤྱགས་ལ་དམར་འཇུས་བྱས་ན་སྒྲུང་པོ་ཆེ་
མ་དུལ་བར་ཞོན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ལུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར་གསང་སྤྱགས་
ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ན་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་རྣམས་མི་
ཉམས་པའི་སྤྱི་དུ་སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱར་དགོས་པ་ལས་སྤྱགས་
ལ་བསྐྱབ་པ་དང་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཆང་དང་བྱད་མེད་ལ་བྱུང་
རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སྤྱི་དུ་རྟོག་པ་སྤྱགས་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པར་མ་ཟད། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་མེད་
ལྟར་ན་བདེ་གསེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན།

ཅི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཁྱེད་རང་དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བདག་
ཅག་རྟོང་མ་བ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རི་པོ་

དགེ་ལུགས་པའི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 ནས་མཐར་ཐུག་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ནས་
 གསུངས་པ་དེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་མི་དགོས། དེར་མ་ཟད་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཆེ། མེད་གེའི་ཁྱི་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་སོགས་བཀྱར་སྟེ་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱར་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ལ་དེ་
 ལས་དམན་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བཀྱར་སྟེ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་བསྐྱར་
 བར་གསུངས་པ་སོགས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་ལྟར་གྱི་དགེ་སྤྱོད་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲུལ་
 སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་བསྤྲུལ་པ་སོགས་མཐའ་གྲས་པས་མདོར་ན་
 སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ས་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ནང་
 ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་དེར་དུས་ནི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་
 དམན་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་ཅིང་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་པས་
 རྒྱུད་ལྷག་པའི་དཀའ་རབ་འབྱུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི་དག་
 ཞན་སྤྱི་ཀྱང་སྤྱང་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཁར་བརྩས་སྤྱོད་སོགས་བྱེད་
 པ་དང་། རྟོག་སོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་སོ་སྟོང་ཁམས་ཅན་རལ་ལྟོགས་ཁྱི་ར་
 ཅམ་བཅིངས་ཤིང་། ཆང་གི་སྦྱར་དྲིས་འཆུབ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆི་
 ཞེས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་ཀྱང་མཁྱེན་
 པར་མཛད་ནས་གོ་མ་སོག་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་རྒྱལ་སོགས་བསྐྱར་པའི་གད་བདར་དུ་
 འགྱུར་བའི་བཀའ་མཆིད་རྒྱས་པར་སྦྱལ།

ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕྱགས་སུ་བརྟུག་ ། རྒྱགས་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་དོན་
 མེད་གཞན་ལ་བྱེད། ། ཅེས་པ་ནི། རང་ཅག་ནམས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱས་ན། ཞེ་
 དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན། ཁྱོད་དང་བྱལ་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། དེ་
 ལས་ཐོག་སྟེ་ཞེ་དང་རྒྱལ་ཁ་སོགས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་ན་སྦྱུང་ནས་ཞེ་
 ཕྱགས་སུ་བརྟུག་པ་དང་། རྒྱགས་སྐྱོར་ཞེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་སྟེ་ཐ་ན་རང་གིས་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་གཏམ་ངན་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དོན་མེད་གཞན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འགོལ་གང་
 ཟུབ་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས་སྤར་
 བཞིན། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཅེས་དང་། དུར་སྤྱིག་གྱོན་
 བས་སྤང་སྦྱོབ་འདྲེ་ལ་ཞུ། རྒྱལ་པ་རྒྱངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བདུད་དང་བསྐྱབ། ། ཞེས་
 པ་ནི། དགོ་རྒྱལ་སྤོང་སོགས་ཞུས་ནས་ལུས་ལ་གོས་དུར་སྤྱིག་གྱོན་ཏེ་ཆོས་པར་
 ཁས་རྒྱངས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྦྱོ་མི་འགོལ་བར་གདུག་འདྲེ་སོགས་ལ་སྤང་སྦྱོབ་
 ཞུ་བ་དང་། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྤྱགས་སྤོམ་རྣམས་རྒྱངས་ནས་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་མི་སྦྱོབ་པར་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཞུག་གི་སྦྱོད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལམ། ཡང་
 བ་བདུད་ཅེས་པ་སྤར་བཞིན་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་ནས་སྤྱིག་
 པ་མི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ལ། དེ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་མཁན་ཀྱང་སྤར་བཞིན་ཏུ་མཐོང་
 བས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཅེས་དང་།

བདེ་སྦྱིད་ལྷ་ཡིས་བྱིན་ནས་སྤྱག་འདྲེ་མཆོད། ། འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་
 བས་དགོན་མཆོག་བསྐྱ། ། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཏུག་ཏུ་
 དགོན་པར་བསྐྱད་ནས་གཡེང་བས་ཁྱེད། ། དམ་ཆོས་གཙུག་ལག་ཞུས་ནས་མོ་
 བོན་སྦྱོང་། ། ཞེས་པ་ནི། རི་ཁོང་ལྷ་བྱར་བྱིན་ནས་ཀྱང་དགོ་སྦྱོར་མི་བྱེད་པར་ཡང་

ཡང་ཁྱོད་ཡུལ་དུ་ཁྱོད་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་བ་དང་། བྲ་ས་
 སོགས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་མི་བྱེད་བར་རྣམ་གཡེང་དང་། རོན་
 མེད་དུ་ཁྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱམས་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་
 ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞུས་པའམ། གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་ནས་དེ་
 དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་པར་གཞན་མགོ་སྐྱོར་བྱེད་
 མོ་ཅིས་སོགས་ལ་འབད་བ་དང་། ཐོན་ཞེས་པ་ཡས་གཏོང་བ། མདོས་བྱེད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་མཆོན་མདོར་ན་ཁྱོད་ཆོག་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དམ་བཅད་ག་
 གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

རྩལ་ཁྱིམས་ཐར་བ་ཐོར་ནས་ཁང་ཁྱིམ་འཛིན། །བདེ་སྤྱིད་རྩལ་ལ་ཐོ་(འཛོ)ནས་
 ལྷག་ལ་སྤྲེག་ །ཅེས་བ་ནི། རྩལ་ཁྱིམས་ནས་བར་དག་བ་བསྐྱེད་ན་དེའི་འབྲས་
 ལྟ་བུ་ཐར་བ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྩལ་
 འབྲས་གཉིས་ཆར་ཐོར་ནས་ཁང་ཁྱིམ་འཛིན་བ་ཞེས་སྤང་བ་ཤད་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་
 ཁྱིམ་རྩེ་གཉིས་ཆར་ལ་ཡང་བྱེད་དུ་རུང་མོད། གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ཁྱིམ་ཆེན་འཛིན་བ་
 རྩལ་ཁྱིམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འགོ་མི་ཐོན་པར་སྤང་ཡང་ཁྱིམ་དུ་བབས་(ཐབ)
 བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འདོད་རྩལ་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་བྱེད་རྩལ་སྤྲེག་བསྐྱེད་
 འབའ་ཞིག་ཉལ་ཐོབ་ཀྱི་རྩལ་དུ་སྤྲེག་ཅིང་། འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་གཏན་
 མེད་དུ་རྩལ་ལ་འཛོ་བར་བྱེད་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གིས་ལན་ན་རང་གཅེས་
 འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དམ་བཅད་ག་གཤེད་མའི་
 ཅེས་དང་།

ཐར་བའི་འཇུག་ངོགས་པོར་ནས་ས་མཐའ་འགྲིམ། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྟེན་
ནས་དཔྱལ་ཁམས་བསྐྱབ། །ཕུང་བྱེད་རྟོག་བའི་x དག་བདག་གཤེད་མ་x ཆོས་ཀྱི་
འགྱུར་བྱུང་བཞག་ནས་ཆོང་ཁེ་སྐྱབ། །ཁྲ་མའི་ཆོས་ར་པོར་ནས་མོང་ལུལ་འགྲིམ། །
ཞེས་བ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་འགྲོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་པར་ཐར་པར་འཇུག་བའི་
འཇུག་ངོགས་ཁྲ་ན་མེད་བ་ནི་དཔེ་མའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། དེ་མི་བྱེད་པར་ཆོང་ཁེ་
སྐྱགས་སོགས་སྒྲིག་ལྟར་གཏམ་ངན་བྱུང་བས་ད་ནས་ངན་སོང་གི་རྩ་འབའ་ཞིག་
སྐྱབ་པ་དང་། ཁྲ་མ་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོགས་ཆོས་ར་འགྲིམ་པ་སོགས་མི་
བྱེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་མོང་ལུལ་འགྲིམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནམས་ཏེ། དེ་ཡང་
གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས། ཕུང་བྱེད་རྟོག་བའི་x དག་བདག་གཤེད་
མ་x ཅེས་དང་།

རང་གི་འཆོ་བ་བཞག་ནས་འདུ་སློ་འཇོག །རང་གི་ཁ་ཟས་བཞག་ནས་གཞན་
ལ་རྒྱ། །ཞེས་བ་ནི། རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པར་
བཞག་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སློ་འཇོག་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེང་སང་གཏོང་
སློ་གཏོང་མི་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་ཞིང་། ཉེས་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་དམིགས་པའི་ར་སྤར་བ་གང་ཡོད་པའི་ནང་
ནས་འབྱུ་རྟོག་གཅིག་རྒྱངས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་སྦྱང་ན་ཡང་། འདུ་བའི་སློ་འཇོག་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྟེ། །ཞེས་འགྲོ་ས་དཔྱལ་བ་མ་གཏོགས་མེད་པས་དེ་འབྲུ་བའི་
འདུ་བའི་སློ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་རུང་བ་འཇོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཟས་ཞོར་
སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པར་གཞན་གྱི་ཞོར་རྒྱ་བ་དང་འཇོག་པ་སོགས་བྱེད་
པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་པར་ཤེས་ནས། ཕུང་བྱེད་རྟོག་
བའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཅེས་དང་།

ཨེ་མ་སྒྲོམ་སྒྲན་རྩེད་ལ་མངོན་ཤེས་རྒྱུ། །ལས་སྒྲུ་མ་ཐེན་དོན་མེད་རྒྱུ་བ་
 མཐོག་གས། །ཞེས་བ་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་རྣམས་པར་དག་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡུན་
 རིང་པོར་སྒྲོམ་སྒྲན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ལོ་གཅིག་དང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཅུ་ལ་ཡང་
 སྒྲོམ་སྒྲན་མི་རུས་པའི་སྒྲོམ་སྒྲན་ཤིན་ཏུ་རྩེད་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གཞན་
 མགོ་སྒྲོར་བྱིར་མངོན་ཤེས་རྒྱུ་མདོག་ཁ་བར་བྱས་ཏེ་རྩེད་སྒྲུ་ཆོག་གས་ལབ་བའོ།
 ཡང་ན་བདུན་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་ལས་སྒྲོ་ལ་ཉམས་སྒྲུང་གི་འཆར་སྒྲོ་
 སྒྲུ་ཆོག་གས་བྱུང་བའི་ཆེ། བྱུང་ཆད་གཞན་ལ་བཤད་གང་ཐུབ་བྱེད་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བྱེད་མི་རྣམས་ལ་སྒྲ་མ་རྒྱུ་དཀྱི་ཏ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དོ་མཆར་བར་བྱུང་ནས་ཨེ་
 མ་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་གསུངས།

འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་རང་ཅག་རི་བོ་དགེ་ལུགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངོན་
 ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་བ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར་བརྟག་བ་སོགས་ལའང་མོ་
 ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྩིང་མ་དང་། ས་སྒྲུ་བ་སོགས་
 གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཉམས་སྒྲུང་སྒྲུ་ཕྱི་སོགས་བྱུང་ཆད་ཐམས་ཅད་བཤད་མི་
 ཆོག་ཚུལ་དང་། དེར་སང་དེ་ལྟར་ལབ་མི་རྣམས་ལ་འགའ་ཞིག་བདེན། འགའ་ཞིག་
 མི་བདེན་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཞུ་བ་པོའི་བྱུང་ཡིན་པར་སྒྲིང་ཡང་། མངོན་ཤེས་རྣམས་པར་
 དག་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་བདེན་བ་ཤིན་ཏུ་ལས་ཞུ་བ་པོ་ལ་མི་སྒྲོམ་ཚུལ་སྒྲོན་
 བ་ཐུགས་མེ་ཅན་གྱིས་གནས་བརྟན་མེ་སྒྲེས་ལུང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་
 ཏེ་བཀའ་སྒྲུལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་རྣམས་མཐོག་གས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕྲོ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་དེའི་ལས་སྒྲུ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མ་ཐེན་ཞིང་།
 དོན་མེད་དུ་རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་

མཁྱེགས་པ་སྟེ། དེ་དག་བྱེད་མཁན་གྱང་རང་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ནར་མཐོང་ནས།
 སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་པའི་x ཅེས་དང་།

ཕན་བར་སྦྲས་ན་སྤང་སེམས་དག་རྩ་འཛིན། །མགོ་སྐྱོར་བསྐྱས་ན་སྤྱང་
 མེད་ཟིན་རྩ་འཛིན། །ཅེས་པ་ནི། དེར་དུས་ལལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཏེ། ལྷ་མ་དང་། ས་མ་
 སོགས་རང་ལ་ལ་ཆ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོན་ནས་བརྗོད་དེ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་
 གཏམ་ཤང་ཐོར་སྦྲས་པ་ན། འདི་ནི་ངེས་བར་བདག་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་ཟེར་རོ་ཞེས་
 སྤང་སེམས་ཀྱིས་དག་རྩ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་གཡོ་སྦྱས་ཀྱན་ནས་
 བསྐངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་བར་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་མགོ་བསྐྱོར་ཏེ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ན། འདི་ནི་བདག་ལ་ངེས་བར་ཕན་འདོགས་
 མཁལ་ཡིན་ནོ་སྦྲས་ནས་ཟིན་ཅན་རྩ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་
 ཕན་གནོད་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱང་མེད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོང་བ་ཡང་བདག་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་རྩ་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་
 པའི་x ཅེས་དང་།

ནང་མིར་བརྟེན་ན་སྤྱང་གཏམ་དག་ལ་འཆད། །ཐེབས་བར་འཕྱོགས་ན་ཁྲེལ་
 མེད་ལྟོ་སྤྱང་རྒྱ། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཞིག་གཡོག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཁྱོད་ནས་ནང་མི་ཤྲག་ཤོས་སུ་བཟུངས་ཏེ་རང་གི་གསང་གཏམ་ཐམས་ཅད་
 གྱང་བཤད་པའི་ཆེ། ལྟོ་མི་བྱལ་བར་སྤྱང་གཏམ་ཐམས་ཅད་དགའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱེལ་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་ཐེབས་བར་འཕྱོགས་པ་སྟེ་ཕིན་རུ་སྤྱང་ཉེ་བར་བྱས་ནས་
 འཕྱོགས་པ་ན་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་མི་བྱེད་པར་དེའི་སྦྱོན་སོགས་བརྟག་གང་བྱལ་བྱས་
 ནས་མཐར་སྦྱ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོ་སྤྱང་རྒྱ་བར་

གྲགས་པ་བཞེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་གྲང་བདག་གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་
ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

ཀོ་ལོང་དམ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྱ་བས་རགས། །འགྲོགས་བར་དཀའ་ཞིང་གཤིས་
ངན་རྒྱན་དུ་སྦྲོང་། །ཞེས་པ་ནི། ཀོ་ལོང་གཙང་བཙན་པ་ལས་དམ་ཞེས་པ་ལྟར་རྟེ།
དེ་ཡང་ཁོག་ཞུགས་བྱེད་པའི་གཙང་བཙན་རྟོར་ལེགས་སྤྱ་གྲགས་པ་འདི་དག་ཅུང་
ཟད་ཅམ་ལ་གཞོད་པ་སྤྱེལ་བའི་ཀོ་ལོང་གིན་དུ་དམ་པ་དེ་བཞེན་དུ། གཞན་གྱིས་
མིག་བལྟ་ལེགས་ཉེས་རྒྱན་ཆད་ལ་ཡང་ང་ལ་གཅིག་བྱེད་དམ་སྤྱམ་པའི་ཀོ་ལོང་
དམ་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ནི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལའང་སྦྱོན་ཞིག་
མེད་དམ་སྤྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བསྐྱལ་གྱང་མི་རྣམས་པ་
ལྟ་བུ་སྤར་ནག་པ་སོམ་ཉི་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཚུངས་པའམ། ཡང་ན་སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་བཤིན་དུ་རགས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་ཅིང་
དེ་བཞེན་དུ། གྲོགས་སྤྱ་དང་ཡང་འགྲོགས་བར་དཀའ་ཞིང་གཤིས་ངན་རྒྱན་མི་ཆད་
དུ་སྦྲོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གྲང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས།
སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

བཙལ་བ་མི་ཉན་ལྟོག་ནས་གཞོད་པ་སྤྱེལ། །བརྟུང་ན་མི་འདུད་རྒྱང་ནས་ཙོད་
བ་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནི། བཙལ་བ་མི་ཉན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་སོགས་གྱིས་ཆོས་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གྱིས་ཞེས་ཆོས་བཙལ་ན་དེ་ལ་མི་ཉན་བར་ལྟོག་སྟེ། བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་པ་སྤྱེལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
རྒྱར་བརྟུང་ན་རང་གིས་ཐར་ཡང་འདུད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
པའི་ཁར། རྒྱང་ནས་ཙོད་པ་འཆོལ་བ་སྟེ་གཞན་ཞིག་ནས་བསྐྱོར་རྟེ་མཐར་ལྷ་དཔོན་

ལ་ཞུ་བ་སོགས་ཚུད་པ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་
ལན་བར་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དམ་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་འགྲོགས་བར་རྟག་ཏུ་དཀའ། སོག་དུག་མང་ལ་རྟག་ཏུ་
འཛིན་པ་དམ། །ཞེས་བ་ནི། དཔེར་ན་པ་ཐོང་རང་ཐོང་ཞིག་གི་ཙམ་བར་སྤྲོད་པ་ལྟར།
གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འགྲོགས་བར་རྟག་ཏུ་
དཀའ་བའི་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེས་ཀྱང་སྒོ་ལ་སོག་
དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སོག་བར་མ་ཟད་ནམ་དུ་ཡང་བཟླེད་མི་འདུག་པའི་བསམ་
ངན་གྱི་འཛིན་པ་དམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་
ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དམ་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

མཐོ་གཞོན་ཆེ་ཞིང་དམ་བ་དམ་ཏུ་འཛིན། །འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་ཏུ་
དང་དུ་ལེན། །ཞེས་བ་ནི། གཞན་གྱིས་སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་བ་སྒྲུབ་དང་།
ཆོས་འཆད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་རྒྱས་སུ་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར་མཐོ་གཞོན་གྱི་
བསམ་བསུ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲོན་བཟོད་ཅིང་སྒོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུལ་ཏུ་
དམ་བ་རྣམས་ལ་གྲུས་བར་མི་བྱེད་པར་དམ་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་སྒྲུར་བ་འདེབས་བ་
དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་ཏུ་དང་དུང་མེད་སོགས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་དུ་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་དམ་
བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལས་འགྲོས་ནས།
སྐབས་མགོན་ཤོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྷར་བྱགས་གཉེར་སོགས་མཛད་སྐབས་སུ་
ཁྱམས་ར་སོགས་སུ་གཞན་གྱིས་ལན་དང་། རིགས་སྤང་སོགས་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་
གཟིགས་པའི་ཆེ་རྒྱས་སུ་ཡི་རང་གི་བསམ་བསུ་བདག་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་

ན་ཅི་མ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་དེས་པར་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་སེར་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་
 གྱུ་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ནོ་རྗེ་འཆད་ཆེན་པོ་སོགས་ལའང་བཀའ་
 ཆོས་ཡང་ཡང་དུ་གནད་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཡང་རང་ཉིད་མིག་མི་གསལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་མ་ཐུབ་ཅིང་། དགལ་
 ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལའང་བཀའ་ཆོས་སོགས་གང་ཐུབ་གནད་དགོས་ཡང་
 ཡང་དུ་ཞུས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་མི་སོགས་ལྟར་ཆེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡག་པོ་རེད་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་མཐོ་གཞོན་གྱི་བསམ་པ་སོགས་ནི་མི་ལམ་
 ཅམ་དུ་ཡང་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པས་གཞན་དག་གིས་གྲུང་དེ་ལྟར་མཛད་
 དགོས་ལྟལ་སོགས་བཀའ་སྤྱུལ་།

ཕྱི་མག་ཐུར་བས་སྤར་འདིས་ཐུབ་ཏུ་བསྐྱུར། །གསར་འཁྲོགས་ཆེ་བས་
 ཀུན་ལ་ཁ་ཐོད་འདིངས། །ཞེས་བ་ནི། སྤར་གཞན་དག་དང་སྤྱིར་ཉེ་བའི་སྐོན་ས་
 འདིས་བར་ཐུས་བ་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་སོར་གང་ཟག་དེ་ཅུང་ཟད་མགོ་འཕང་དམར་
 བ་རྩ་ཐུར་ཐུར་པའམ། དེ་ལ་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་གྱི་ཉམ་མག་པ་སོགས་ཐུང་པའི་ཆེ།
 བན་ཐོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པར་སྤར་འདིས་ཐུབ་ཏུ་བསྐྱུར་པའི་ཕྱི་མག་ཐུར་
 བ་དང་། གསར་འཁྲོགས་ཆེ་བ་སྤྱི་གཞན་དག་དང་སྤྱལ་སོར་མེད་པར་འཁྲོགས་
 འདིས་ཕྱེད་བ་དང་། ཁ་ཐོད་འདིངས་པ་ཞེས་བ་དངོས་སུ་གཞན་ལ་མན་མི་ཐོགས་
 བར་ཁ་ནས་ཟས་ཞོར་སོངས་སྤྱོད་ཡོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་བ་སྟེ་འདིག་
 རྟེན་ན་ཡང་ཁར་ཐུ་རམ་སྟེན་བ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་ཅུང་ཕྱེད་
 བ་ཡང་རང་གཅེས་འདྲིན་གྱིས་ལན་པར་མཛོང་ནས། ཐུང་ཕྱེད་རྟོག་པའི་དམ་
 བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

མངོན་ཤེས་མེད་བས་རྩྱ་སྒྲ་དང་དུ་ལེན། །སྤྱིང་ཐེ་མེད་བས་མྱོ་གཏད་སྤྱིང་
ལ་བྲལ། །ཅེས་བ་ནི། རང་ཉིད་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་ནའང་གཞན་གྱིས་བརྟག་བ་ལ་
སོགས་ཁྱེས་བའི་ཆེ་ཡོད་རྒྱལ་ཁྱེས་རྩྱ་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཐེས་
སོར་མི་བདེན་བ་བྱང་བའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་རྩྱ་ཡིན་འདུག་ཅེས་སྒྲ་བ་འདེབས་བ་
ཡང་དང་དུ་ལེན་དགོས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ཐེ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་ལ་མྱོ་གཏད་
བའི་གང་ཟག་དེའི་སེམས་ལ་གནོད་བར་འགྱུར་བ་ནས་དུ་ཡང་མི་བྱེད་མོད་ཀྱང་།
དེ་མེད་བའི་དབང་གིས་རང་ལ་མི་འདོད་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱང་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཅི་
གནོད་བྱེད་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིང་ལ་བྲལ་བ་སྟེ། སེམས་བས་དུ་འཇུག་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཐོང་ནས་སྤར་བཞིན། བྱང་བྱེད་རྟོག་
བའི་དག་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་དང་། དེ་བས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་
ཉིད་དགའི་དྲངས་མར་བརྩངས་ནས་འགོག་གང་ཐུབ་ལ་འབད་དགོས་ཚུལ་སོགས་
བཀའ་སྩལ་དོ།

༡༠

ཆོས་ཐུན་བཅུ་བ།

༥ ཆོས་ཐུན་བཅུ་བའི་སྐབས་སུ། སྤྱེས་རབས་ལས། གྲེ་མའི་འཛིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་
ཏེ། །གནས་བ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀྱུ་སྤྱི་དཔེ་དཔལ་འདི་ཡང་། །འན་བར་
བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བའི་ཆེག་འགྲེལ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་སྩལ་ནས། དངོས་
གཞིའི་བཤད་བྱང་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས། ཐོས་བ་རྩྱང་བས་ཀྱན་ལ་སྤར་ཆོད་བྱེད། །
བྱང་རྒྱ་རྩྱང་བས་ཡོངས་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ། །ཞེས་བ་ནི། སྤར་ཁྱེས་བ་ལྟར་གཞུང་
ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་བའི་ཆེ་སྟོན་ལས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་

བར་བཅོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཞིག་བྱས་ན་གཞན་ལ་འཆད་པའི་
 ཆེ་ཆོད་ཆོད་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་ཅུས་པ་ཞིག་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་ཆེ་མ་མ་དང་། དགེ་ལྡན་སྟགས་
 གྱི་ངོ་མ་ལྷོག་པ་ལྟ་བུས་ཡམས་མེ་བ་ཞིག་ལས་རིམ་ཞིག་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པར་མ་བྱས་
 སོང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱར་འགྲོ་རེས་བྱས་མོར་བབ་ན་བྱས་མོས་མི་འགྲོ་དགྲ་
 འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་འཆད་དགོས་པ་སྟགས་བྱུང་བའི་ཆེ་འདི་དང་འདི་ཡིན་
 པ་འབྲེ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཆོད་དེ་ཆོད་ཆོད་བྱས་ནས་ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་
 མཁས་པ་རྣམས་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་རྒྱ་རྒྱུང་བ་སྟེ་ཐོས་
 བསམ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱས་ན་ད་ལྟ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཅེན་
 འབྲེལ་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སྟགས་པའི་སྤྱང་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། ཐོས་པ་མ་བྱས་པས་ཁོང་དུ་
 མ་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་
 བཤད་དོ་སྟམ་པ་སྟགས་ཡོད་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བདག་
 གཅེས་འདྲིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དབྱ་བདག་གཤེད་
 མའི་x ཅེས་དང་།

འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལས་འཕྲོས་ནས་རྒྱ་ཐོས་བསམ་རྣམས་པར་
 དག་པ་ཞིག་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ད་
 ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་ན་གདན་ས་མེ་
 འབྲས་དགེ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཚུལ། དགོན་པ་གཞན་དག་ལ་འང་ཐོས་བསམ་

འཆད་ཉན་ཡོད་མོད་ཀྱང་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཆོད་པ་དང་། ལུ་
ཐག་ཆོད་པ་མེད་ཚུལ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་བྱས་ན་དང་
སོར་གདན་ས་དེ་དག་ཏུ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོས་བསྟན་པར་
བསམས་ནས་ཞུས་པ་ལས་རང་ཉིད་སེར་བ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞེན་
གོག་གིས་ཞུས་པ་མིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་དོ།

ཆགས་སྤང་གོམས་བས་གཞན་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་སྤོད། །ཐུག་དོག་གོམས་
བས་གཞན་ལ་སྤོད་སྤྱོད་འདེབས། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱི་བ་དུ་མར་ཆགས་སྤང་
ལ་གོམས་བཞེད་བར་གིས། སེར་དང་། འབྲས་སྤངས། དགེ་ལུགས་པ་དང་། ཉིང་
མ་བ་ཞེས་སོགས་སྤེའི་ས་སུ་བཅད་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་བསྤོད་ཅིང་གཞན་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་ལ་སྤོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་དོག་ལ་གོམས་བཞེད་བར་
གིས་གཞན་ལེགས་པ་ཞིག་མཐོང་ན་དེ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་བྱས་སོ་
ཞེས་སྤོད་འདོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱོད་པ་འདེབས་པ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་པར་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་བཞེད་
དག་བདག་གཤེད་མཉེ་ཅེས་དང་།

འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལས་འཕྲོས་ནས། དེར་དུས་རྒྱུང་མ་བར་
རྣམས་པ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པ་སོགས་ལ་དགག་
སྤྱོད་ཅུང་ཟད་མཛད་ཅིང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་གཞན་ལེགས་པ་ཞིག་
མཐོང་ན། དེ་མི་བདེན་ཏེ། ཁོས་སྤང་འདི་དང་འདི་འབྲས་ཞེས་སྤྱོད་པ་འདེབས་
པ་མཆིས་མོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ལེགས་ཉེས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་
ཆ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་སྤང་བྱས་ཆད་ལ་ཆ་གཞོག་དགོས་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་

སོགས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོར་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐ་ཤེས་
བ་མཛད་ཚུང་བ་ཤིས་ལ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེད་བ་འདེབས་དགོས་པར་
ཐལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ།།

སྤྱི་བ་གཉེར་མ་བྱས་རྒྱ་ཆེན་ཁྱད་དུ་གསོད། །སྤྱི་མ་མ་བསྐྱེད་ལྷང་ལ་སྤོང་
བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི་སྤར་ཁུས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤོང་བ་གཉེར་བྱེད་མ་སྤོང་བའི་
གན་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་མདོག་ཁ་ཡང་ཉུང་དུ་ཞིག་ལ་སྤོང་བ་གཏོང་
བ་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྤོང་མ་ཆུང་པས་དེ་དག་གིས་ཐན་མི་ཐོགས་སྤྱི་
དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་སྤོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་སྤྱི་མ་མ་བསྐྱེད་བར་
རང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་འདི་འབྲ་བ་ལ་ནི་
ཁྱིད་ལྷང་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། ང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཆད་ཐུབ་པ་འདུག་ཅེས་
རང་ཆོད་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷང་ལ་སྤོང་བ་སྤྱི་དེ་འབྲ་བ་ནི་ནམ་དུ་
ཡང་མི་རུང་བས་ཁྱིད་དང་ལྷང་རྒྱན་སོགས་གལ་པོ་ཆེར་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་ལྷང་ལ་སྤོང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་བར་མཛོང་
ནས། ལྷང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་ག་ཤིང་མའི་x ཅེས་དང་།

སྤྱི་སྤོང་མི་འཆད་རང་བཟོ་རྩན་དུ་སྤྱི་ག། །དག་སྤང་མ་འབྱོངས་ལ་བ་ཆད་
འབར་ཤི་མང་། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་སོགས་འཆད་པ་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷང་སྤྱི་སྤོང་རྣམས་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་དགོས་པ་
ལ། དེ་ལས་ཐོག་སྤྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྤང་དང་མི་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་བྲག་ལོག་ཞིག་
ནས་གཉེར་བཏོན་ཚུལ། གནམ་ཡིག་བྱུང་ཚུལ་སོགས་རང་བཟོ་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་
བརྩན་དུ་བསྤྱིགས་ནས་བཤད་པ་དང་སངས་ལྟར་ཡོང་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་དག་སྤང་མ་འབྱོངས་པའི་དབང་གིས་དགོས་རྒྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སོགས་འདི་ཡིན་
འཆད་རྒྱ་མེད་པར་ལབ་ཆད་གཞན་ལ་བྱར་བ་དང་སྤྱན་འབྲེན་གྱི་དག་(སྤྲལ་གིས་
འབར་གྱི་མར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་པར་མཐོང་ནས། སྤང་
བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཅེས་དང་།

ཆོས་མིན་ལས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པར། །ལེགས་བཤད་ཡོངས་ལ་སྤྱན་
འབྲེན་སྤྱ་ཆོགས་གཏོང་། །ཞེས་བ་ནི། སྤང་པར་འོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་ཆོས་དང་
མི་མཐུན་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིང་ནས་དང་
དུ་ལེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྤྱོན་པའི་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྱན་འབྲེན་
སྤྱ་ཆོགས་གཏོང་བ་སྟེ། དེར་དུས་རྟིང་མ་བར་རྣོམས་པ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་པའི་
ཆོས་ནི་བྱ་ནས་མཁར་འཕྱར་བ་ལྟར། ལྟེན་ལྟེན་གྱི་ངར་དུ་མི་ཆེ་བད་པ་ལས་ས་ལ་
འབབ་མི་སྤུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྤྱན་འབྲེན་གྱི་ཆོག་གིས་ལས་ངན་
བསགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་མཁན་རང་གཅེས་གཛིན་དུ་མཐོང་ནས།
སྤང་བྱེད་རྟོག་པའི་x དག་བདག་གཤེད་མའི་x ཅེས་དང་།

ངོ་ཆའི་གནས་ལ་ངོ་ཆར་མི་འཛིན་པར། །ངོ་མི་ཆ་ལ་ངོ་ཆའི་ཆོས་ལོག་
འཛིན། །ཅེས་བ་ནི། ཆོས་མིན་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
ངོ་ཆ་ཞིང་སྤང་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ངོ་ཆ་བར་མི་འཛིན་
པའི་ཁར་ད་དུང་ངོ་སོར་བྱེད་ནས་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དག་ཆེ་འདི་རྣོས་བཏང་
ནས་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་སྤྲུབ་བྱིར་གོ་ས་དང་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་བཞག་སྟེ་
ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་མི་རྣམས་ལ་ནི་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་འཛིན་མི་རུང་བའི་

ཁར་གིན་ཏུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དགོས་ནའང་། དེ་ལས་སྡོག་སྟེ་འདིས་ནི་གོ་
ས་དང་ཡོངས་སྟོན་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་མཐའ་དག་བཞག་ནས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་
བྱེད་བ་ཐ་ཆད་དོ། །ཞེས་ངོ་ཆ་བའི་ཆོས་སུ་སེམས་ནས་ལོག་བར་འཛིན་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་མཐོང་ནས། སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་དག་བདག་
གཤེད་མའི་ཅེས་དང་།

བྱས་ན་རྒྱུད་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་བར། །མི་རིགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་བ་
ཡི། །ཞེས་བ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་བའི་རྣམ་
གངས་ནི་ཆེས་ཆེར་མང་བ་བརྗོད་གྱིས་མི་ཡང་བར་གཞིགས་བས་ད་ནི་བསྐྱས་
ནས་བསྐྱན་བར་བཞེད་དེ། མདོར་བསྐྱུ་ན། བྱས་ན་རྒྱུད་བ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
བྱེད་མཐེན་བ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་རྣམ་བར་དག་བ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་།
ཐོགས་མ་མེད་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་སྤྲིག་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་
ཐམས་ཅད་ལ་ངམ་ངམ་བྱགས་གྱིས་འཇུག་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་དག་པོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་བར་མཐོང་ནས་སྤར་
བཞིན། སྤང་བྱེད་རྟོག་བའི་དག་བདག་གཤེད་མའི་ཅེས་གསུངས་པའོ།

དེ་ལྟར་གོང་ནས་འདིའི་བར་དུ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་གྱི་རིམ་བ་མཐའ་
ལས་བ་རྒྱས་བར་བསྐྱན་ནས་འདི་ཉིད་དེས་བར་འཛོམས་དགོས་བར་མཐོང་ནས་
སྤར་ཡང་ཁྱོ་པོ་ཆེན་པོ་གཤེད་རྩེའི་གཤེད་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་བ་ནི། ཞེ་མ་
བདག་ལྟའི་འཕོང་པོ་འཛོམས་བ་ཡི། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུམ་པ་མཐུ་སྟོབས་
ཅན། །ཞེས་ཉེ་ཞེ་མ་ཞེས་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་དེ་
དག་མཐོང་བའི་སྟོན་སམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཁྱོ་པོ་ཆེན་པོ་གཤེད་

རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་བཞིན། །བདག་ལྷའི་འགོང་པོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་འཛོམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་བྱུང་བས་ན་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞི་ཅ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་བདག་ལྷའི་འགོང་པོ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བས་བྱང་དོན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་
 ཤར་བའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 བ་དེ་ཁོ་ནས་བདག་འཛིན་འཛོམས་པར་མི་རུས་ན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་སྟེ་
 དེས་དོན་གྱི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 མངའ་བའི་དབང་གིས་བདག་འཛིན་བྱུང་ནས་འབྲིན་པའི་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་ཕུལ་
 དུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པས་ན་མཐུ་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ།

བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཆ་དབྱུག་ཐོ་ཅན། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ལན་གསུམ་
 གྲུང་ལ་སྒྲོང་། །ཞེས་བདག་འཛིན་དེ་གང་གིས་འཛོམས་པར་བྱས་ན་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཛོམས་པས། དེ་ཡང་བདག་མེད་ཅེས་བས་ཐུན་
 ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་བསྟན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་བས་དེ་ཡང་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྒྲོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་བྱེ་མར་
 འཐག་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ཕྱིར་མཚོན་ཆའི་ནང་ནས་དབྱུག་ཐོའི་རྣམ་པར་ཤར་

བཤམ། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་སྤྱ་སྤྱར་ནས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་
ལན་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲོར་བ་ནི། གཞོམ་བྱ་བདག་འཛིན་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་
བདག་གཅེས་འཛིན། དེ་གཉིས་ཆར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་སྤྱང་དང་བཅས་
བ་གསུམ་ལ་སྒྲོར་བཤམ། ཡང་ན་འཛོམས་བྱེད་སྤྱ་ལུས་འོད་གསལ་རྒྱང་འཇུག་
གསུམ་མཆོན་ཕྱིར་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། །

རྩམས་སྐབས་ཆེན་པོས་དག་འདི་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྲུག་
མཆོན་ནམས་འབྱར་བ་དང་། མཆེ་བ་གཅིགས་བ་དང་ཞབས་བརྒྱར་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་པའི་རྩམས་སྐབས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དག་པོ་འདི་
ཉིད་བསྐྱེད་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྟོག་ངན་གཞོམ་
དུ་གསོལ། །སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ལས་ལ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་འདི་ལ་ནི་ལས་
ལས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཟེར་དགོས་བ་འདྲ་སྟེ། ཟུགས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་
བསྐྱེད་ཏེ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ལས་ངན་པའི་འཛིགས་བ་ལས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་བར་བདག་འདི་བརྒྱག་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་ནི། ད་ནི་བདག་གཅེས་
འཛིན་འདི་ཉིད་དགའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན་དེས་བར་ཏེ་ཐེ་ཆོས་
མེད་པར་བརྒྱག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཅེས་པའོ། །

འཁོར་བའི་ས་ལ་དུལ་མཆིས་བ་ཀུན། །བདག་འཛིན་འདི་ལ་དེས་བར་སྤྱང་
དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་ནི། དེ་ལྟར་བས་ན་འཁོར་བའི་ས་འདིའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
ནམས་ཀྱི་དུལ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་མཆིས་བ་མཐའ་དག་བདག་གཅེས་འཛིན་འདིའི་
ཐོག་དུ་དེས་བར་སྤྱང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིའི་སྐབས་སྤྱ་སྤྱར་བཞིན་

གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱོམས་ཏེ། རང་གི་སྤྱ་བྲག་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཤུག་དང་། མཚོན་དང་། ཐོག་དང་།
 བད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དྲངས་ཏེ་སྤྲིང་ནང་གི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་
 སྤྲངས་པས་དེ་ཉིད་གཏན་མེད་ཏུ་བརྒྱག་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གང་ལ་
 ཉོན་མོངས་ཤུག་ལྡེ་ཅི་མཆིས་པ། །རིགས་མཐུན་འདི་ལ་ངེས་བར་སྤྲང་ཏུ་གསོལ། །
 ཞེས་ཏེ། གང་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་སྤྱབས་འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་ལ་མཆིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཇུག་པས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཤུག་ལྡེ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་མཐུན་གྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདིའི་ཐོག་ཏུ་ངེས་བར་
 སྤྲང་ཏུ་གསོལ་སྤྲོས་པའི་སྤྲོ་ནས་སྤར་བཞིན་གཏོང་ལེན་སྤྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 འདིར་རིགས་མཐུན་ཞེས་སྤྲོས་དགོས་པ་ནི། རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་ནི་ལེན་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་སོགས་མེད་ལ། དེ་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་
 ཉིད་དང་ཕན་ཚུན་དུ་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱུར་རིགས་མཐུན་སྤྱི་སྤྱི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིགས་མཐུན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིང་ཏུ་
 ངེས་བར་བྲངས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

འདི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་བར་རིག་པས་ངོས་ཟེན་
 ཡང་། །ད་དུང་འདི་ཡི་ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ན། །འཛིན་མཁན་འདི་ཡང་
 བརྒྱག་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་བླ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་

ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རིག་པས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་གྱུར་ནའང་།
 ད་དུང་འདིའི་ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་གས་འཛིན་ཅིང་
 རྒྱབ་ལ་ལངས་པར་བྱེད་ན་ནི་འཛིན་མཁན་འདི་ཡང་ངེས་པར་བརྒྱག་པར་འཛིན་
 དུ་གསོལ། ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་སེམས་བརྒྱག་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། འཛིན་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་གཞུགས་ཕྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས་བརྒྱག་པར་མཛིན་དུ་
 གསོལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

ད་ནི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདལ། །སྟེ་འགྲོ་གཞན་ལ་བཀའ་འཛིན་ཆེ་
 བར་སྒྲོམས། ཞེས་ད་ནི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་
 ཉིད་གཅིག་ཕྱ་ལ་གདའ་བར་བྱ་ཡི་གཞན་སྟེ་ལ་ཡང་གདའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། སྟེ་
 འགྲོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བཀའ་འཛིན་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་སྟེ་
 བ་སྟོན་མ་དགེ་བ་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་དེ་ནི་ངེས་པར་སྟེ་
 འགྲོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་མཆོན་པའི་བཀའ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་
 རྣམས་བསམས་ནས་ཟིན་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་འདོད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་
 ལེན། །བདག་གི་དགེ་བ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྟོ། ཞེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་
 གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
 རྒྱུད་ཉིད་དུ་ལེན་པ་དང་། བདག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་
 འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུར་བསྟོ་དགོས་པར་མཐོང་
 ནས་སྤར་བཞིན་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་པ་དང་།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས། །དུས་གསུམ་བགྱིས་བ་བདག་
 གིས་སྦངས་བ་ཡིས། །མ་བྱ་དུག་གི་མདངས་དང་ཐུན་བ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་བྱང་

རྒྱལ་ཁོག་གི་སྤྱི་འགྲུལ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་བ་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱིས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་།
 མ་འོངས་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུ་བགྱིས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་རྒྱུད་སྟེར་དུ་བྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྟར་མ་
 བྱས་བཅན་དུག་ཟོས་པ་ན་ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཁར་སྒྲོ་མཛོད་པར་
 བཟུག་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་པར་འོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 ཡང་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྲུ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུད་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཟུང་བའོ།

བདག་གི་དགེ་ཅ་འཁོར་ལ་སྦྱིན་པ་ཡིས། །བྱ་རྒྱུ་དུག་ཟོས་སྤྲོན་གྱིས་གསོས་
 ལྟར་ཤོག། ཅེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྦྱིན་ཞིང་བསྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་དག་
 གིས་དུག་ཟོས་ཏེ་ཤི་བ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནམས་རྒྱ་དང་སྤྲོན་སོགས་གྱིས་གསོས་
 པར་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་མཉམ་བས་དགེ་བའི་སྟོག་ཅ་ཆད་
 པར་ཉེ་བ་ལས་གསོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལུས་
 རྟོབས་རབ་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་པར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་དང་། རྒྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐར་
 པའི་སྟོག་བརྒྱུད་ནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་
 ཏེ། རྒྱལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཅན་སྟེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྟོག་ཆད་དུ་ཉེ་བ་
 ནམས་བདག་གིས་བརྒྱུད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིང་མོར་མ་ཁོན་པར་

བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྒྱར་དུ་ཐོབ་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་སློན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད་གསུངས།

ནམ་ཞིག་བདག་དང་པ་མར་གྱུར་བ་རྣམས། །འོག་མིན་གནས་སུ་བྱང་རྩབ་
མ་ཐོབ་བར། །འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་ལས་ཀྱིས་འབྲམས་པ་རྣམས། །ཐན་ཚུན་གཅིག་
སེམས་གཅིག་གིས་འཛིན་བར་ཤོག་ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སློན་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སློང་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་བདག་དང་པ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་
པ་འོག་མིན་ཀྱི་གནས་སུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སློན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་
སོགས་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་ལས་ཀྱིས་འབྲམས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་
སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཞི་ནས་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་འཛིན་པའི་
སློང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་པན་ཚུན་དུ་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སློང་པ་རྒྱབས་
མ་ཆེ་རྒྱར་དུ་རྩྭགས་པའི་གྲོགས་བྱེད་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སློན་པའོ། །འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་འོག་མིན་དེ་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གནས་འོག་མིན་དེ་ལ་བྱེད་བའམ། ཡང་
ན་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་གོང་
ན་ཐོབ་བྱ་གཞན་མེད་པས་ན་འོག་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་
བདག་དང་པ་མ་ཞེས་པའི་གསུང་བཤད་ལས་འགྲོས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་འཁོར་པའི་གནས་སུ་ཇི་ཅམ་གནས་དགོས་ཀྱང་བཟོད་སྟམ་
པའི་སེམས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་ཉིད་འཁོར་བར་
ལུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་

མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྱད་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་
སོགས་ཀྱང་བཀའ་ལྟུང་།

དེ་ཆེ་འགྲོ་བ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་བདག་གིས་ཡོངས་
ཁྱལ་ས་ནས། །སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བ་མ་ཉམས་བར། །ངན་སོང་སྤྱག་
བསུལ་བདག་གིས་འདྲོངས་བར་ཤོག །ཅེས་བ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་སྤྱད་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཆེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་
ཡོད་པའི་ཤིག་གཅིག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་འདོད་
ལྡན་མཐོངས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
འཇུག་པ་དང་། ཁྱལ་ས་ནས་ཀྱང་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་
ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤྱད་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་འགྲོ་
བ་དེ་དག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱངས་པ་ལ་སྤྱ་
ལ་ཡང་རོགས་མི་འཛོལ་བར་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་ངེས་པར་འདྲོངས་པར་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་སྤོན་པའོ།

དེ་མ་ཐག་དུ་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས། །བདག་ལ་སྒྲ་མའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་
ལྟར་ཉེ། །མཚན་ཆ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཉྱལ་ཆར་དུ་གྱུར། །གནོད་པ་མེད་པར་ཞི་བདེས་
བསིལ་བར་ཤོག །ཅེས་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱིར་དུ་དཔུལ་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆས་ཆོས་
མེད་པར་ཁྱལ་ས་ན། དེ་མ་ཐག་དུ་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་མི་བསྐྱུན་བ་དེ་དག་རྣམས་
ཀྱང་གནོད་འཛེའི་བསམ་པ་ཞི་ནས་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲ་མའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པར་གྱུར་
ཉེ་དང་བ་དང་གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས། གྱེ་མ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་འདྲ་བའི་

གནས་ངན་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཏེ་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེས་གསོལ་བ་ན། དེས་ཀྱང་བདག་
 བོ་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་འདི་དག་འདྲེན་ཕྱིར་འདིར་
 ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་བས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བརྩེད་བ་དང་
 བཅིངས་པ་རྣམས་རང་ལྷགས་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྤྱོད་འཇུག་གི་
 སྤྱོད་ལམ་གསུངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། དཔུལ་སྤང་དེ་དག་གིས་མཚོན་ཆའི་
 ཆར་ཕབ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་
 གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཁར་བསིལ་བའི་བདེ་བ་རྟེན་ཅིང་བྱུང་བར་དུ་ཡང་
 བསིལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཞི་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱུད་
 ཡོངས་སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་སྤྱོད་བ་དང་།

ངན་སོང་བ་ཡང་མངོན་ཤིས་གཞུངས་ཐོབ་ནས། ལྷ་མའི་ལུས་སྒྲངས་བྱུང་
 ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །བདག་གི་རིན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་གསོས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་
 ལ་སྒྲ་མར་བརྩེད་ནས་བསྐྱེད་བར་ཤོག། ཅེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་གི་མཐུ་ལས་
 ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ངན་སོང་ན་འདུག་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མོད་ལ་ཡང་
 གཞུངས་དང་མངོན་བར་ཤིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཐོབ་བ་དང་། ལྷ་
 དུ་དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་མ་ཐག་དུ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་རྣམས་བར་དག་པ་
 ཐོབ་ཅིང་། རྟེན་དེ་ལ་ཡང་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སོགས་དོན་དུ་མི་གཉེན་བར་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱོད་པ་མར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་བཞིའི་
 ཉམས་ལེན་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བདག་གིས་ངན་སོང་གི་
 གནས་ལས་བྱངས་པའི་རིན་ལན་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་
 ཆའི་ཆོས་ཀྱིས་གསོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལམ་ཕྱིན་

ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་
སྒྲ་མར་བརྩེད་ནས་བསྟེན་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་ཏེ་རིང་མིན་ས་ལམ་གྱི་
བཀོད་པ་མཐར་བྱིན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ།

དེ་ཆེ་མཆོ་རིས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་དང་མཚུངས་པར་བདག་
མེད་རབ་བསྒྲོམས་ནས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། །མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་ཤོག །ཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ངན་སོང་གི་འཕྲོ་བ་རྣམས་སྤྲོ་མ་ཟད་
མཆོ་རིས་སྤྲོ་གཏོགས་པའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གིས་འཕྲོ་བའི་དོན་བྱེད་
པ་དེའི་ཆེ་ན། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོད་པ་དང་མཚུངས་པར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རབ་དུ་བསྒྲོམས་པར་བྱས་ནས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་དང་
ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་བདེ་བ་གང་ལའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་
ལའང་མ་ཆགས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་
ཐམས་ཅད་སྤང་ཅོམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་སྟེ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་
ལ་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་དང་ཞི་བདེ་ཞེས་འདུག་ཀྱང་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་
དང་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཆད་དཔེ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་འདུག་པས་གསུང་
བཤད་དང་མཐུན་པར་བཀོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་འདི་རྩི་རྩེ་མཉམ་པར་འགྲུར། །
ཞེས་པ་ནི་སྤང་གོང་དུ་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དག་པ་
བལྟས་ནས་འགོག་པའི་ཐབས་ཚུལ་འདི་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྤྲོ་སྒྲུངས་ན་
དག་དེ་རྩི་རྩེ་མཉམ་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྤྲོ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
བྱས་ན་རྩི་རྩེ་མཉམ་པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་རྟོག་ཚམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲངས་ན་ནམ་རྟོག་ཚམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ཡང་ནམ་རྟོག་
 ཡིན་ཆད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་རན་པ་
 རྣམས་ལ་བྱེད་པའོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བདག་མེད་གོམས་ལྟར་ནས། །གཞུགས་
 སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་ཅི་སྟེ་ཚོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་
 འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་གྲངས་ན། གཞུགས་སྤྱི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་ན་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་འགོག་པར་མི་རྩས་པས་ན་དེས་པར་ཚོབ་
 པར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་པའོ།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གཅེས་འཛིན་སྟོན་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་དང་། གཞན་གཅེས་
 འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཅ་བར་བལྟས་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་ཉམས་ལེན་ལ་
 རྟོ་རུས་བྱག་པར་འབད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་ཁོང་ནས་བྱང་རྒྱལ་
 མཆོག་རྩ་མེམས་བསྐྱེད་དེ་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ལ་འབད་དགོས་
 པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྩོམ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་མེམས་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
 པའི་ཆེ་གཤོག་པ་ལ་གཅིག་གིས་འཕྱར་བར་མི་རྩས་པས་གཤོག་པ་གཉིས་ལྟན་
 དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་དང་རྒྱང་དུ་མ་འབྲེལ་ན་འཁོར་
 པ་ལས་འཕགས་པར་མི་རྩས་ལ། དེའི་དབང་གིས་ལྷ་མ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡང་
 དང་པོར་ལྟ་བ་མེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་གིས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

སེམས་འབའ་ཞིག་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་། དངོས་སུ་ཡང་རང་གི་སྤྱུ་
 ལུས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཤིང་གིས་བཅད་དེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མཛད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོད་
 ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་ས་དང་པོ་བརྟེན་པར་གྲགས་པས་དབྱུ་མ་བ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་གཟིགས་པའི་ཆེན་འང་སངས་རྒྱ་ལ་ལ་བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱི་སེམས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་མེད་དུ་མི་རྒྱུད་པར་གཟིགས་ནས་འདི་མན་ཆད་
 གྱིས་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོད་ས་རྒྱུ་རྣམས་བསྟན་བ་སྟེ། དེ་ལ། ཀ་ཡེ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ།

ཀ་ཡེ་ཞེས་རང་ཅག་ལ་པོས་ནས། གོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་དང་།
 བདག་གཅེས་འཛིན་དང་། འཛིན་ལུལ་གྱི་བདག་ཅེས་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་
 བྱིར། ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲང་ཅམ་
 མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
 བཤད་དངོས་སུ་སྤྲོད་བ་ཡིན་ཞེས་མི་བརྟོག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བརྟོག་བ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་སྤྲོད་བ་ཉིད་
 ཡིན། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་སྤྲོད་ཅམ་དུ་ཤོར་དོགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 གནད་ལ་གལ་པོ་ཆེར་འཛིན་པའི་སྤྲོད་དུ་དེ་ལྟར་བརྟོག་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་འདི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སུ་བ་ན་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
 པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མི་དགོས་པར་ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་དངོས་སུ་སྤྲོད་བ་ཡིན་
 ཞེས་མ་གསུངས་པ་ཡིན།

རྟེན་འབྲེལ་སྟོས་པ་རང་རྒྱགས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཆལས་སོགས་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་

ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ལས་རང་ཚུགས་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་
 ཚུགས་མ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཁོ་པོ་རང་ཡང་མིག་གསལ་པོ་ཞིག་
 ཡོད་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་མོད་ཀྱང་། དེ་མི་གསལ་པོ་པའི་དབང་གིས་རང་
 ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་ཀུན་གྱིས་གོ་
 བདེ་བར་བརྟོན་ན། དཔེར་ན་ད་ལྟ་བཞི་སྤེའི་སྣོད་འཕྲུར་ཞེས་པ་འདི་ཡང་། ཀ་བ་འདི་
 རྣམས་དང་། ཅིག་པ་དང་། གཤུང་མ་དང་། སྤྱུག་གི་འདུ་ཁང་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་
 དེ་རྣམས་ཚོགས་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་གྲུབ་པ་ལས། དེ་དག་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་བཞི་
 སྤེའི་སྣོད་འཕྲུར་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས།

ཐར་བསྐྱར་ཚུར་བསྐྱར་རྩན་སྤྱང་སྤྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུགས་
 ཐུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཐར་བསྐྱར་ཚུར་བསྐྱར་ཅི་ཡང་ཉུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ད་ལྟར་རང་ཅག་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འདི་ཡང་སྤྱི་མ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱི་བ་
 པའི་ཆེ་འཕེལ་པ་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་། རང་རེས་ཀྱང་འཕེལ་པོར་ངོས་འཛིན་མོད། དེའི་
 རེས་སུ་སྤྱིན་རྣམས་སོ་སོར་དེངས་པའི་ཆེ་སྤྱང་གྱི་དེ་ལས་ལྡོག་ཏུ་སྤྱིན་དང་བུལ་
 པའི་ངོ་ཐོར་ཚུར་བསྐྱར་ཉུས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་མིང་དང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་སྤྱིང་ནས་མ་གྲུབ་པ་རྩན་པའི་སྤྱང་པ་སྤྱི་མ་དང་
 འབྲེལ་པའི་དོན་ཡིན། མགལ་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་པ་
 ནི། སྤྱིང་མགལ་དུམ་གྱི་མེ་ཞིག་བར་སྤྱང་ལ་སྤྱང་བར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ། སྤྱང་ཅིག་
 སྤྱི་མའི་རེས་སུ་བྱི་མ་བར་མེད་དུ་མཐུད་པའི་དབང་གིས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མེ་དམར་
 པ་སྤྱར་རེ་བ་ཞིག་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར། རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དོན་སྤྱོད་ནས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་མགལ་མེད་གཙུག་པ་རྟེན་དང་
 མཚུངས་པའི་དོན་དང་། རྩ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་སྤྱིང་པོ་མེད། །ཅེས་པ་ནི། རྩ་
 བར་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་སྤྱོད་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་ནང་རྩ་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་
 རྩེན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འབྲེལ་འབྲོ་བའི་སྤྱིང་པོ་གཏན་ནས་མ་མཆིས་པ་བཞིན་དུ།
 རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྒྲིག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་རྩེན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འཇིག་པར་
 འགྱུར་བས་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་།

སྤྱ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་པ་སྤྱིང་པོ་མེད། །ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩེ་ལྷ་བ་ནི་སྤྱལ་
 དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱང་ན་ཡང་མཐུབ་པོ་སོགས་གྱིས་སྤྱལ་ཅམ་བྱས་ན་ཞིག་འབྲོ་བ་
 ལྟར། རང་ཅག་གི་ཆེ་ཡང་རྩེན་དང་མ་འབྲུད་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་མཆིས་
 ཀྱང་འཆི་རྩེན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་གིས་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ན་ཡུན་དུ་གནས་
 བར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷག་སྟེ་
 བཞིན་དུ་བརྟུང་ན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། ལྷག་སྟེ་རྩེ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་
 བའི་ཆེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་རྩེ་དུ་བརྟུང་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དངོས་
 པོ་ནམས་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་ཆེ་ཡོད་ཡོད་འབྲ་ཡང་རྩེ་དུ་བརྟུང་བ་དང་
 འབྲ་བར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་པའི་དོན་དང་། སྤྱིག་རྩེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱང་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་དབྱར་དུས་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་
 དང་། བྲེ་མ་སྤྱོད་དང་། སྤྱེ་པོའི་མིག་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་ལས་སྤྱིག་རྒྱར་གྲགས་
 པ་རྩ་དངོས་སྤྱོད་རྩེ་ལྷ་བ་ཞིག་མཐོང་མོད་ཀྱང་དེའི་རྩེ་དུ་སྤྱེ་བས་ན་རྩེ་མིགས་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱང་ནས་བརྟུས་ན་རྩེ་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱག་གམ་
 སྤྱམ་པའི་མཐོང་མཐོང་སྤྱང་སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩེ་རྩེན་སོགས་གྱིས་ཆོས་ནམས་

ཀྱང་དབྱུང་ན་ངོ་པོས་བྱུབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་མ་དབྱུང་པར་སྤང་ཅམ་དུ་བཞག་ན་
བདེན་བདེན་ལྟ་བུའི་མཛེས་པར་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

མེ་ལོང་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་བདེན་བདེན་པའོ། ། ཞེས་པ་ཡང་། མེ་ལོང་
གཡལ་དག་པ་དང་། སྤྲེས་བུའི་བྱང་བཞིན་གཉིས་ཚོགས་གྱི་བར་དུ་སྤྲིབ་བྱེད་
སོགས་གྱིས་མ་སྤྲིབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་གི་ནང་
དུ་འཕྲིག་པས་དེའི་ནང་དུ་བྱང་བཞིན་དངོས་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྤང་ཡང་
དོན་ལ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་བདེན་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་
ལྟར་ནས་བྱུབ་པ་རྟ་རྟ་བརྒྱ་སྤྱོད་དུ་བཤགས་པའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། སྤྲིན་
དང་ན་བྱུན་བཞིན་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའོ། ། ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་བར་སྤང་དུ་སྤྲིན་ཡིང་
བཞེན་པོ་དག་སྤང་བའོ། ། ཇི་ཞེད་པ་ལ་ན་བྱུན་སྒྲུག་པོ་འབྲིགས་པ་རྣམས་ལ་
སྐབས་ཐོབ་དེར་བལྟས་ན་རེ་ཞིག་སྤྲོད་སྤྲོད་པའོ་བར་སྤང་ཡང་སྤྲོད་ཅིག་ལ་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདུས་བྲས་རྣམས་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་
ན་སྤྲོད་པ་ལྟར་མཆིས་ཀྱང་བརྟགས་ན་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་མི་སྤྲོད་པར་སྤྲོར་
དུ་འཛིག་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །

དགྲ་བདག་གཤེད་མ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོད་ཡོད་པའི་ལྟ་ནམ་ཡང་ཡོད་
མ་སྤྱོད་། ཞེས་ཏེ། བོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་དེ་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དགྲ་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་། དེས་བསྐྱོས་པའི་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་བདག་གཅེས་འཛིན་
དང་། བྱགས་ལ་འཛིན་ཡུལ་གྱི་བདག་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱང་
ད་ལྟ་འབྲུལ་བའི་སྤང་ངོར་བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཡོད་ཡོད་པའོ་ན་ཡང་དོན་ལ་བདེན་པར་
བྱུབ་པ་རྟལ་ཅམ་ཞིག་དུས་ནས་དུའང་ཡོད་མ་སྤྱོད་པ་དང་། བདེན་བདེན་པའོ་སྟེ་

གང་དུའང་བདེན་མ་ཐོང་། །ཞེས་པ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བདེན་བདེན་རྟག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་
 གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མ་ཐོང་ཞིང་། སྤང་སྤང་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཡུལ་
 ལས་འདས། །ཞེས། བདག་གོ་ཅེས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅེས་སོགས་རང་ངོས་
 ཉན་ཚུགས་བྱུང་བ་ལྟར་ལྟར་སྤང་ན་ཡང་གློ་ལུལ་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
 པས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་ངོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་མ་ཐོང་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་
 དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གློ་འདོགས་དང་སྒྲིབ་འདེབས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 ་པ་ན་གློ་འདོགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་སོགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནོ།།

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཁོར་བར་
 འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 བདེན་པར་མ་བྱུང་བས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 དེའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་གནས་སུ་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོང་བ་
 སོགས་ཀྱང་སྤང་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ལས་པའི་གློ་ནས་དོན་དམ་པ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ།།

༡༡

ཆོས་ཐུན་བཅུ་གཅིག་པ།

༥ ཆོས་ཐུན་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ། རྗེའི་ཉམས་མགུར་ལས། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། དལ་འབྱོར་སྐོབ་པ་དོན་དང་ལྷན་པར་
བྱས། །རྣམ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་འབྲེལ་རགས་བསྐྱུས་སྒྲུབ་ནས་དངོས་
གཞིའི་བཤད་ལུང་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་ནས། འདི་ན་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་། །
རྒྱ་ནང་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར། །ལས་འབྲས་འདི་ནི་རྒྱན་བ་སྒྲ་ཆོགས་
བཟ། །སྤང་བ་ཅམ་དུ་རྒྱང་དོར་བྱའོ་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་སང་ཞུས་པ་དེ་
ཡན་ཆད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་དུ་
མའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། འོ་ན་ཐ་སྤྱད་ཅམ་དུ་འང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྤང་ཅམ་དུ་བྱུང་བཤས་ཅད་
འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་མན་ཆད་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་འདི་ན་སྟེ་བདག་དང་བདག་འཛིན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་དུ་མར་
སྤང་བ་འདི་དག་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་
ཡང་། དཔེར་ན་རྒྱ་དངས་པ་དང་། བར་སྤང་གི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཆོགས་
པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རང་གཞུགས་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
ལྟ་བུའི་གཞུགས་བརྟན་བསྟོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འགོག་པར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་འདི་དང་འདི་འབྲུང་ཞེས་པའི་ལས་
འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་དོན་ལ་བདེན་པར་ས་བྱུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱན་པ་ཅམ་དུ་སྒྲ་

ཚོགས་སུ་བཀྲ་བ་སྟེ། ཅིར་ཡང་འཆར་བ་འགོག་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
སྒྲུང་ཅམ་དུ་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བས་ན་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ནམས་མ་འཆོལ་བར་
བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཨང་ཞེས་རང་ཅག་ནམས་ལ་བརྟེ་བས་
འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

མི་ལས་ཡུལ་དུ་ལ་མའི་མེ་འབར་ཆོ། །རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆ་བས་འདིགས་
བ་ལྟར། །དཔྱལ་ཁམས་ལ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་། །བཙེ་བསྟེགས་
ཚོགས་ལ་འདིགས་བས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྟེ་སྟེ་བྱ་འགའ་ཞིག་
གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྟོན་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ལ་མའི་མེ་རབ་དུ་འབར་ཏེ་
རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པའི་སྤང་བ་བྱུང་སྟེ་དངོས་སུ་ཡང་སྤྲད་འབྱིན་པ་
དང་ལུས་ལ་རྩལ་བ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ནམས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ན་མའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པས་དོན་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་རང་གི་དོར་
ལུས་ལ་ཆ་བའི་སྤང་བ་དང་། སེམས་ལ་འདིགས་སྤང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་ཁམས་དང་། སོགས་ཁོང་ནས་ཡི་དྲགས་
དུང་འཁོ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་
ས་གཞི་དང་། མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་དོན་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བ་
རྩལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་མོད་ཀྱང་། ལས་ངན་བ་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་དོར་
འགོག་མི་རུས་པར་མ་ཟད། བཙེ་བསྟེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཀྱང་བསྟོན་
མེད་དུ་སྒྲིང་རྒྱ་ཡོད་པས་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པའི་ཚོགས་དེ་དག་
ལ་འདིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་སྟོན་མེད་རྒྱ་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནམས་ལ་མི་
འབྲུག་པར་ངེས་པར་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

གཞན་ཡང་འདིའི་གསུང་བཤད་ལས་འཕྲོས་ནས་དཔྱལ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་གིས་པའི་ལས་སྤང་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་གང་ལས་
 བྱང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱི་ག་སེམས་ཡིན་པ་ཐུབ་པས་གསུངས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འགྲེལ་དང་སྤང་ཙམ་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་མ་
 ཟད་ལས་ངན་པའི་དབང་དང་། སེམས་འཁྲལ་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྩོམ་ཅིང་ཡང་སྤང་བ་འགོག་པར་མི་རུས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་། སོལ་པའི་
 བྱ་ཁྲུང་དཀར་པོ་ལ། །དུང་གི་མི་མོ་ནག་མོས་ཞོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འགྲེལ་
 ཀྱང་མཛད་ལ། དེ་ཡང་སོལ་པའི་བྱ་ཁྲུང་དཀར་པོ་དང་། དུང་གི་མི་མོ་ནག་མོ་དངོས་
 གནས་ལ་ཡོད་མ་མྱོང་ནའང་འཁྲལ་པས་བསྐྱེད་པ་དག་གི་རོར་དེ་ལྟར་སྤང་སྤིང་དེ།
 མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྤང་སྤིང་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤིང་། དེ་ལྟར་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པར་བྱས་ན། སོལ་པའི་བྱ་ཁྲུང་
 དཀར་པོ་སོགས་ནས་དུའང་མི་སྤིང་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལའང་སྤྱར་ཏེ་ཤེས་
 དགོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་ལྟུང་ཏེ།

ཆད་པས་འཁྲལ་ཆེ་སྤྱན་ནག་ཡོངས་མེད་ཀྱང་། །གཉིང་རིང་ཕྱགས་སུ་རྒྱ་
 ཞིང་འཇུག་པ་ལྟར། །མ་རིག་ཆོགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་། །ཤེས་རབ་གསུམ་
 གྱིས་འཁྲལ་བ་བསལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ཆད་པའི་ནད་སོགས་ཀྱིས་
 མནར་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་འཁྲལ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ནད་
 མེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་སྤྱན་ནག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་ན་ཡང་།
 ནད་པ་དེའི་རོར་སྤྱན་པ་ཤིན་ཏུ་ནག་པའི་དོང་གཉིང་རིང་གི་ཕྱགས་སུ་རྒྱ་ཞིང་སྤྱན་

ནག་ཤིན་ཏུ་འཚུབ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ཙོ་ལྷ་བྱ་མིག་འགྲིབ་
 ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འདར་འགྲིབ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཆེ་དངོས་གནས་ལ་དུ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅུང་། རང་གི་སྤང་དོར་དུ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འཚུབ་པའི་སྤང་
 བ་འབྱུང་བ་ལྟར། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 བར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་། ར་སྤྲད་ཅམ་དུ་དེ་དག་གིས་ལས་ངན་བ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་
 སོགས་པ་རྩི་སྤྲད་ཅིག་སྤྲད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་ཅམ་དུ་ཤེས་རབ་གསུམ་
 གྱིས་འབྲུལ་བའི་གཙོ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསལ་བ་
 ལ་འབད་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་སྤྲོད་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཁའོན་སྤྲུམ་དང་བཅས་
 བ་གསུམ་མཉམ། ཡང་ན་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་། བསམ་བྱུང་སྒོམ་བྱུང་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་སྒོམ་བསམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་
 ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ་བདག་འཛིན་འབྲུལ་བ་བྱུང་ནས་འབྲིན་པར་
 རུས་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་དུའང་ཐོས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 མེད་དུ་མི་རུང་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རུས་པར་གསུངས་སོ།།

རོལ་མོ་མཁན་གྱིས་མི་ཐང་གྲུ་བྱུངས་ཆོ། །དབྱུད་ན་སྤྲོད་དེ་རང་བཞིན་མ་
 མཆིས་མོད། །མ་དབྱུད་ཆོགས་བས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་འབྱུང་བས། །སྤྱོད་པོའི་སེམས་
 ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལྟར། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་རོལ་མོ་མཁན་ཤིན་

ཏུ་མཁས་པ་དག་གིས་མི་མང་གི་སྒྲིང་སྒྲུར་ཏེ་སྒྲུབ་བྱངས་པ་དེའི་ཆེན་། བརྟགས་
 འིང་དབྱང་བར་བྱས་ན་སྒྲིང་མི་མང་གི་ཁོག་པ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་། སྒྲགས་པ་དང་། སྒྲེས་བྱའི་རྩ་བ་སོགས་འེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་
 བྱམ་དུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། སྒྲིང་དག་འེ་རེའི་སྤང་དུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་མ་མཆིས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དབྱང་ན་རྒྱ་
 རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲན་པའི་སྒྲིལ་དུ་ཡོང་བ་འབྱུང་བས་སྒྲིལ་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སྤེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་དགའ་བ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་
 རི་ལྗ་བར་ཞེས་བའོ།

ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡོངས་ལ་དབྱང་བ་ན། །གཅིག་དང་ཐ་དད་རང་བཞིན་
 མེད་ན་ཡང་། །སྤང་སྤང་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད། །ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་
 བདེ་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱིང་། །ཞེས་གོང་དུ་མི་མང་གི་དཔེ་བཟོད་མ་ཐག་པ་ལྟར།
 དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་བཟང་རན་སྒྲ་ཆོགས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡོངས་ལ་བརྟགས་འིང་དབྱང་བར་བྱེད་པ་ན་གཅིག་
 ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་དང་། ཐ་དད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་སོགས་ནས་
 དུ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། སྤང་ཅམ་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིར་སྤང་སྤང་ཞེས་གཉིས་སྒྲོས་པ་
 བོ། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་སྤང་བ་ཞེས་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་སྒྲོན་པའི་སྤྱད་དུ་དེ་ལྟར་བཟོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དེ་དག་ལ་སྤྱད་པ་
 ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་པའང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་
 སྤྱིང་བ་ནི་འགོག་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ལྷ་ཡི་ཐེགས་པ་སྤུམ་པ་འགྲོངས་པ་ན། །ལྷ་ཐེགས་དང་པོས་སྤུམ་པ་མི་
 ཁེངས་མིང་། །ཐ་མ་པ་མོགས་རེ་རེས་མ་ཡིན་མོད། །རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་
 སྤུམ་པ་གང་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སྤུམ་པ་ཞིག་ལྷ་ཡི་ཐེགས་པ་དུ་
 མས་ཡོངས་སུ་འགྲོངས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་། ལྷ་ཡི་ཐེགས་པ་དང་པོ་ཁོ་ནས་སྤུམ་
 པ་ཁེངས་པར་མི་བྱས་མིང་། དེ་པ་ཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་པ་མོགས་པ་
 བས་ཐ་མའི་བར་གྱི་ལྷ་ཐེགས་རེ་རེ་པ་ཁོ་ནས་གྲང་ཁེངས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལྷ་
 ཐེགས་དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་ཚོགས་པ་ན་སྤུམ་པ་དེ་
 ལྷས་གང་བར་འགྲུར་པ་རྟེན་བར་ཞེས་པ་ལོ། །

བདེ་སྤྱད་འབྲས་བྱ་གང་གིས་སྤྲོད་བ་ན། རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་མོས་མ་ཡིན་
ཞིང་། ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་བདེ་
སྤྱད་སྤྲོད་བར་འགྱུར། ཞེས་ཏེ་བུམ་པ་དང་ཆུ་ཐེགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་དུ། ལས་དགེ་
ཐིག་གི་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གང་གིས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བ་ན་
ཡང་། སྤྲོད་ཐེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ཅིག་དང་ཐོ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྤྲོད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ནས་ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་
གང་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཅུང་རྒྱ་ཁྱེན་རྟེན་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་སྤྲོད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཚོགས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱང་བསྟོན་མེད་དུ་སྤྲོད་
བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔེར་མཚོན་ན་ད་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
མདོན་སུམ་དུ་གྱང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སྤྲོད་བ་ནའང་། རྒྱང་བསེལ་
བྱ་སྐད་ཅིག་དང་ཐོ་ཁོ་ན་སུས་ལ་སོག་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱང་
བསེལ་བྱ་ཞིག་སུས་ལ་སོག་མ་ཐག་ནས་གྱང་བ་མི་བཟོད་བ་སྟེད་དགོས་པ་ལས་

དེ་མི་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་
 བ་གསུམ་བ་སོགས་བར་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ནམས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་རུང་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཆོགས་བ་ན་ལུས་ལ་གང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོན་ཏེ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས།

ཨེ་མ་མ་བརྟགས་གཅིག་པོར་ཉམས་དགའ་བའི། །སྤང་བ་འདི་ལ་སྤྱང་བོ་
 མ་མཆིས་མོད། །འོན་ཀྱང་ཡོད་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡི། །ཆོས་འདི་ཟབ་སྤྱེ་དམན་
 བས་མཐོང་བར་དཀའ། །ཞེས་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤང་སྤྱོད་གཉིས་འགལ་
 མེད་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་
 ཨེ་མ་ཞེས་བཟོད་བར་མཛད་ནས། མ་བརྟགས་གཅིག་པོར་ཉམས་དགའ་བ་སྤྱེ་འདི་
 ཡང་རྟོང་མ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་བ་ལྟར་རང་ཉིད་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུང་མ་
 བརྟགས་བར་བསྐྱད་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་འདི་ནམས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་གཅིག་པོར་ཏེ་རང་སོར་བཞག་ན་
 ལྟ་ཆོགས་ཅིར་ཡང་འཆར་བར་ལུས་བས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྤྱེ་ཉམས་མཆར་བའི་
 འོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱང་བོ་ནི་རྟ་
 འབྲུམ་སྤྱག་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་ཅས་ཡང་མ་མཆིས་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་བ་དག་གི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པར་
 ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་་
 གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྲེར་ཤེས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ཟབ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དམན་བ་དག་གིས་མཐོང་བ་སྤྱེ་རྟོགས་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ལ།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དམན་བ་ནི་ཐེག་བ་དམན་བ་ཅས་ལ་མི་བྱ་སྤྱེ། རང་རྒྱུད་བ་དང་

སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱི་རོལ་བ་དང་།
གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་བ་
ཡིན་ནོ།

དཀྱིའི་འཛིན་མཉམ་བར་འཛིག་བ་ན། །དེས་བར་སྤྲང་བ་ཅམ་ཡང་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཡོད་བ་ཅི་ཡོད་མེད་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཡིན་མིན་དམ་བཅའ་གང་དུ་སྤྲུ་
ཞིག་ཡོད། །ཅེས་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཐེན་
རྟེན་དཀྱིའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་
མཉམ་བར་འཛིག་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ན་མཉམ་གཞག་དེའི་སྤྲང་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
སྤྲང་བ་མཐའ་དག་ལོག་པར་འགྱུར་བས་དེས་བར་སྤྲང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
བ་སྟེ། འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱིས་རི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་བ་མ་གཟིགས་བར་གསུངས་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་སྤྲུགས་སུ་མ་རྒྱུད་པར་དགག་བ་
མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེར་དུས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་གཉེར་མཛད་པ་རྣམས་
ལ་ནི་མང་དུ་མ་ཞུས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ལ་ནི་རི་ཅམ་ཞུས་ཀྱང་
དེར་བས་མང་དུ་སྒྲོ་བར་མི་བྱ་གསུངས།

ཡོད་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་གོང་གི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་མཉམ་བར་གཞག་པའི་
མཉམ་གཞག་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མཉམ་གཞག་དེའི་
གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་དང་། མེད་བའང་ཅི་
ཞིག་ཡོད་ཅེས་བས་ནི་དེའི་ངོར་དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་བ་ཉིད་ནི་མེད་བའང་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དམ་

བཅའ་བའང་གང་དུ་སྒྲུ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅེས་བཤོ། །ཡང་སྒྲིར་བཏང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བས་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྲིས་བྱབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་ནམ་དུའང་མེད་པའི་དོན་དང་། མེད་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་
ཅེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུའང་མ་བྱལ་པའི་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། ཡིན་
མིན་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ཡང་། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྲིས་བྱབ་པའི་ཡོད་
པ་ཡིན་པར་རམ། ཐ་སྙད་ཅམ་དུའང་ཡོད་པ་མིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་དབྱ་མ་པ་
ཆེན་པོ་ནི་གང་དུ་སྒྲུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་བྱས་ཀྱང་རུང་གསུངས།

ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་། །སྤང་དོར་ཀུན་བྲལ་སྒྲོས་དང་
བྲལ་བ་ཡི། །གཉུག་མའི་རང་དུ་སྒྲོ་གྲོས་མ་བཅོས་བར། །ལྷན་ཁེར་གནས་ན་སྐྱེས་
བྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྷར་ཡུལ་ནམས་བདེན་པར་མ་བྱལ་བ་བཞིན་
དུ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་ལས་
རང་ངོས་ནས་བྱལ་བ་མ་མཆིས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་འདི་ནི་སྤང་བུའོ། །
འདི་ནི་དོར་བུའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་
ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྷར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་བསྐྱན་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་
གནས་ལུགས་གཉུག་མ་དེའི་རང་དུ་སྒྲོ་གྲོས་མ་བཅོས་བ་སྟེ་མ་ཡོངས་པར་ལྷན་
ཁེར་གནས་པ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྟོང་
བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བཤོ།

དེ་ལྷར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་སེམས་དང་ནི། །དོན་དམ་བྱང་རྩལ་སེམས་ལ་
སྤྱད་བ་ཡིས། །ཆོགས་གཉིས་པར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་ནས། །རང་གཞན་

དོན་གཉིས་སུ་སྤྲོ་ཆོག་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ཤད་པ་དེ་དག་
གི་དོན་བཞེན་དུ་བདག་གཅེས་འཛིན་སྟོན་ཀྱང་གི་ཅ་བ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་
ཡོན་ཏན་ཀྱང་གི་ཅ་བར་བལྟས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཉམས་ལེན་ལ་
འབད་པའི་སྟོན་སྟེན་ཀྱང་རྫོང་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྱང་དང་རིགས་པ་དང་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་སྟེན་སྟེན་པ་གཏན་
ལ་པལ་སྟེ་གནས་ལུགས་ཏོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་གི་ཤེས་རབ་གསུམ་
རིམ་པ་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་
ལྷང་འཕྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་བར་བྱས་པའི་མཐུ་ལས། བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཆོག་སྟེན་ཏོགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་སྤྱི་
གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟར་སྤྲོ་བ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྟེན་
གཉིས་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་མཛོད་དུ་
སྤྱར་ཉེ་རང་དང་གཞན་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དབལ་སུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་བདེ་ཆུག་ཏུ་
ཐོབ་པར་འཇུག་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་ལས་ནས་བར་དག་པས་མཐུག་
བཟུ་བར་མཛད་པའོ།

དག་པོ་གནད་ལ་དབལ་བ་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་
སྤྲོ་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛིགས་པའི་གཅན་གཞན་སྤྲོ་ཆོག་སྟེན་པའི་ནགས་
ཁོད་དུ། །ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་མཛད་པའི་གནས།
སྤྱི་བ་དང་། སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་གཅན་གཞན་གཏུམ་པོ་སྤྲོ་ཆོག་སྟེན་
པའི་ནགས་ཁོད་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་བ་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་
པའི་གཅན་གཞན་གཏུམ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་པ་གས་ཆེར་སྤྱོད་པ་

ལ་གོམས་པའི་མ་རུངས་པའི་སྒྲེ་པོ་མི་སྒྲུན་བ་དུ་མས་ཡོངས་སྒྲུབ་ཁོང་། རྟེན་
བ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་ནགས་ཆང་ཆོང་འཁྲིག་པའི་ཁྲོད་དང་འབྲ་བའི་
སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བའོ་བའི་དུས་ངན་འདི་ཉིད་ལ་བྱེད་ནའང་རུང་ངོ་།

ལུང་རིགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་དེས། ཞེས་བ་ནི།
རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་སྒྲིད་དང་བྱུང་བར་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་སྒྲུངས་པ་ལུལ་སྤྱིན་དུ་
མཛད་པ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་མ་ལུས་པ་རྟོགས་ཤིང་བྱགས་སྒྲུབ་ཅིང་། རི་ལྗང་
རྟོགས་པ་བཞེན་དུ་ཉམས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་ཆོས་ཉིད་རྣལ་མ་ལ་
མངོན་སྲུང་དུ་འབྱོར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་མཆན་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆོས་སྒྲུང་
བ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་འགའ་ཞིག་ནས་སྤྱི་ལ་རྟེན་ཆེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་
ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུང་བ་ཞེས་པ་སྤྱོད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྒྲུང་བ་ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཞེས་པ་
ནི་མཆན་ཉིད་པའི་ལྷགས་ལ་གཞི་བྱས་ཆད་ཆོས་སྒྲུབ་དོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་མིན་ཏེ།
རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འཆོས་ཤིང་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་གསུམ་པ་
སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཉམས་སྒྲུབ་
ལོན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནས་དུ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་མཛད་
པས་ན་ཆོས་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུང་བ་ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཕ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་བར་དག་པ་སྒྲུང་བ་ལ་རྟག་ལས་བས་ན་སོ་
ཐར་བྱང་སེམས། སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་དག་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་སྒྲུང་བར་མཛད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་པའོ།

སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལྟར་བསྐྱབས་ནས། དུས་ཀྱི་སྤྱིགས་མ་ལ་འཛིགས་
 བ་དང་བཅས་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བཤོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རང་གི་སྒྲ་མ་མང་དུ་མཆིས་པ་དེ་དག་གི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་
 རྣམས་སྤྱོགས་གཅིག་རྒྱ་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་བར་བསྐྱབས་ནས། དུས་ཀྱི་
 སྤྱིགས་མ་ལ་བབས་པའི་ཆེ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཅེས་པ་ནི་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་བ་གནས་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་རྒྱ་པའི་ནགས་ཁྲོད་དེ་ཉིད་
 དམ། ཡང་ན་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་སྤྱིགས་མ་ལ་བབས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 བ་ལ་མར་མི་བཅི། མ་ལ་མར་མི་བཅི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་སྤྱ་ཆོགས་ལ་སྤྱོད་
 ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་རྒྱ་མང་བ་སོགས་ནགས་ཁྲོད་སྤྱག་པོ་རབ་རྒྱ་འཛིགས་པ་
 དང་མཚུངས་པའི་དུས་ངན་འདི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
 ངན་པས་མི་སྤྱོད་བར་འགྲོ་བ་རྒྱ་(དུས་ཚོད་མ་རུངས་པ་དེ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྤྱོད་རྒྱ་
 དང་། ལྷག་བར་དུ་ཡང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པའི་སྒོ་
 གས་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་དོན་ནོ།།

དེས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་ནས། ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་
 མང་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར། སྤྱོགས་མཚམས་མེད་བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་རྟོགས་
 བ་འཁྱུངས་བཤོ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་མ་རྣམས་རྟེན་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་སྦྱོབ་
 མ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་རྒྱ་ལྟར་བ་རྩོལ་པོ་རྩེ་དཔལ་ཨ་
 ཏི་ཤ་ལ་གནང་ཞིང་། ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་སྤྱིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གདུལ་དཀའ་
 བ་རྣམས་ཆོས་ཐབ་ཐབ་མོར་གྲགས་པ་དང་ལྟ་བ་མཐོན་པོར་རྒྱུ་མས་པའི་ཆོས་
 སོགས་ཀྱིས་གདུལ་དཀའ་ཞིང་། འདི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་དགོས་

པར་གཟིགས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བོད་ལ་སོགས་པ་
 རྩོགས་དང་རྩོགས་མཆོམས་གང་དུ་བྱོན་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱགས་ཉམས་སུ་
 བཞེས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཉམས་རྩོགས་
 བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འབྱུངས་པའོ།།

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩོགས་པ་མཇད་
 དུ་བྱུང་བ་བྱགས་རྒྱན་ལ་འབྱུངས་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་གཞན་དག་ལ་འང་
 འདོམས་པར་མཛད་པའི་སྤྱད་དུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་པ་སྟེ།
 གང་ཞེ་ན། ཁོ་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཆོ། །བསོད་ནམས་
 བསགས་བས་ཁྲ་མ་མཆོག་དང་མཇལ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷ་གཅིག་དྲི་པ་
 ཀ་ར་འདི་ཉིད་ཟ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོབས་
 འཁྱོར་འཁོར་པོས་བསྐྱར་བ་དང་མཚུངས་པ་ལྟ་བུའི་དཔལ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་
 པ་མངའ་ནའང་དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པར་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ནས་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུགས་ཏེ་རི་ནག་པོའི་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཆོས་
 ཕྱིར་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཆོ། །བསོད་ནམས་བསགས་
 བས་ཁྲ་མ་མཆོག་རྣམ་རྒྱུ་ཏ་དང་མཇལ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། རོ་པོ་རྩེ་ལ་ཁྲ་
 མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསང་སྤགས་ཟལ་མོའི་དབང་དང་
 མན་དག་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཁྲ་མའང་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་
 ལས་ཀྱང་ད་དུང་ཁྲ་མ་རྣམ་རྒྱུ་ཏ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་འཆང་གྱི་
 པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་སྐྱར་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན། འདི་ལས་

ལྷག་པའི་གདམས་པ་གཞན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ནས་བཀའ་ཤིན་ཅན་གྱི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ། དམ་ཚུས་བདུད་ཅི་འདི་བསྟན་ཚུས་དབང་བསྐྱར། །དེང་སང་གཉིན་པོ་
ཐོབ་ནས་ཆོག་ཀྱང་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།

མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཚུས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་གྲས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་རབ་དང་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལ་བདུད་ཅི་
དང་མཚུངས་པ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་
བསྟན་ཅིང་ཚུས་དབང་ཡང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་རྩིང་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚུས་དབང་སེམས་ལ་བསྐྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་སྤར་པན་
ཆད་བདག་གཅེས་འཛིན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་བས་སེམས་ལ་དབང་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ། ད་རེས་སྒྲ་མ་དང་ཚུས་ཀྱི་བཀའ་ཤིན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱིན་ཆད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ཤིང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་
ཏན་དུ་བལྟ་བའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཟེད་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་བས་རང་གཅེས་
འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའམ་དབང་བསྐྱར་རུས་
པ་འབྱུང་བས་ན་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ། དེའི་ཕྱིར་ཐོ་ཐོ་མེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
སྒྲ་མ་གཞན་ལས་གསང་སྤགས་ཀྱི་དབང་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསན་མོད་
ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་ཐོབ་ཅེས་མ་གསུངས་པར་གདམས་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་
ཚུས་དབང་བསྐྱར་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པའང་གསང་སྤགས་
ཀྱི་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་ཟབ་པ་ག་ལ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུས་འདི་དག་ཡིན་

ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་གདམས་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་
 ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས་དེར་སང་གི་དུས་སུ་
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ་སྤར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་རྟོགས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
 འཁྲུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་བྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་
 རྣམ་བསྐྱངས་ཏེ་གདམས་པ་འདིའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་མ་བཟེད་པར་བྱུགས་ལ་བཟུང་
 རྣམ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀུན་ཏུ་སྟེལ་བར་མཛད་པ་
 ཡིན། ཅེས་པའོ།

གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྟོགས་རིས་མ་མཆིས་བས། །སྟོ་གྲོས་བཟམ་ནས་ཀུན་
 ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ། །ཡ་མཚན་དབག་མེད་བདག་གིས་མཐོང་མོད་གྱི། །སྟིགས་
 མའི་དུས་འདིར་ཆོས་འདིས་ཐན་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་གཞན་
 གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མདོ་
 དང་རྒྱད་ཕྱེ་སོགས་ཀུན་ལ་སྟོགས་དང་རིས་སུ་མ་བྱེ་བར་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་ཆེར་བཟམ་
 རྣམ་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོ་ནས་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་ཆོན། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱད་པར་དུ་མ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་
 ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་ཆེན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་རྣམས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཡ་མཚན་གྱི་རྒྱད་པར་དབག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་པའང་བདག་གིས་མཐོང་
 མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ནའང་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་བཞོ་བའི་དུས་ངན་འདི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་
 སུན་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབང་བོ་རྒྱལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་གྱི་དབང་གིས།

གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་རྣམས་བསྟན་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་གིས་བཅན་དྲག་ཆོས་
 བ་ལྟར་མ་ཚུགས་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དག་གིས་པན་པར་མི་འགྱུར་ལ།
 དེ་བས་འདི་འདྲ་བའི་གདམས་པ་རྣམས་བསྟན་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཆང་བྱ་བའི་
 ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གང་ཟག་
 དབང་པོ་རྣེ་ཏུ་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་གྲངས་ཀྱང་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནས་དུ་
 ཡང་མི་སྲིད་པས་ན་དེར་སང་གི་དུས་སུ་ནི་ཆོས་འདི་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་པན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེར་དུས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་
 ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བཅི་ཞིང་མི་བན་པར་བརྒྱུད་ནས་
 ཆོས་ཟབ་མོ་དང་། བཟང་བཟང་མོར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཐུན་མོང་ལས་གྱིས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྦྱངས་པར་དབང་
 རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་
 ལ་དཔར་འཇུས་སུ་བྱེད་པའི་བཅིས་བགྱིས་པ་རྣམས་ནི་རྩོམ་ཇི་ཇི་འདི་གསུང་དང་བྱལ་
 འགལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། འདི་དག་གི་གསུང་བཤད་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤར་
 མི་ལ་རས་པ་ལ་ལྷ་མ་རོང་སྟོན་ལྟ་དྲགས་(ཀྱིས་)ཇོགས་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐད་ཁས་
 མང་པོ་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བཀའ་ལྷུས་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱ་
 བོད་ན་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ནང་ནས་བཅོས་ལྡན་འདས་ཇི་བཅུན་སློབ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་མ་
 སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་པ་སི་ཀ་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་འདུལ་བའི་
 ཆོས་སུ་གནང་བ་ཤེ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩོམ་ཇི་ཇིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་
 གསུངས་ནས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་གར་དང་བོད་སོགས་སུ་སློབ་མ་མཁས་པ་དང་བྱུང་

པ་བརྟེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མེ་བཙུན་
སྒྲོལ་མས་ཇོ་པོ་མེ་ལ་བྱེད་བོད་དུ་སོང་ན་སྤྱིར་བསྟན་འགྲོ་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་
ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་ལྷ་པ་སི་ཀ་ལ་པན་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་
བསྟན་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དཔག་དུ་མེད་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་
དང་ལྷན་པ་སྟེ། སྤམ་གྱི་བྱ་པོ་འགྲན་རྒྱ་མ་མཆིས་པ་ལྷ་པ་སི་ཀ་ཞེས་དགེ་བསྟན་
དུ་གྲགས་པ་འབྲོམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་ཆོས་སྤྱུལ་བར་མཛད་ལ།
དེའི་ཆེ་འབྲོམ་གྱིས་ཇོ་པོ་ལ་བྱེད་གྱིས་སྒྲོབ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་གསང་སྟགས་གྱི་
དབང་དང་། རྗེས་གཞན་དང་། མན་དག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྒྲོལ་བར་མཛད་
ནས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་གདམས་པ་འདི་ཁོ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གནང་བ་མི་ལྟར་
ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། འདི་ཁྱོད་མིན་པ་གཞན་ལ་སྟོན་ས་མ་རྟེན་ཅེས་གསུངས་
པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བོད་མཐའ་འཁོབ་གྱི་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་རྣམས་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་སོགས་གྱིས་འདུལ་བར་དཀའ་བས་ན། མཆོག་
དཔན་ཀྱན་གྱི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་གདམས་པ་འདི་འབྲུ་བ་བསྟན་ན་འགྲོ་པན་
ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཐའ་འཁོབ་གྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཆོས་སྤྱུ་གནང་བ་ཡིན་
ལ། འབྲོམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཇོ་པོའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་
གདམས་པ་འདི་དག་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ཅིང་། སྤམ་གྱི་བྱ་པོ་རྣམས་
གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་སྒྲོད་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་བགྲང་བ་ལས་བརྒལ་བ་ལ་རྒྱ་ཆེར་
བསྟན་ཅིང་སྟེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་བཀའ་གདམས་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་བཀའ་གདམས་གྱི་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དུས་ཤིས་འཇམ་མགོན་

ཆེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་ས་སོགས་མདོར་ན་བཀའ་གདམས་གསུམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ཆེན་དུ་མས་རྒྱུ་ས་ཆེན་དུ་བཏོན་ནས་དར་རྒྱས་ལྷན་རིང་དུ་སྒྲེལ་བར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ།།

མོ་བཀྲ་ཤིང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། བཀྲ་
 བཟན་པོད་དུ་སྐྱེས་པ་ནས་སུ་ཤིང་ལྷན་ཏུ་བསྐྱེད་ཟེང་མོ་བཀྲ་ཤིང་མཆོན་པོ་དང་
 སྟོན་ལྷན། སྐུ་ལས་འདིར་ནི་མོ་བཀྲ་ཤིང་གཞན་ལ་མ་བཞུགས་པར་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་
 འཕྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ནས་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོ་
 སྐྱེད་མཆོན་ཆ་འཁོར་པའི་བཤད་ལུང་འདི་ཉིད་པོད་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྐྱེད་ལྷན་ལ་
 བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་ལ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཁིན་ཏུ་ཉག་པ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 འདུག་པས་ད་རེས་ཁོ་པོས་ཉམས་གསོས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་ཡིན་པས་
 འདིས་མཆོན་ཏེ། ཁོ་པོས་རི་ལྟར་ཞུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་དཔལ་ཀྱན་གྱིས་
 སྐར་པན་གྱང་གསན་དགོངས་ཉམས་བཞེས་ལུལ་སྟོན་དུ་བྱུང་བས་བཀའ་བློན་ཆེ་
 ཞིང་། ད་དུང་གཙོ་བོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སྤྱི་གཤམ་གྱིས་
 མཆོན་ཁོ་པོས་གང་ཞུས་ཀྱང་ལ་ཆང་མས་གསན་བཞེས་སྐར་སྐུས་གོང་འཕེལ་དུ་
 ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེ་བདག་གྱང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འཆོ་ཞིང་ལོ་ལོ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཅི་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་བསྐྱི་བས་དེ་ལྟར་རྒྱགས་ཡུལ་དུ་
 བཞག་པ་དང་། ཟུང་བར་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 བསྟན་པ་འདི་ཡང་དུས་མཐར་མི་ཉམས་ཤིང་ཡུན་རིང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་རྒྱལ་ལ་
 འབད་པ་ཞིག་མཆོག་དཔལ་ཀྱན་གྱིས་ཅིས་གྱང་ནས་བཀའ་བློན་སྐྱོང་བར་བྱ། ཞེས་
 གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ནས་བཅེ་བས་མི་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་འབྱམས་སྐྱུས་

སྤྱ་སྤྱལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲོང་མཆོན་ཆ་འཁོར་མའི་གསུང་
བཤད་རགས་རིམ་ཟིན་ཟིན་སྤྱ་བཞོད་ཟིན་རོ། །

༥ སྤྱལ་པ། རྒྱལ་གསུང་མདོ་སྤྱགས་དམ་པའི་རབ་དང་ལུལ། །འཕགས་
པོད་མཁས་བྱུ་བ་ལྟེ་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །སྤལ་ལྷན་ཐར་བར་བཞོད་པའི་ལམ་པོ་
ཆེ། །རྣམ་དག་སེམས་གཉིས་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་ལས་ཅི། །དེ་སྤྱད་སྤམ་བཅས་རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ། །སྤྱིགས་དུས་བསྟན་འགྲོའི་ཉིན་བྱེད་འཛིག་ཉེན་མིག་། །དོ་རྩེ་འཆང་
དབང་གྲགས་པ་དོན་ལྷན་པའི། །མགོན་པོ་མཆོག་དཔེ་ཐུགས་རྩེའི་སྒྲོང་ཆེན་ནས། །
བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལས་གསུམ་འགྲོ། །ནང་གི་རི་མ་འཁྱུང་པའི་དག་
བྱེད་རྒྱན། །ལུང་རིགས་གསེར་ཀྱི་བྱེ་མ་འདྲན་བཞིན་པར། །གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཀྱི་
མཆོ་ལ་རྟག་ཏུ་འབབ། །དེ་ལས་ཆ་ཤས་ཟེགས་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ། །བདག་སྒྲོའི་བྱམ་
བར་འབྲེལ་འདིའང་འགྲོ་ཆོགས་ཀྱི། །གཅེས་འཛིན་ཆ་བའི་གདུང་བ་སེམ་པའི་
ཕྱིར། །རེག་གཟིགས་(ཟིག)བརྒྱད་ལྷན་མཆོད་ཡོན་ཉིད་དུ་སྦྱངས། །འདི་ནི་དུག་
ལྷའི་ནད་སེལ་སྤྲོན་ཆེན་ཏེ། །བདག་འཛིན་རི་མ་འཁྱུང་པའི་རྒྱ་སྒྲུང་དང་། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་མ་མ་སྟེ། །ཀྱན་མཁུན་ཐར་བར་བཞོད་པའི་སྟེགས་
ཀྱང་ཡིན། །གཞན་དག་མཐོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོང་ལུང་དང་། །ཟབ་ཟབ་གཞན་མགོ་
བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། །ངན་སྒྲོད་རོ་མོར་འབྱེར་བའི་གསང་སྤྱགས་རྣམས། །
རང་གཞན་ངན་འགྲོར་འབྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་ཡིན། །དེ་བས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
གོ་འཕང་ཞེས། །གཏན་དུ་བདེ་བའི་ས་དེར་བཞོད་འདོད་ན། །ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་
འདུས་པའི་གདམས་པ་འདི། །ཉམས་སྤྱ་སྒྲུངས་ན་རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱུབ། །
རྒྱལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་བ་གང་མཆིས་དེས། །རྩེ་བཅུན་སྤྱ་མ་གསུམ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་

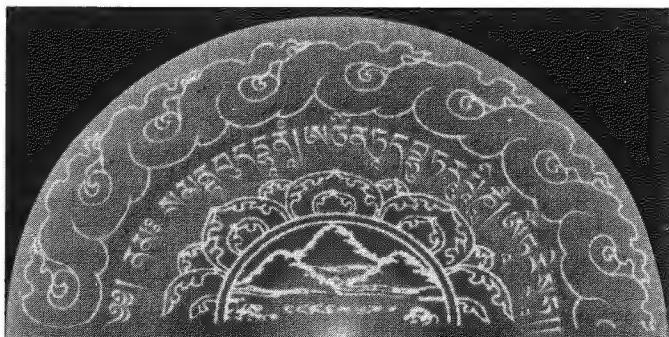
འཆང་། །ཞབས་རྒྱང་སྤྱང་མཐར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྱིན་གྱི། །བ་དན་ཕྱོགས་གྱི་
འཁོར་ལོ་འགོངས་པར་ཤོག། །བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་སྒྲུལ། །མི་
ཉམས་ལུན་དུ་གནས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཀྱུན། །བསྐྱབ་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་རྒྱུད་
སྦྱངས་ཏེ། །རིང་མིན་སྤྱོ་བཞིའི་ས་ལ་རེག་སྦྱར་ཅིག།

ཅེས་བྲུབ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་
བཟང་པོ་ནས་རྒྱ་བྱ་པོ་བཞི་སྟེ་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་
གློ་ཚྭ་མཚན་ཆ་འཁོར་ལོའི་བཤད་ལུང་སྦུལ་སྐབས་གྱི་གསུང་བཤད་ཐེན་གྱིས་
འདི་ནི། གཙོ་པོར་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སྤར་དུས་ཨོ་ཏན་ཐོན་གྱོ་བཟང་དངོས་
གྲུབ་སོགས་ནས་གློ་ཚྭ་འདི་ཉིད་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་དང་། དུས་
ཁྱིམ་གྱང་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་གྱང་ཡ་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་
ཐ་མལ་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་འདྲན་བྱེད་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་གྱིས་འཕྲལ་དུ་
སྦུལ་ཐུབ་མིན་ལ། ད་རེས་བཀའ་ཆོས་ཆེན་མོར་གནང་བའི་དུས་འདིར་ཐེན་གྱིས་
འགྲེལ་པའི་གོ་ཆོད་བ་ཞིག་བབྱིད་དགོས་ཞེས་རྗེ་རྗེའི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་པོར་སྦུལ་བ་
དང་། གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་བ་དུ་མས་བཀའ་མེབས་བཞིན་དང་དུ་སྦྱངས་ཏེ་རྗེ་
རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་པར་རང་སྟོར་གང་རེས་རགས་བསྐྱུས་
ཐེན་གྱིས་སྤྱོད་པ་པོ་ནི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དུའི་ཐ་ཤལ་མེར་སྟོད་མཁན་པོ་
སྦུལ་མེར་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཏེ་འདིས་གྱང་འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཚུལ་
གྱི་སེམས་ནམ་པ་གཉིས་གྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་སྦྱར་དུ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ལ་རེག་པའི་རྒྱར་སྦྱར་ཅིག། །

དབར་སྐྱོན་སྒྲིལ་ཆོག

༡༧། རྣམ་སྒོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
 ཚུལ་དལ་འབབ་སྒྲུང་། ཆོག་གི་ཟེགས་མ་ཤེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་
 འཁྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །བར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་ལྷུང་པོའི་
 མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་སྒྲོང་སྒྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷའི་འཁོ་བ་མ་
 ལུས་པ། །ཤེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱམས་བའི་སྐྱོའི་ཕྱིག་སྒྲིང་
 མི་བཟང་པས་གངས་ལྷོངས་ཆོས་སྐྱན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་བའི་བསྐྱུན་པ་ཤིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མཛེས་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམ་ཉེས་བར་བྱས། རྩོགས་དང་ཕྱོགས་ན་དུས་སྐྱུན་
 གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆེ་བྱ་བྱའི་སྒྲོར་བའི་ཉིན་ཤེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་
 ཀྱན་ནས་ཐུ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། ལྷུང་ཕྱོགས་
 བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རྩོམ་ཡང་ལྷུང་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྷོངས་
 འདིར་ཡང་ཐུབ་བའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཁེལ་སྤྱད་དང་། འཇམ་མིང་
 ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྐྱོན་ནས་འདེན་བྱུ་སེང་གའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་
 རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། སྐག་ས་ནང་བསྐྱུན་ཤིས་རིག་
 འདོན་སྒྲིང་སྒྲོལ་གཉེར་ཁང་དུ། ལང་བསྐྱུན་བྱུ་བ་མཐའ་ཤིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་བར་དུ་བསྐྱུན་དང་
 བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྐྱུར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྐྱོན་ཆོག་དུ་༧་བྱུ་འདི་དགེ་སྒྲིང་ཆོས་སྐྱུ་བ་
 དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འདོན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ།

༡༡། །ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་
འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉི་ཤུ་པ་མི་འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།

སྒྲིབ་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་འདི་བྱིན།

༣༡ བྱིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོན་ཆ་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་
སྒྲུབ་གསེར་སྒྲིབ་པས་རྩོམ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་བའི་གདམས་
ངག་གི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟེ་ཆོག་གི་བེགས་མ་རེ་ལའང་གསེར་སྒྲིབ་འབྲུམ་
ཕྲག་རི་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ལོ་པར་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ཉེ་རྩོམ་
ནམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པས། ཆོག་དོན་དང་མན་ངག་གི་བཟུང་སྟངས་ཆ་
གང་ཐད་ནས་འཇུག་གི་ལེགས་ཚད་དུ་བྱོན་ཡོད། བཀའ་བྲིད་གནང་མཁན་
ཁྱིམ་ཆོས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས། རྩོམ་རྩེ་གདམས་
ངག་ཐོར་བྱུང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོག་མཚང་ལ་སྟོལ་བ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྲིད་ཐབས་དེའང་སྟོན་ལ་རྒྱང་མ་བཞེད་པར་ཐད་
ཀར་ཐེར་འདོན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྤུངས་པ་དང་། བྲིད་རྒྱུན་གྱི་མགོ་ཁུངས་
དག་ལ་ཆོག་སྟོར་གྱི་བབ་ཆགས་པ་སོགས་ཆེས་བྲུང་དུ་འཕགས་པའི་བཀའ་
བྲིད་ཐོབ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་ངང་མོ་མཆོར་འབྲུག་གི་དཔེ་ཅུ་སྟོད་
ཅིག་གྱ།

ISBN 978-93-80359-76-1

9 789380 359762

₹ 165